

BIBLIATANULMÁNYOK

Az Efezusi levél

Írta: *John K. McVay*

TANÍTÓI MELLÉKLET

2023. július, augusztus, szeptember

Copyright © Hetednap Adventista Egyház, 2023

Felelős kiadó: Ócsai Tamás

Fordította: *Hegyes-Horváth Csilla*
Lektorálta: *Fürjné Simon Edina*
Felelős szerkesztő: *Zarkáné Teremy Krisztina*

A Tanítói mellékletben főként az újonnan revideált Károli-Bibliából
(rövidítve: ÚRK, Budapest, 2019, Veritas Kiadó) idézünk.

Kiadja a Hetednap Adventista Egyház
2119 Pécel, Ráday u. 12.
Ügyintézés: *Dr. Tokics Imréné*
E-mail: tmaria@adventista.hu
Telefon: 06-30-530-7279 (munkaidőben)

Nyomdai előkészítés: *Ecsedi Gabriella*

Nyomdai munkálatok: *Szöllősy Műhely*, Debrecen
Felelős vezető: *Szöllősy Botond*

TARTALOM

1. tanulmány: Pál és az efezusiak	4
2. tanulmány: Isten hatalmas, Krisztus-központú terve	9
3. tanulmány: A felmagasztalt Jézus ereje	16
4. tanulmány: Hogyan ment meg bennünket Isten?	23
5. tanulmány: Engesztelés az emberek között: a keresztt és az egyház	30
6. tanulmány: Az evangélium titka	36
7. tanulmány: Krisztus testének egysége.....	41
8. tanulmány: Krisztus által formált élet és Lélek-ihlette beszéd.....	48
9. tanulmány: Bölcsen élni	54
10. tanulmány: Férfj és feleség - együtt a keresztnél	59
11. tanulmány: Maradéktalan hűség Krisztus iránt	66
12. tanulmány: Álljatok meg!	73
13. tanulmány: Békeharcban	78
14. tanulmány: Az Efezusi levél mondanivalója	84

Ajánlott internetes oldalak:

Generál Konferencia:

- www.adventist.org

Transzeurópai Divízió:

- www.ted-adventist.org

Newbold College:

- www.newbold.ac.uk

Magyar Unió:

- www.adventista.hu

Dunamelléki Egyházterület:

- <http://det.adventista.hu>

Gyere ahogy vagy:

- www.gyereahogyvagy.hu

Tiszavidéki Egyházterület:

- <http://tet.adventista.hu>

Advent Kiadó:

- www.adventkiado.hu

Adventista Teológiai Főiskola:

- www.atf.adventista.hu

Ifjúsági Osztály:

- www.ifiinfo.hu

Reménység Evangélizációs Központ (REK):

- www.remenyvtv.hu

Bibliatanulmányok:

- www.bibliatanulmanyok.hu

White Könyvtár:

- www.white-konyvtar.hu

Pál és az efezusiak

Áttekintés

Kulcsszöveg: Efezus 1:9-10

Alapigék: ApCsel 18:18-21; 19:13-20:1; 20:17-38; Ef 1:1-2; 1:9; 3:13; 6:21-24

Bevezetés: E negyedévi első tanulmányunk felvázolja Pál levele az efezusiakhoz teljes szövegének háttérét, és rávilágít a főbb témákra. Először is megtudjuk, mi célja volt a szerzőnek azzal, hogy levelet írjon az efezusiaknak: emlékeztetni szeretne volna őket igazi identitásukra és szerepükre Isten országában és terveiben. Másodsor, jobban megismerjük a gyülekezetet. Virtuális látogatást teszünk a városban, sétálunk az utcákon, hallgatjuk egy kicsit az ott lakók beszélgetését, látjuk, hogy érdekli őket a mágia és a túlvilág. Végignézzük a kikötőben horgonyzó hajók százait, ellátogatunk Artemisz szemkápráztató templomába, miközben észrevesszük, hogy mindenféle társadalmi- és korosztályból származó emberek futnak, hogy csatlakozzanak az amfiteátrumban kitört lázadáshoz. Harmadszor, megvizsgáljuk a levél irodalmi szerkezetét, és így kialakul egy panorámaszerű képünk az apostol gondolatmenetéről és főbb témáiról. Negyedszer, látjuk, hogy Pál e három téma köré építi leveleinek tartalmát: Jézus Krisztus, a Megváltó, egyháza iránt érzett szeretete, valamint munkája, amit egyházán keresztül az emberiség megmentéséért végez.

E heti tanulmányunk során emlékezzünk a Bibliatanulmány előszavának címére: *Efezus: Jézus követése nehéz időkben*. Ez a levél minden bizonnyal az egyházzal kapcsolatos legjobb, legmódszeresebb teológiai értekezés. Ez azonban nem jelenti azt, hogy rideg, elméleti, elvont, absztrakt teológiai gondolatmenet lenne. Épp ellenkezőleg! Úgy jellemzi a gyülekezetet, mint ami valódi, élő, szeretetteljes közösségben van Teremtőjével és Megváltójával, az Úr Jézus Krisztussal, a tagok ennek eredményeképpen élnek meg keresztényi életüket a való világban és végzik az egyház nagy misszióját.

A tanulmány témái: Az e heti tanulmány három dologra összpontosít:

1. Megismerjük az Efezusi levél íróját.
2. Megismerjük az ott lakó embereket, a levél címzettjeit.
3. Megismerjük az üzenetet, amelyet Pál a gyülekezetnek küldött.

Kommentár

Mit árul el Az apostolok cselekedetei Efezusról és az efezusiakról?

Sokkal könnyebben megértjük az Efezusi levelet, ha *Az apostolok cselekedeteiben* leírtakkal összefüggésben értelmezzük. Ez utóbbi könyv néhány szempontja különösen lényeges a gyülekezet születése szempontjából:

1. Úgy tűnik, Pál volt az első, aki - Akvila és Priscilla társaságában - röviden prédikálta Jézus Krisztus evangéliumát Efezusban, ahol először a zsidókkal találkozott (ApCsel 18:19). A korinthusi zsidóktól eltérően, akik elutasították és üldözték Pált (ApCsel 18:6, 12-13), az efezusi zsidók kezdetben nyitottabbnak tünnek az evangélium iránt (ApCsel 18:20). Csak később történt, hogy közülük néhányan megmakacsolták magukat és elutasították üzenetét (ApCsel 19:8-9). Viszont nem kérték a hatóságoktól, hogy dobják ki Pált a városból.
2. Miután Pál először távozott Efezusból, Priscilla és Akvila folytatták az evangélium munkáját. Később csatlakozott hozzájuk az Alexandriából való Apollós is (ApCsel 18:24-26). Munkájuk nyomán a keresztény közösség fejlődni kezdett (ApCsel 19:1).
3. Úgy tűnik, Apollós, Priscilla és Akvila alaposan ismerték a keresztény tanokat. Viszont az efezusiak elég rövid ideig kaptak tanítást, mielőtt Apollós Korinthusba távozott volna. Talán ez az oka, hogy a tanítványoknak korlátozott ismeretük volt arról, mit jelent az evangélium és a kereszténység. Még a Szentlélekről sem tudtak (ApCsel 19:2-3). Ez okból, mikor Pál visszatért a városba, elhatározta, hogy több időt tölt ott, és a teológiai alapok megszilárdítása érdekében tovább tanítja a gyülekezetet a városban meg a többit egész Kis-Ázsiában (ApCsel 19:10).
4. Fontos megjegyezni, hogy Pál legnyilvánvalóbban úgy tesztelte egy közösség kereszténységét, annak minőségét, hogy megkérdezte a gyülekezeti tagokat: vettek-e Szentlelket (ApCsel 19:2), helyesen értik-e, kicsoda Jézus, ki az Isten és hogyan nyernek üdvösséget, ha

megkeresztelkednek Jézus Krisztusban (ApCsel 19:2-5). Emiatt történt, hogy amikor évekkel később írt nekik, akkor ezekhez a kulcsfontosságú témákhoz tért vissza, ezeket erősítette (lásd pl. Efezus 4). Ezek a témák meghatározóak voltak a keresztény identitás és életmód szempontjából, úgy egyéni, mint gyülekezeti, közösségi szinten (család és gyülekezet). Nincs keresztény gyülekezet Jézus Krisztus, a Szentlélek és az Atya nélkül.

5. Amikor a Szentlélek leszállt a tanítványokra Efezusban, akkor lettek Jézus Krisztus gyülekezetévé, amelynek misszióját a Szentlélek vezette. Ő képesítette a hívőket a szolgálatra és a misszióra, amikor nekik adta a nyelvek ajándékát és egyéb lelki ajándékokat. Ezért, amikor Pál megírta a levelét, állította, hogy a lelki ajándékok kulcsfontosságú szerepet töltenek be az egyház életében és küldetésében.

Könyvégetés

Korunk tudósai közül például Rebecca Knuth, a Hawaii Egyetem Könyvtár és Informatikai Program korábbi elnöke a *Burning Books and Leveling Libraries: Extremist Violence and Cultural Destruction* c. értekezésében (Westport, CT., 2006, Praeger) arra a következtetésre jut, hogy a könyvégetés az emberiség kulturális öröksége darabjainak megsemmisítése. Richard Ovenden, a Bodleian Könyvtárak igazgatója (Oxford University) úgy érvel, hogy az emberiségnek el kell utasítania a könyvégetést és meg kell őriznie az emberi tudást és kultúrát (*Burning the Books: A History of the Deliberate Destruction of Knowledge*. Cambridge, MA, 2020, The Belknap Press/Harvard University Press). Két példa a politikai célú könyvégetésre, amivel korlátozni akarták az emberek információhoz való hozzáférését, hogy új kultúrát, más ideológiát, történelmi magyarázatot, világnézetet honosítsanak meg: 1) a nácik 1933-as könyvégetése, amikor főként zsidó könyveket semmisítettek meg, 2) illetve amikor Mao Ce-tung vörösgárdistái 1966-ban nyugati kapitalista könyveket zúztak be. A lázadók történetét, akik 2013-ban Timbuktaban égettek el több ezer ősi afrikai kéziratot, annak példájaként szokták idézni, miként történik vallási alapú, válogatás nélküli, szélsőséges könyvégetés. Abban az időben különböző felekezetekből való, keresztény lelkészeket ítélték bigottnak, illetve intoleránsnak, mert könyvégető ceremóniákat tartottak és felhívták az embereket, hogy égessék el a boszorkánysággal kapcsolatos könyveiket.

Hogyan értelmezhetjük tehát az ApCsel 19:19-ben említett könyvégetést? Néhány szempontot szükséges megemlítenünk:

1. Ez a könyvégetés olyan emberek önkéntes döntése volt, akik a pogányságból és a mágia gyakorlásából tértek meg és lettek keresztények. Nem könyvtárakat égettek fel, nem is mások tulajdonát, hanem a saját, boszorkányságról szóló könyveiket, amelyek alapján ők úzták pogány szertartásaikat. Ezzel nyilvánosan is kifejezték, hogy mivel elfogadták Jézus Krisztus hívását, az Ő országához csatlakoztak, ezért elvágják magukat bűnös múltjuktól. Nem akarták, hogy a jövőben bármi közülük legyen Sátánhoz vagy a démoni tevékenységekhez.

250 évvel később Diocletianus császár elrendelte, hogy minden keresztény szolgálta be a szent könyveit, ha nem akarja, hogy őt magát égesék meg. A rendeletnek engedelmessé váló keresztényeket *traditores*nek nevezték (a latin *trado*, »átad« igéből) – árulóknak, akik átadták a könyveiket. Más keresztények viszont a máglyahalált is készek voltak vállalni, de azt nem akarták megtenni. Tehát míg *Az apostolok cselekedetei* 19. fejezetében említett könyvégetés önkéntes és örömteli felszabadulás volt a bűn és Sátán fogságából, Diocletianus könyvégetése erőszakos, elnyomó, politikai és ideológiai üldözés volt a kereszténység ellen azzal a céllal, hogy kiirtsa Isten népét és rákényszerítse az embereket a pogány vallásra.

2. Isten arra hívja népét, hogy határozottan utasítsa el és tüntesse el a bálványimádás és a boszorkányság minden nyomát az otthonából és az ingatlanjai területéről (lásd 1Móz 35:2-4).
3. Mégsem a bálványok megsemmisítése és a mágikus kellékek elégetése volt Izrael fő célja, amikor megvetette a lábát más országokban. Küldetésük az volt, hogy tudassák mindenkivel: a bálványimádás pusztító dolog és a halálba vezet (Zsolt 135:15-18; Ézs 44:9-20; 45:20; Jer 2:11-13; 16:19-20; Jón 2:8; Gal 5:19-21; Jel 9:20-21), éljenek olyan életet, amely mentes a bálványimádástól és boszorkányságtól, nemzetként legyenek példa arra, hogy szabadok Sátántól.
4. Ez nem azt jelenti, hogy Isten elveszi gyermekeitől a művészet és az írás örömét. Éppen ellenkezőleg: Isten gyönyörködik az emberi kreativitásban és kultúrában, a könyvekben. Csakhogy a könyvek és a művészeti alkotások fejezzék ki a bűntől és Sátántól szabad emberi élet tapasztalatait. Máskülönben továbbra is Sátán uralma alatt vagyunk.

A BIBLIA TÚLÉLI A LÁNGOKAT

Tor Tjeransen

Valentina Melentjeva kétségbeesetten nézte porig éget házának romjait a norvégiai Kongsbergben. Nagyon sajnálta, hogy mindene odalett a tűzben, de a Bibliája elvesztését fájlalta a leginkább. Valentina Klaipedában nőtt fel, egy volt szovjet tagköztársaság, Litvánia területén. Gyerekkorában sosem volt Bibliája. 45 évesen egy szomszédjától, Irától megkérdezte, mi a titka annak, hogy mindig olyan boldognak tűnik, pedig sok nehézséggel küzd. Ira meghívta az otthonába és a kezébe adott egy Bibliát, ami a Tizparancsolatnál volt kinyitva. A szombatról szóló, 4. parancsolatot négyszer olvasta el egymás után. Sosem hallott még a szombat megünnepléséről.

Amikor Valentina másodjára ment el egy szombati istentiszteletre Irával, a gyülekezettől kapott egy vadonatúj, orosz nyelvű Bibliát. A nő egy év múlva megkeresztelkedett, majd Norvégiába költözött, ahol egy bibliaiskolában tanult. Mire végzett, a Bibliája egészen elhasználódott, úgyhogy Valentina egy szép, új bőrkötésbe köttette. A 2021-es tűzeset rendőrségi vizsgálata után Valentina fia a romok között keresgélt. Nemsokára a Bibliával a kezében tért vissza. A polcon lévő könyvek mind elégték, egyedül a Biblia maradt meg, csak enyhe perzselődés látszott rajta. „Csodálatos, hogy Isten megőrizte azt, ami számomra a legkedvesebb!” - idézte fel a tapasztalatát Valentina.

Isten hatalmas, Krisztus-központú terve

Áttekintés

Kulcsszöveg: Efezus 1:3

Alapigék: 5Móz 9:29; Ef 1:3-14; 2:6; 3:10; Kol 1:13-14; 1Pt 1:18-19

Bevezetés: Az e heti leckénk azt mutatja be, miként tanítja Pál az efezusiakat - és minket is - arra, hogy tartsuk számon a kapott áldásokat. Nem azokat, amelyeket mi magunk fontosnak tartunk, hanem a valódi áldásokat, amelyekre az emberiségnek égető szüksége van. Pál hangsúlyozza, hogy Isten Krisztus által adja nekünk ezeket. Az Atya Krisztusban választott ki és fogadott el bennünket. Mi az övéi vagyunk, Ő pedig a miénk. Isten az örökségként értékkel és őriz minket, számunkra pedig Ő maga az örökség. Krisztusban nyertünk bűnbocsánatot és üdvösséget, benne kapjuk Isten páratlan megváltási tervét. Az emberiségnek egyetlen esélye van az egységre és a harmóniára: ha Krisztusban marad. Benne élhetjük meg a teljes örömet és dicsőítést. Krisztus érdemei által kapjuk Isten pecsétjét, az örök üdvösség előízét. Krisztus révén kaphatjuk meg a Szentlélek jelenlétét és ajándékait. Isten ajándékai lelki természetűek abban az értelemben, hogy a Szentlélek adja azokat a mennyből. Mindez a gazdagság teljes mértékig Isten ajándéka számunkra, mert nem dolgozunk és nem is dolgozhatunk meg azért, hogy kiérdemeljük. Ingyen adja ezeket az ajándékokat, szívből, ami telve van irántunk való szeretettel. Aki elfogadja, azt Isten elpecsételi, és máris megízlelheti országának örökkévaló áldásait.

A tanulmány témái: Heti tanulmányunk három témát hangsúlyoz:

1) Krisztusban Isten sok ajándékot árasztott ránk: kiválasztás, örökbefogadás, megváltás, bűnbocsánat, az üdvösség öröme, az emberiség egysége és harmóniája, valamint a Szentlélek jelenléte közöttünk, ami Isten záloga arra vonatkozóan, ami vár ránk Krisztus visszajövetelkor.

2) Mi azzal válaszolhatunk Isten kegyelmi ajándékaira, ha életünkkel dicsőítjük Krisztust és gyönyörködünk benne.

3) A Szentlélek által tapasztalhatjuk eljövendő örök életünk előízét.

Kommentár

Krisztus Jézus az Urunk

Fontos megfigyelni, milyen hangnemben ír Pál a Megváltóról. Ritkán nevezi egyszerűen Jézusnak (Ef 4:21). Számára a Megváltó az „Úr Jézus” (Ef 1:15), „az Úr Jézus Krisztus” (Ef 1:2, 3, 17; 5:20; 6:23-24); „Krisztus Jézus, a mi Urunk” (Ef 3:11); Jézus Krisztus (Ef 1:5); Krisztus Jézus (Ef 1:1; 2:6-7, 10, 13, 20; 3:1, 6, 21); egyszerűen „Krisztus” (Ef 1:10, 12; 2:5, 12-13; 3:4, 8, 17, 19; 4:7, 13, 15, 20, 32; 5:1, 5, 21, 23, 24, 25, 29, 32; 6:5-6), vagy egyszerűen „az Úr” (Ef 2:21; 4:1, 5; 5:8, 10, 17, 19, 22; 6:7, 8, 10, 21)!

Ennek oka természetesen a tisztelet, amely jellemzője a keresztény szóhasználatának és viszonyulásának - a keresztény teológusénak is. Azonban több van ezekben a megnevezésekben az egyszerű tiszteletnél a Mester iránt. Azzal, hogy Úrként utal Jézusra, Pál a feltámadt Úr Jézus Krisztust magasztalja, akiben feltámadtunk a bűneinkből, és aki által végül a sírból is feltámadunk. Jézus Krisztus feltámadása és a mi feltámadásunk egyaránt nagyon fontos szerepet tölt be az apostol teológiájában és életében, mert ezek Isten megváltási tervének is a lényegét képezik (lásd Ef 2:1-6). A feltámadás témája átalakítja Pál egész világnézetét, ami az életet és üdvösséget illeti. Ez létfontosságú számunkra is.

A dicsőítés teológiája (doxológia)

Pál olyan stílusban írta Ef 1:3-14 szakaszát, amit leginkább a doxológia teológiai kifejezéssel tudnánk jellemezni. A teológusok megjegyzik, hogy a keresztény teológiának doxológiával (dicsőítéssel) kellene kezdődnie és végződnie, vagyis a teológiának dicsőítésnek *kell lennie*. Pál volt az egyik első ilyen teológus, ezért az ő teológiája nem egy fogalom rideg, tisztán racionális, sematikus kifejtése. Nem egyszerűen azért írt ilyen stílusban, mert abban a korban ez volt a szokásos levélírási forma. Nem! Amikor lejegyzik a keresztény teológia örökszép sorait arról, hogy kicsoda Isten, mit tett értünk, milyen a szeretete, hogyan vált testté Krisztus Jézus, miként halt meg, támadt fel; milyen öröm, békesség, reménység és átalakulás vár az emberiségre Krisztusban, akkor élénk kifejezésekkel írja le e földi élet

és az eljövendő élet legmagasztosabb és legalapvetőbb csodáit. Nem fogja vissza magát: dicsőíti és imádja a hatalmas Istent, akiről levele szól.

Pál számára Isten nem pusztán fogalom – Ő az Atyánk, a Teremtőnk és a Megváltónk. Isten teljes szeretettel, hatalommal, igazsággal és kegyellemmel. Mindig kész megvédeni és megmenteni minket, ajándékait és áldásait árasztani ránk, hogy országában a maga teljességében élvezhesük az életet, most és a jövőben is. Hogy is írhatott volna Pál erről a csodálatos üdvösségről a kitörő öröm kifejezése nélkül?

Áldások a mennyből

Pál hangsúlyozza, hogy Istenünk alapvetően az áldások Istene. Ajándékai nem egyszerűen anyagi jellegű, földi áldások, amelyeknek nincs lelki vagy örökre szóló valósága, a mennyből származnak, az Ő birodalmából. Erre a gondolatra mutatva a megváltás jelentőségét hangsúlyozza. A megváltás nem egy apró megoldás egy jelentéktelen, átmeneti emberi problémára, bár ezt a szempontot is magába foglalja. Nem a világ egyik sarkában történik (habár bizonyos értelemben igen, mert Jézus a világegyetem egy pontján, a Római Birodalom egy szegletében született). Pál számára a megváltás egy folyamat, amely univerzális méretekben történik, az *epouranosz*, a mennyei szférák szédítő magasságaiba emel bennünket.

Az *epouranosz* szónak több jelentése van. Egyrészt azt jelenti, hogy *lelki*, illetve *isteni*, mint a földi és bűnös ellentéte (lásd Jn 3:12; Zsid 3:1). Másrészt a térbeli dimenziókra utal (1Kor 15:40-41). Pál itt-ott össze is kombinálja az *epouranosz* térbeli és lelki dimenzióit (1Kor 15:48-49). Például Ef 1:3-ban a lelki valóságra utal, vagyis Isten megáld bennünket azokkal az áldásokkal, amelyek Krisztusban vannak. Azonban ugyanabban a fejezetben a mennyet térbeli valóságként ábrázolja, ami más, mint a földi tér (Ef 1:10). Ef 1:20-ban az apostol az *epouranosz* szót annak leírására használja, amikor Krisztus felemeltetett Isten trónjához. Az általa említett mennyei helyek tehát nem az újplatonizmus szerinti mennyei szférákat jelentik, a szellemi, isteni világot, ahová anyagtalán, testi alakjától elvált szellemünk állítólag a halálunk után távozik.

A nagyobb bibliai összefüggéseket figyelembe véve a „mennyei helyek” kifejezés nagyon gazdag jelentéstartalommal bíró szentírási fogalom. Egyrészt az „egyek” kifejezés az Isten által teremtett, egész univerzumra vonatkozik (1Móz 1:1; Zsolt 8:4; Zsolt 19:2; 2Krón 6:18), annak fennkölt

szépségével együtt. Másrésről a Biblia az „egek” másik jelentését is használja, ami közelebb áll az Efezusi levélben szereplő értelmezéshez, amelyben az apostol a teremtéssel és a megváltással kapcsolja össze a mennyei helyeket. Amikor Isten megteremtette az univerzumot, nem maradt kívül azon (a Biblia nem támogatja a deizmust). Isten inkább azt választotta, hogy belép az univerzumba mint annak Teremtője, Gondviselője és Királya (Zsolt 11:4), és különleges, személyes kapcsolatot alakít ki a képmására alkotott lényekkel (1Móz 1:26-28). Ezt a kapcsolatot különféle módszerekkel valósítja meg. Az egyik a mindenütt jelenvalóság, hiszen Isten ott volt, van és lesz mindenütt a világegyetemben (Zsolt 139:7-8). Ez a gondolat magába foglalja azt, hogy Istenhez mindenhol imádkozhatunk, bármely élethelyzetben, és Ő valós időben hall bennünket.

A Biblia azonban leír egy másik módot is, ahogyan Isten találkozik és kapcsolatot épít a világegyetem lakóival. Több szentírási könyv szerzője hangsúlyozza, hogy Isten kiválasztott egy helyet, egy területet a mennyben, ahol felállította a szeretet és igazság trónját (Zsolt 103:19-20). Azon a helyen mutatkozik meg állandó látható jelenléte és a világegyetem kormányzása. Ezen a mennyei helyen és erről a mennyei helyről árad az áldása a világegyetemre szeretetteljes tettein és gondviselésén keresztül. Ennél a trónnál találkozott minden teremtett, értelmes lényvel (Jób 1:6), akik ott imádják és hódolnak jelenléte, gondviselése, szeretető és igazságos kormányzása előtt.

A Biblia Isten trónját az Isten mennyei templomával (Zsolt 11:4; 103:19-20; vö. 2Móz 25:8-9), lakóhelyével azonosítja (2Krón 6:21, 23, 25, 30, 33, 35, 39). Salamon a felszentelési imában a templomot Isten mennyei lakóhelyének nevezi (lásd még 2Krón 6:2, 18, 40-41). Ez ellen indított támadást Lucifer, azzal vádolva Istent, hogy szeretetlen, igazságtalan a jelleme és a kormányzása is. Ehhez a trónhoz emeltetett fel Jézus, miután teljes mértékig kinyilatkoztatta és bizonyította Isten jellemének szeretetteljes és igaz voltát.

A zsidókhöz írt levélben Pál szintén Isten trónjával és a mennyei szentélyvel kapcsolja össze az egek kifejezést: „olyan főpapunk van, aki a Magasságos trónjának jobbjára ült a mennyekben, annak a szentélynek és igazi sátorának szolgáltevéjeként, amelyet nem ember épített, hanem az Úr” (Zsid 8:1-2; lásd még Zsid 1:8; 4:16; 9:23-25; 12:2, 22-24). Tehát,

ahogy *A zsidókhöz írt levélben* Pál, ugyanúgy Dániel (Dániel 7), Salamon (2Krónikák 6) és később János is (Jelenések 4-5) Isten mennyei lakhelyére, az Ő trónjára és a mennyei szentélyre irányítja olvasói figyelmét, ahonnan megáldja népét minden áldásával, amelyet Krisztusban eleve elhatározott a teremtés és megváltás által.

Illusztráció: az életvédelmi kismegszakító

Számtalan ember halt meg véletlen áramütés okozta háztartási balesetben. A modern házakat ma már felszerelik egy okos védelmi eszközzel, az életvédelmi kismegszakítóval (GFCI). Ezek a készülékek a legkisebb eltérést is észlelik az áramkör rendszerében, és a másodperc tört része alatt leoldanak. Ha például egy gyerek fémtárgyat dug a csatlakozóba, a megszakító működésbe lép, megszakítja az áramkört, megmentve a gyerek életét. Isten úgy tervezte, hogy megteremti világunkat és intelligens, szabad emberekkel koronázza meg művét, akik dönthetnek úgy is, hogy elutasítják Teremtőjüket és a bűnt választják. A bűn következménye pedig (hasonlóan ahhoz, amikor egy feszültség alatt lévő elektromos vezeték megérintünk) az elkövető halála. Isten megmondta Ádámnak és Évának, hogy ha vétkeznek, meg fognak halni (1Móz 2:17), de nem haltak meg azonnal, hanem ráébredtek, mi történt, és elfutottak Isten elől (1Móz 3:6-7). Lehet azonban úgy érvelni, hogy az első emberpár lelki értelemben már meghalt, illetve hosszú távon halálra voltak ítélve.

Bár ezek is érdemi válaszok, azonban az evangélium, különösen, ahogyan Pál magyarázza a levelében, sokkal teljesebb választ ad a kérdésre, miért nem halt meg azonnal Ádám és Éva a bűnbeesés után. Pál szerint Isten még a világ megalapítása előtt (Ef 1:4) beépített a tervébe egy biztonsági elemet, egy lelki kismegszakítót. Amikor összeülünk bűnbe estek, meg kellett volna halniuk, mert megérintették a bűn „csupasz vezetékét”. Azonban nem haltak meg azonnal, mert a megváltási terv, amelyet Isten még a világ megalapítása előtt elkészített, késlekedés nélkül működésbe lépett. Ez a terv pedig Krisztus volt, és bárki, aki hisz benne és úgy dönt, hogy „Krisztusban” marad, védelem alá kerül a bűn hatalma és következményei, a bűntudat, az elidegenedés és a halál ellen.

Gyakorlati alkalmazás

Megbeszélendő kérdések:

1. Tartsunk ötletbörzét az osztály tagjaival arról, hogyan tudnánk hálaadó istentiszteletet szervezni a családjukban, a lakókörnyezetünkben vagy a helyi gyülekezetben. A hálaadásnak sokféle témája lehet: hála a megváltás tervéért és azért, ahogyan az átalakította az életünket; hála Krisztus szeretetéért, ahogyan az a személyes életünkben és a közösségünkben megnyilvánult; hála a bűnbocsánatért, ahogyan ránk és a közösségünkre hatott.
2. Kérdezzük meg az osztály tagjaitól a következőt: Mennyire emelkedett a kommunikációd? Más szóval: hétköznapi szóbeli, írott vagy ábrázolt kommunikációdát mennyire érintette meg, alakította át Isten kegyelme, a felmagasztalt Úrról alkotott nézeted és teológiád? Mennyire érzik az osztály tagjai, hogy hatnak rájuk a mennyei helyeket jellemző, örök valóságok? Mennyire hasonlít a beszélgetésük Páléra? Gondoljuk át, hogyan beszélünk családtagjainkkal, barátainkkal, munkatársainkkal és a járókelőkkel. Gondoljuk át e-mailjeink vagy a különféle közösségi oldalakon az üzeneteink szövegét! Változtassunk a családtagokkal, barátokkal és munkatársakkal folytatott beszélgetéseinken úgy, hogy azok Krisztust tükrözzék és egyre többet szóljanak a Megváltóról!
3. Ef 1:5-ben Pál ezt írja: „*Szeretében előre elhatározta, hogy fiaivá fogad minket Jézus Krisztus által, akaratának tetszése szerint*”. Sok keresztény úgy értelmezi ezt az igeverset, hogy az apostol a predesztinációt tanítja abban az értelemben, hogy Isten kiválogatja, ki üdvözüljön, mi pedig semmit nem tehetünk az akarata ellen, illetve azért, hogy megváltoztassuk a döntését. Az osztály tagjai miként magyaráznák ezt az igét 1) keresztény barátainknak, akik hisznek az eleve elrendelésben és 2) nem keresztény barátainknak vagy szomszédainknak?

FELEJTHETETLEN ÚT LIBANONBA

Kathie Lichtenwalter

Az önkéntesként dolgozó tanító, Ruan Oliveira sokat gondolkodott, miközben hallgatta a missziós képzés előadóját a libanoni Bejrútban működő Közel-keleti Egyetemen. „Hol láttam már ezt az embert?” – törte a fejét. Ruan Braziliából érkezett önkéntesként, hogy 1-8. osztályos szíriai menekült gyerekeket tanítson. Most Brian Manley-t hallgatta, aki a sátorkészítő misszióról beszélt a hallgatóságnak. Ennek az a lényege, hogy az emberek a saját szakmájukban dolgoznak és úgy szolgálnak nem keresztény országokban.

Ruannak mindig is a vérében volt a misszió. 2017-ben részt vett Argentínában egy konferencián, ott sokat beszéltek a sátorkészítő misszióról, ami nagyszerű lehetőség. Egyetemi tanulmányai közben jutott ki először egy nem keresztény ázsiai országba. Megtanulta a helyi nyelvet. Braziliába visszatérve újra kereste a lehetőséget, hogy a Közel-Keletre utazhasson misszionáriusként. Az első ajánlat a bejrúti Adventista Oktatási Központból érkezett, és Ruan 6 hét múlva már Libanonban volt. Egy évet dolgozott ott, és azt tervezi, hogy tanulmányai befejezése után főállású misszionárius lesz. Miután rájött, hol találkozott először Brian Manley-vel, még erősebb lett a meggyőződése, hogy Isten hívta el miszionáriusnak. Az előadás után megszólította Manley-t: „Tudom, hol találkoztunk először!” Majd megmutatta neki az öt évvel korábban, Argentínában készült közös fotót. Manley előadása volt az, ami vágyat ébresztett a szívében, hogy a Közel-Keleten szolgálja Istent.

A felmagasztalt Jézus ereje

Áttekintés

Kulcsszöveg: Efezus 1:19-20

Alapigék: 5Móz 9:29; Zsolt 110:1; 1Kor 15:20-22; Ef 1:15-23; 3:14-21; 1Thessz 5:16-18

Bevezetés: Miután összegzést írt a megváltási tervről, amely Krisztusban teljesedett és dicsőítette Istent ezért, Pál Ef 1:15-23-ban biztosítja az efezusi hittestvéreit arról, hogy imádkozik értük: továbbra is tapasztalják a megváltás élményét a Szentlélek szolgálata által az életükben. Kéri az Atyát, hogy adja meg az efezusiaknak, 1) hogy kinyilatkoztatása által megismerjék Istent, 2) a reménységet, ami Isten elhívásából és ígéreteiből származik 3) és a hitet, amely által tapasztalhatják az Úr Jézus Krisztus végtelen hatalmát (Ef 1:17-19).

Krisztus hatalma kétféleképpen nyilvánul meg. Egyrészt feltámadása által tapasztaljuk. Lelki értelemben feltámadtunk egy új életre Krisztusban, miénk az ígéret, hogy majd részünk lesz az örök élet feltámadásában is. Másodszor, Krisztus mennybemenetele által is érezzük hatalmát, hiszen Megváltónk Isten, aki a világegyetem trónján ül, áldást küld ránk a mennyekből, vagyis mennyei szentélyéből. Krisztus Jézus teremtette a világegyetemet, annak minden fizikai és lelki hatalmával együtt, ennél fogva minden neki lett alávetve – a lázadó lelki hatalmasságok is, amelyek most maguknak követelik a föld feletti uralmat.

Jézus felemelkedett Isten tróntermébe, ami már most örökösökké és a mennyei család tagjaivá tesz bennünket. Krisztusban a miénk minden, ami a világegyetemben van! Egy napon majd mi is felemelkedünk testben a mennybe, csatlakozunk Isten imádóihoz trónja körül (Jel 4:1-4, 8-11; 5:6, 9-14; 15:2-4).

A tanulmány témái: Az e heti tanulmányunk három fő témára összpontosít:

1. A dicsőítő és hálaadó imák létfontosságúak a keresztyéni életben.
2. Keresztyéni élet nélkülözhetetlen, hogy tapasztaljuk Krisztus és a Szentlélek átalakító hatalmát.
3. Valódi keresztyéni élet ismerjük és tapasztaljuk Krisztus kegyelmét, így szabadon élhetünk Őbenne anélkül, hogy féljünk e világ lázadó erőitől.

Kommentár

„Ezért”

Az Efezusi levél érveléseiben Pál sokszor használja az alábbi kötőszókat:

- *dia tuto* (Ef 1:15; 5:17; 6:13, „ezért” jelentéssel)
- *dio* (Ef 2:11; 3:13; 4:25; 5:14, „azért”, „tehát” jelentéssel)
- *un* (Ef 4:1; 5:1, 7; 6:14, „ezért hát” jelentéssel)
- *tuto kharin* (Ef 3:1, 14, „ezokáért” „miatt”, „következtében” jelentéssel)

Először Pál alapvetésként kijelent, illetve magyaráz egy teológiai tényt vagy igazságot. Aztán pedig „ezért tehát” résszel folytatja, az egyház életére alkalmazva ezeket a gondolatokat. Azonban néha egy „ezért” bekezdést vagy gyakorlati részt szintén alapvetésnek használ egy másik magyarázó részhez vagy „tehát” gondolatsorhoz. Így tágitja, építi és gazdagítja az evangéliumról, az egyházzal és a keresztyéni életéről szóló tanítását.

Ef 1:11-14-ben összefoglalja az evangélium lényegét, az alapot, amire építi az „ezért tehát” teológiai magyarázatot (Ef 1:15). Bemutatja, hogyan vonatkozik az evangélium az egyházra (Ef 1:15-23), amely „szentekből” áll (Ef 1:15, 18). A keresztyének vagy szentek azok, akik hisznek Jézusban (Ef 1:15), megkapták „a bölcsesség és a kijelentés Lelkét” Isten megismerése során (Ef 1:17), világosságot nyertek arra, hogy felismerjék Krisztus hívását, az örökséget, amit adni akar nekünk és feltámadásának mérhetetlen hatalmát (Ef 1:18-19). Ők alkotják az egyházat, vagyis Krisztus testét (Ef 1:22-23). Pál „ezért tehát” teológiájának ez a példája mutat rá az egyház lényegére.

Az egyház arra az evangéliumra épült, amiről Pál itt, Ef 1:1-15-ben adott leírást. Az Efezusi levél további része az egyházzal szól. Az egyház az

evangélium helyes értelmezésén alapul, az ő [Pál] evangéliumán, ahogy máshol nevezi (Róm 2:16; 16:25; 2Tim 2:8). Amint már megjegyeztük, Efezusban mindent valamihez viszonyítva határoztak meg. A kozmopolita környezetben a város kultúrája könnyedén formálta az embereket, vallások, filozófiák dörgölöztek egymáshoz. Pál azonban hajthatatlan maradt: az egyház identitását az evangélium formálja, Isten evangéliuma vagy terve, amelyet maga a Teremtő hozott létre még a világ megalapítása előtt és amit Jézus Krisztus által nyilatkoztatott ki. Az egyház, annak önazonossága, üzenete és küldetése nem egy evolúciós, kulturális idea. Az egyház Isten tervének eredménye, Isten munkája a világban, amelynek célja a bűnösök, az emberiség megmentése.

Egyház, kinyilatkoztatás, filozófia

Pál imádkozik egyházáért (Ef 1:16, 18) és megköszöni Istennek az értük végzett munkáját. Azért mond köszönetet, hogy bölcsessége és kinyilatkoztatása által megvilágosítja az egyházat (Ef 1:17-18). Ez az ima feltárja az egyház két fő jellegzetességét.

Először is az egyház Isten kinyilatkoztatására épült fel, nem pedig emberi filozófiára. Habár Pál igen képzett volt a filozófia területén (ApCsel 17:28), mégsem akart egyetlen filozófiai követ sem letenni az egyház alapjába. Számára az egyház nem emberi bölcsességre és retorikára épül, hanem Isten kijelentésére, a megfeszített Jézus Krisztusban történt kinyilatkoztatásra, „lélek és erő felmutatására” (1Kor 2:1-5). Ez a gondolat azonban nem azt jelenti, hogy az egyház építésében nem játszik szerepet a bölcsesség.

Éppen ellenkezőleg, az egyház bölcsességre épült, ámde nem e világnak, sem e világ veszendő fejedelmeinek bölcsességére, hanem Isten titkos bölcsességére, arra az elrejtettre, amelyet Isten öröktől fogva elrendelt a mi dicsőségünkre. Ezt e világ fejedelmei közül senki nem ismerte meg (lásd 1Kor 2:6-8). Ezért figyelmeztette Pál a kolossébelieket: „Vigyázzatok, hogy rabul ne ejtsen titeket valaki bölcselkedéssel és üres megtévesztéssel, amely emberi hagyományokon... alapul, és nem Krisztus szerinti” (Kol 2:8; lásd még Jn 1:12-13; 1Kor 1:20-27; 3:19; 1Tim 6:20-21).

A filozófiához való ilyen hozzáállás nem azt jelenti, hogy Pál vagy akár a kereszténység elutasítaná a logikát, a józan észet. Ellenkezőleg, az értelmes gondolkodás és érvelés a legnemesebb emberi képességek és adott-

ságok egyike, amelyekkel Isten a teremtéskor felruházott bennünket. Pál itt azt közli, hogy az egyház, a keresztény vallás nem a filozófia előfeltételezéseire és következtetéseire épül. A nyugati, klasszikus filozófia és a modern tudomány nagyrészt abból az előfeltételezésből indul ki, hogy nincs szándékos, szeretetteljes, különleges, konkrét, tételes isteni kinyilatkoztatás. Amit a nyugati filozófia és a modern tudomány állít, az csupán emberi racionális, misztikus vagy lelki erőfeszítés azért, hogy elérjék Istent vagy egy bizonyos isteni tartományt. Ez az elgondolás pontosan az ellentéte a keresztény hitnek. Pál rendíthetetlenül állította, hogy az egyház nem emberi filozófia vagy tudomány, illetve azok feltételezéseinek és következtetéseinek a terméke, és nem is lehet az. Az egyház annak eredményeképpen jött létre, hogy Isten közvetlenül lépett be a világunkba és kinyilatkoztatta magát Krisztus Jézus, valamint különleges módon a Szentírás által. Isten Krisztuson és a Szentíráson keresztül hívja vissza önmagához és országába az emberiséget. Amikor az emberek válaszolnak a hívására, akkor Isten egyházává válnak, amely Jézus Krisztus és a Szentlélek bennünk végzett közvetlen munkája nyomán és annak alapján jött létre. Tehát minden eredményes filozófia az isteni kinyilatkoztatásra hivatkozva építi fel világképét és előfeltevéseit.

Másodszor, az egyház nem kétszintű társadalom, amely az egyik oldalon a filozófiában jártas, felvilágosult, értelmiségi elitből, a másikon pedig egyszerű és tudatlan emberekből áll. Nem, az egyház minden tagja kapott világosságot, mindannyian Isten kinyilatkoztatásának és bölcsességének elfogadói vagyunk. Ez a gondolat a kegyelem és az egység fogalmának keresztény alapja. A megváltottak vagy szentek nem különleges meglátások, képességek vagy erőfeszítések miatt kapták az üdvösséget és a kinyilatkoztatást, hanem Isten kegyelméből, mert Isten az, aki minden embernek kinyilatkoztatja magát, akit üdvösségre hív. *Minden egyháztag ugyanazokat az áldásokat örökli!* Mindnyájan ugyanazt a kinyilatkoztatást, ugyanazt a megváltást és ugyanazt a küldetést kapják. Ezért van az, hogy az egyház egységes, nincs kettő, három vagy négy osztályra vagy kasztra osztva.

Félelem a hatalmaktól vagy győzelem a hatalmak felett

Világunk folyton a hatalmat keresi. Amennyiben a hatalomra energiként gondolunk, azt látjuk, hogy az energiaforrások állandó feszültséget, sőt háborúkat okoznak a világban.

A világ azonban nem csupán energiaforrásokat keres, hanem főként szellemi erőforrásokat, olyan erőket, amelyek élethosszig tartó sikert, uralmat vagy békét, irányítást és beteljesülést biztosítanak. Ahogy közelünk a bűnös emberi történelem végéhez, sokan tudatosan vagy öntudatlanul démoni forrásokban keresnek erőt, amelyek rabszolgasorba taszítanak és pusztítanak. Emberek milliói felismerik, hogy a démoni erők rabul ejtenek, mégsem tudják magukat megszabadítani. Sokan semmilyen alternatív hatalmat nem ismernek, csak félnek ezektől a démoni erőktől.

Mások természeti erőktől félnek, például földrengésektől, szökőáraktól vagy fekete lyukaktól. Vannak, akik az égitestek helyzetéből fakadó erőktől rettegnak. Vannak, akik félnek az étvágyuk vagy a haragjuk erejétől. Újabban a mesterséges intelligencia vált sokak számára félelemforrássá.

Pál azonban határozottan kijelenti, hogy Krisztus hatalma végtelenül felülmúlja ezeket az erőket. Krisztus teremtette az egész világegyetemet, annak minden hatalmával és energiaforrásával együtt, tehát mindezek az Ő irányítása alatt állnak. Ő teremtett, és Ő képes helyreállítani minket. Segít, hogy uralkodjunk magunkon és minden belső problémánkon, amitől félünk. Krisztus teremtett minden angyalt, akiknek egy része fellázadt Isten ellen, ők démonokká váltak és megpróbálják irányítani a világot. Isten azonban megtörte lázadásukat első eljövetelekor, és a nagy küzdelem végén majd örökre elpusztítja hatalmukat és őket magukat is. Ezeket a démoni entitásokat már legyőzte, nem szerezhetnek diadalt felettünk, ha Krisztus Jézusban vagyunk. A Hetednap Adventista Egyház ezt az evangéliumi igazságot tantételben is megfogalmazza: ez a „Növekedés Krisztusban” című, 11. hitelv.

„Kereszthalála által Jézus győzedelmeskedett a gonosz erői felett. Ő, aki földi szolgálata során legyőzte a démoni lelkeket, megtörte hatalmukat és biztossá tette végső megsemmisülésüket. Jézus győzelme nekünk is győzelmet ad a gonosz erők felett, amelyek még most is arra töreksznek, hogy irányítsanak minket, miközben vele járunk békességben, örömben és szeretetének bizonyosságában. Most már a Szentlélek lakozik bennünk és felhatalmaz minket. Jézus, Megváltónk és Urunk mellett szüntelen elkötelezve szabaddá váltunk múltbeli tetteink terhéből.

Többé már nem a sötétségben élünk, félve a gonosz erőktől, a tudatlanságtól és korábbi életünk értelmetlen voltától. Ebben az új szabadságban, amit Jézusban nyertünk, arra hívtunk el, hogy növekedjünk jellemének hasonlatosságában azáltal, hogy naponta ápoljuk a vele való bensőséges kapcsolatunkat az imádság és az Ige tanulmányozása által, elmélkedve tanításai és gondviselése felett, valamint az Őt dicsőítő ének-lés, a közös istentisztelet és az egyház missziójában való közreműködésünk által. Miközben a körülöttünk lévők szerető szolgálatára szenteljük magunkat és bizonyoságot teszünk megváltói munkájáról, Szentlelke általi állandó jelenlétével minden percünket és minden feladatunkat lelki tapasztalattá alakítja át” (<https://adventista.hu/kik-az-adventistak/hitelveink/#toggle-id-11>).

Gyakorlati alkalmazás

1. Egyes hetednapi adventista gyülekezeti épületek a hét nagy részében zárva vannak. Ellenben a szombati istentiszteletekbe néha annyi programot zsúfolnak bele, hogy nagyon kevés idő marad az egyéni vagy közös imára. Bátorítsuk az osztály tagjait, hogy készítsenek terveket, hogy a gyülekezet (úgy az épület, mint a közösség) egész héten a folyamatos imádság helye legyen a közösség tagjai és a vendégek számára egyaránt!
2. Kérjük meg az osztály tagjait, hogy gondoljanak ki olyan módszereket, amelyek alkalmazásával családjuk és gyülekezetük olyan központtá válhat, ahol a környéken élő emberek tapasztalhatják Krisztus hatalmát! Hogyan segíthetnénk a környezetünkben élőket abban, hogy legyőzzék különböző félelmeiket, amelyek az univerzum erői, a technológia, az én, más emberek vagy akár démoni hatalmak rab-ságában tartják őket?
3. Képzeljük el, hogy nekünk kell igehirdetést tartani a 11. hitelv alapján! Hogyan szólna a 3 fő vázlatpont, amit kiemelnénk a beszédben?

HÁROM KÖNYV, EGY VÁLASZ

John Bradshaw

Gyerekkoromban sok kérdésre kerestem a választ. Miért kell a bűneimet meggyónnom egy papnak? Miért kell a szentekhez imádkoznom, miközben Jézus is biztosan hallja az imámat? Miért égeti Isten a pokolban örökké a bűnösöket? Jártam templomba, aztán különböző egyházak gyülekezeteibe, de sehol nem tudtak válaszolni nekem. Amikor 16 éves lettem, a bátyám kölcsönadott egy könyvet. Olyan egyházhoz csatlakoztam, ahol szokatlan dolgokat tettek - például szombaton jártak istentiszteletre. Mivel a testvérem boldognak tűnt, megígértem neki, hogy elolvasom a könyvét, de nem jutottam a bevezetésnél tovább. Pár évvel később a bátyám megkérdezte, elolvastam-e a könyvet. Bevallottam, hogy nem, erre adott egy másikat. Bizonygattam, hogy ezt már el fogom olvasni. Ezúttal az első számozott oldalon kezdtem, nagy részét el is olvastam. Már mint az első oldalnak. Aztán letettem, és többet nem vettem a kezembe. Sok év eltelt. Új-Zélandról Angliába költöztem. Egy írországi utam alkalmával ellátogattam egy templomba, mert kerestem az értelmes kapcsolatot Istennel, de amikor kiléptem onnan, azt mondtam Istennek, addig nem megyek templomba, amíg meg nem mutatja nekem az igazságot. Amikor hazaérkeztem Londonba, egy csomag várt, *A nagy küzdelem* immár harmadik példánya. Most a közepétől kezdtem el olvasni, és miután a végére értem, előlről kezdtem. Ebben a könyvben Isten Igéjének hatalmával találkoztam, hiszen nemcsak a próféciákra kaptam magyarázatot, hanem mély kapcsolatba is jutottam általa Jézussal. A mai napig olvasom *A nagy küzdelmet*, mindig találok benne új szempontokat és új áldásokat. Kapcsolódj be te is 2023-ban és 2024-ben *A nagy küzdelem* világszéles terjesztésébe!

Folytatás következik

Hogyan ment meg bennünket Isten?

Áttekintés

Kulcsszöveg: Efezus 2:4-5

Alapigék: Róm 5:17; Ef 2:1-10; 5:6, 14; 1Tim 1:7

Bevezetés: Miközben Pál Efezus 1. fejezetében univerzális szinten világít rá Isten mindenén átívelő megváltási tervére, amely Krisztusban teljesül, a 2. fejezetben még több részletet kifejt azzal kapcsolatban, hogyan munkálja Isten megváltásunkat egyéni szinten is. Miután az emberek elhagyták az Éden kertjét, olyan állapotba kerültek, amit Pál így nevez: *„halottak voltatok vétkeitek és bűneitek miatt”* (Ef 2:1). Olyan értelemben holtak a bűneikben, hogy egyaránt uralják őket a belső erők (bűnös hajlamok) és a külső erők (Sátán és a világ). Így az ember nem remélheti, hogy Istennel élhet mint *„a harag fia”* (Ef 2:3). Az egyetlen remény számunkra, ha feltámadunk, felemelkedünk és megdicsőülünk Krisztussal (Ef 2:6-7).

Csak hogy nem támaszthatjuk fel, emelhetjük fel és magasztalhatjuk fel saját magunkat. Ezért hangsúlyozza Pál, hogy *„kegyelemből van”* üdvösségünk (Ef 2:5, 8). Ez teljes mértékig Isten munkája, kezdeményezése, szeretete, kegyelme és hatalma (Ef 2:4). Pál számára ez az evangélium alapja. Az apostol azonban sietve hozzáfűzi, hogy *„hit által”* üdvözülünk (Ef 2:8). Üdvösségünk teljes mértékig Isten munkája, de nem üdvözít bennünket akarataink ellenére. Akik üdvözülnek, nem isteni eleve elrendelés folytán kerülnek a mennybe, dicsőülnek meg. Nem, hanem Isten megváltása bennünk kezd el munkálkodni, amikor a hitet gyakoroljuk, vagyis amikor elfogadjuk és megkapjuk Isten megváltását, engedünk hatalmának, hogy feltámasszon bennünket, nemesítse, felemelje életünket és erőt adjon ahhoz, hogy Krisztus Jézusban éljünk.

A tanulmány témái: Az e heti tanulmány három fő témát hangsúlyoz Ef 2:1-10-ben, amelyek üdvösségünk dinamikus folyamatát részletezik.

1. Mit jelent az, hogy halottak vagyunk a bűnben? Milyen a bűnös élet?
2. Mit jelent feltámadni Krisztussal együtt egy új életre - Őbenne?
3. Mit jelent kegyelem által, hitből üdvözülni?

Kommentár

Ellen G. White arról ír, hogy mit jelent holtnak lenni a vétkek miatt, és mit jelent a kegyelem általi üdvösség

A *Jézushoz vezető út* c. könyv 2. fejezetében Ellen G. White kifejti, mit jelent az ember bukott állapota. Megjegyzi, hogy miután Ádám vétkezett, „nem lelte örömét a szentségben, és mindinkább elrejtőzött Isten jelenléte elől. A meg nem újult szív ma is hasonló állapotban van. Miután nem él összhangban Istennel, nem is talál örömet a vele való közösségben. A bűnös nem tudna örülni Isten jelenlétének, visszariadna a szent lények társaságától. Még ha szabadon léphetne is be a mennybe, nem volna öröm számára. Az önzetlen szeretet, amely ott uralkodik és amely a legszorosabb összeköttetésben áll Isten végtelen szeretetével, nem találna visszhangra szívében. Gondolatai, érdekei és indokai épp az ellentétét képeznék azoknak, amelyek a menny ártatlan lakóinak szívét uralják. Zavaró hang lenne a menny összhangjában. Számára a menny kínszenvedés lenne, vágyakozna elrejtőzni előle, aki maga a világosság és minden öröm és boldogság központja. Istennek nem önkényes határozata zárja ki a gonoszokat a mennyből; alkalmatlanságuk folytán önmagukat zárják ki a boldog közösségből. Isten dicsősége reájuk nézve emésztő tűz lenne. Inkább választanák a pusztulást és halált, csak hogy elrejtőzhessenek annak tekintete elől, aki értük a kereszten meghalt” (Budapest, 2013, Advent Kiadó, 13-14. o.).

Majd hangsúlyozza: „Lehetetlen, hogy saját erőnkől kimenekülhessünk a bűn örvényéből, amelybe beleestünk. Szívünk hajlamai gonoszak, és mi ezen változtatni nem tudunk... Nevelésnek és képzésnek, az akaratfejlesztésnek és igyekezetnek megvan a maga kellő hatásköre, de e tekintetben teljesen tehetetlen. Külsőleg kifogástalan magaviseletet előidézhetnek ugyan, de a szívet átalakítani és a cselekvés titkos rugóit megtisztítani nem tudják. Előbb egy felsőbb hatalomnak kell a szívben működnie; felülről jövő új életre van szükség, mielőtt a bűnös ember a szentség állapotába juthat. Ez a hatalom: Krisztus. Egyedül az

Ő kegyelme képes a lélek holt erőit megeleveníteni és Istenhez, szentséghez vezetni” (i. m. 14. o.).

„Nem elég Istennek atyai gondoskodását, szeretetét és irgalmasságát látnunk, nem elég, ha a törvény igazságát és bölcsességét felismerjük és nem elég tudnunk, hogy azok a szeretet örökkévaló alapelveire épültek. Pál apostol ezt mind felismerte, amikor levelében kijelenti: *»Megegyezem a törvénnyel, hogy jó«*. *»Azért ám a törvény szent, és a parancsolat szent és igaz és jó«* (Róm 7:16, 12, 14). Azonban szomorúan és elkeseredetten fűzi hozzá: *»...de én testi vagyok, a bűn alá rekesztve«* (Róm 7:14). Vágyakozott ama tisztaság és megújulás után, amelyet saját erejéből soha el nem érhetett és azért így kiáltott fel: *»Óh én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből«* (Róm 7:24)? E fájdalmas kiáltás tört ki minden időben, mindenütt az aggódó lelkek ajkán. Ezek számára csak egyetlen felelet van: *»Ímé az Istennek ama Báránya, aki elveszi a világ bűneit«* (Jn 1:29)” (i. m. 14-15. o.)!

Holtak voltunk a bűneinkben és feltámadtunk Krisztus által, Őbenne
Pál kifejezése - *„halottak voltatok vétkeitek és bűneitek miatt”* (Ef 2:1) - három fő szempontra világít rá a bukott emberi természettel kapcsolatosan.

Először is, a *„holtak vétkeik és bűneik miatt”* a szó szerinti halálra mutat. A bűn alapvetően összeegyeztethetetlen Istennel és az étellel. Bűnben élni egyenlő azzal, hogy valaki szembehelyezkedik Istennel és az étellel. Pál hangsúlyozza, hogy *„a bűn zsoldja a halál”* (Róm 6:23). Bűnben lenni és bűnben is maradni halálhoz vezet (lásd még 1Jn 5:16), valóságos halálhoz, az ember egész lényének teljes megsemmisüléséhez. Bűnben lenni azt jelenti, hogy halálra ítélték, „halottak” vagyunk. Ez a halál pedig nem csak a testre vonatkozik. Aki részese a bűnnek és úgy dönt, hogy bűnben is marad, halott marad teljes lényében, minden tekintetben.

Másodszor, a *„holtak vétkeik és bűneik miatt”* lelki és erkölcsi állapotra is utal. Aki halott a vétkeiben és bűneiben, az halott az Isten számára. Halottnak lenni a vétkekben és bűnökben nem azt jelenti, hogy az ember ne lenne képes felfogni Isten szeretetét, igazságát vagy hívását, vagy ne tudná felmérni saját hanyatló állapotát. Mást állítani az eleve

elrendelés tanához vezet. Az igazság az, hogy az ember fel tudja fogni és fel is fogja Isten kinyilatkoztatását és hívását, tehát „menthetetlen” (Róm 1:19-21; lásd 2:1, 9-16). A gond ott kezdődik, amikor hallja Isten kegyelmes hívását, de úgy dönt, hogy minden rendben van vele, és jobban fog boldogulni, ha a saját orra után megy, azt állítva, hogy egymaga meg tudja változtatni önmagát és a világot (Ézs 5:21; Róm 1:21-23; lásd még 1Móz 11:1-5). Ez az eltorzult gondolkodás azonban még mélyebbre rántja a bűn mocsarába (Róm 1:24-32).

Az Efezusi levélben Pál ezt az állapotot azzal a hasonlattal írja le, hogy „e világnak megfelelően” járunk (Ef 2:2), követve testünk kívánságait, cselekedve a test és a gondolatok akarát (Ef 2:3). Ezzel a meg nem újult szívű emberek elérik azt a pontot, amikor „*a gonoszt jónak mondják, és a jót gonosznak*”, „*a sötétséget világossággá és a világosságot sötétséggé teszik*” (Ézs 5:20). Ez az állapot nem csak erkölcsi zavart, de Isten elleni, erkölcsi lázadást is eredményez.

Harmadszor, a „*holtak vétkeik és bűneik miatt*” rámutat arra, hogy teljesen képtelenek vagyunk legyőzni a bűn sötét vermének gravitációs vonzását. Ez a lehetetlen állapot pedig abból adódik, hogy a bűn mindent átható, irányító befolyás a lényünkben, egy másik törvény a tagjainkban, amely ellenkezik az elménk törvényével, tehát velünk szemben áll (Róm 7:23). Egész természetünkre hat, gyógyíthatatlanul beteggé tesz, egészen addig, míg az ember halál testévé lesz (Róm 7:24).

Ezért jegyezi meg Pál, hogy csak a „feltámadás” menthet meg abból, hogy holtak legyünk a vétkeinkben (Ef 2:5-6). Az apostol azonban nem olyan feltámadásról beszél, mint az ősi mítoszban szereplő fénymadáré, amelynek belső, önmagából eredő megújító erőt tulajdonítottak. A vétkeinkben és vétkeink miatt való halál egyértelmű és visszafordíthatatlan. Bennünk nincs semmilyen belső erő a megújuláshoz. Csakis Isten, a Teremtő képes újjáteremteni vagy feltámasztani minket.

Pál számára a feltámadás nem csak testünk szöveteinek megújulását jelenti, hogy pár évtizeddel tovább élhessünk ugyanabban a bűnös állapotban. Ellenkezőleg, Pál feltámadással kapcsolatos gondolata a világ pusztító hatalma és a bűn uralma alóli teljes megmenekülést jelenti. Az apostol feltámadásba vetett hite másféle vagy más minőségű életet

jelent, örök életet (Róm 6:23). A megújulásnak ez az egyedülálló ereje nyilvánult meg, amikor Krisztus feltámadt a halálból (Ef 1:20), és nekünk is adatik, mivel Isten meghívott bennünket, hogy a Lélek által részesüljünk Krisztus feltámadásában (Ef 2:5-6).

A Római levélben Pál kifejti, hogy mivel a bűn mindent átító erő bennünk, a halálunk elkerülhetetlen. Isten kegyelme által azonban nem kell meghalnunk a bűnben, hanem inkább a bűnnek. Krisztus meghalt helyettünk a bűneinkért. Krisztusban mi is meghalunk, de Krisztussal a bűneinknek halunk meg (Róm 6:2-4). Később az apostol levonja a következtetést: *„Ha pedig eggyé lettünk vele az ő halálában annak hasonlósága szerint, akkor még inkább eggyé leszünk vele feltámadásában is. Mert tudjuk, hogy a mi ő emberünk övele megfeszítettett, hogy megerőtlenedjék a bűnnek teste, hogy többé ne szolgáljunk a bűnnek. Mert aki meghalt, az megszabadult a büntől”* (Róm 6:5-7).

Kegyelemből, hit által

Amikor Pál azt írja, hogy *„kegyelemből nyertetek üdvösséget, hit által”* (Ef 2:8), nem azt mondja, hogy csak kegyelemből, vagy csak hit által üdvözülünk. A kettő mindig együtt munkálkodik az üdvösségért. Ugyanakkor van itt egy létfontosságú sorrendiség. Az evangéliumban sosem a hit generálja a kegyelmet. A hit nem a mi belső energiánk, ami életet és erőt ad, ami felemel Istenhez, ami megváltoztatja a hozzáállását irántunk vagy előidézzi az üdvösséget. Nem, Pál szerint a hit akkor jelenik meg, akkor születik meg bennünk, akkor lép működésbe, amikor Isten felajánlja a kegyelmét (Róm 10:17). A kegyelem következtében jön létre a hit. A hit Isten értünk megnyilvánuló kegyelmének befogadása.

Ebből a felismerésből legalább két fontos dolog következik. Először is, a hit nem érdemszerző, és nem is lehet az. A hit Isten ajándéka, mert Isten mindnyájunknak felajánlotta a lehetőséget, hogy megkapjuk a kegyelmét. Mind a kegyelem, mind a hit Isten ajándéka (Ef 2:8). Ezért Pál hangsúlyozza, hogy cselekedeteinknek nincs szerepe üdvösségünk előidézésében (Ef 2:9). Mi, megváltott emberek inkább Isten *„alkotása vagyunk Krisztus Jézusban jó cselekedetekre teremtve”* (Ef 2:10). Ezek a jó cselekedetek tehát nem a mieink, nem a hitünk zsenialitása vagy ereje hozza létre azokat, hanem *„előre elkészítette [Isten], hogy azokban járjunk”* (Ef 2:10).

Másodszor, Pál szétszakíthatatlan egységben ábrázolja a megigazulást és a megszentelődést. Míg a megigazulás azt jelenti, hogy Krisztus az Ő igazságába öltöztet minket, addig a megszentelődés az, hogy Krisztus jó cselekedeteinek köntösébe öltöztünk és abban járunk.

Harmadszor, a kegyelem és a hit az egyház egységének alapja, ami Pál egyházzól szóló teológiájának központi témája. Az egyház egysége egyaránt múlik azon, hogy tagjai elfogadják a kegyelem isteni kinyilatkoztatását és azon, hogy hittel, mégpedig „egy hit” (Ef 4:5) által fogadják el és vallják azt magukénak. Ebben a tapasztalatban minden gyülekezeti tag egyenlő. Ismétlem: az egyház nem több kasztból álló csoport, ahol egyesek jobb keresztények pusztán azért, mert több kegyelmet kaptak. Az egyház nem osztható fel a „lelkibb” és „kevésbé lelki” tagok csoportjaira sem, hitük mértéke alapján. Inkább az egész egyház alapja a kegyelem, az egyesíti, valamint a kegyelem hittel való elfogadása. Úgy tűnik, Ef 4:7 versében Pál mégis a kegyelem különböző mértékéről vagy típusairól beszél. Itt azonban nem az üdvözítő kegyelemről van szó, hanem a lelki ajándékok sokféleségéről, amelyek Isten egyházának építésére és missziójának teljesítése céljából adatnak. Amikor 1Kor 12:9-ben Pál azt mondja, hogy a Lélek egyeseknek hitet ad, a lelki ajándékokra utal, nem pedig az üdvözítő hitre, amit Isten minden embernek ad.

Gyakorlati alkalmazás

1. Míg egyesek úgy gondolják, hogy a keresztények Istene büntető és bosszúálló, sok kortársunk viszont egyszerűen nem tudja összeegyeztetni a szerető és kegyelmes Isten képével a haragot, az ítéletet és az elutasítást. Ef 2:3 versében Pál a bűnben élő embereket „a harag fiainak” nevezi, ami azt jelenti, hogy ha ebben az állapotban maradnak, akkor tapasztalni fogják Isten bűnnel szembeni haragját (Róm 1:18). Kérjük meg az osztály tagjait, hogy gondoljanak olyan megközelítésekre, amelyek segítségével elmagyarázhatják Isten haragjának fogalmát 1) a gyermekeiknek, 2) nem adventista szomszédaiknak és 3) világi, ateista kollégáiknak!
2. Kérjük meg az osztály tagjait, hogy elevenítsenek fel tapasztalatokat arra vonatkozóan, mit jelent feltámadni Krisztussal és élni Krisztusban. Hogyan tudnák elmagyarázni ezt a barátaiknak és a környezetükben élőknek? Hogyan tartható frissen ez a tapasztalat a keresztényi életünkben?

RÉMÜLET OROSZORSZÁGBAN

Andrew McChesney

Miután Almira beiratkozott egy természetfeletti jelenségekkel foglalkozó kurzusra Baskíriában, egy orosz tagköztársaságban, otthonában különös események történtek. 1992-ben járunk. A Szovjetunió az előző évben hullott szét, és az emberek érdeklődése az addig tiltott vallás felé fordult. Mások is kihasználták ezt az érdeklődést. Almira iskolájában két orosz tanító jelent meg, akik tanórán kívüli kurzust ajánlottak fel a diákoknak az érzékszerveken túli észlelésről. Azt ígérték, hogy a résztvevők gyógyítani is tudnak majd. Almirának megtiltották a szülei, hogy ezekre a kurzusokra járjon, de ő titokban mégis elvégezte, mert annyira szeretett volna édesanyjának segíteni, aki nagyon fejfájós volt. Amikor egyedül volt otthon, próbálta átvinni a tanultakat a gyakorlatba. Egyoldalú beszélgetést folytatott a láthatatlan erőkkel, és kijelentette, hogy kontrollálni akarja őket. Hamarosan érezni kezdett valami nyomasztó jelenlétet, először éjjel, majd napközben is. Ráébredt, hogy azok az erők nagyobbak nála. Éjszakánként már csak úgy próbált aludni, hogy nem kapcsolta le a villanyt. Ha sikerült elaludnia, rémálmok gyötörték. Az édesanyja nem volt hajlandó az ő szobájában aludni, mert ott éjjel neki is rémálmai voltak. A lány osztályzatai leromlottak, állandóan összetűzésbe került a tanáraival, a barátaival, a szüleivel. Egyre jobban eluralkodott rajta a rémület. Nem tudta, hová forduljon segítségért.

Folytatás következik

Engesztelés az emberek között: a kereszt és az egyház

Áttekintés

Kulcsszöveg: Efezus 2:13-14

Alapigék: Ézs 52:7; 57:19; Jn 14:27; Róm 3:31; 7:12; 1Kor 3:9-17;
Ef 2:11-22

Bevezetés: Ef 2:1-10 szakaszában Pál gyönyörű, felemelő képet fest arról, hogyan munkálkodik Isten az egyén életében az üdvösségért. Megváltva lenni annyit jelent, hogy a Messiás elhívott, vele együtt feltámadunk, felemeltetünk és megdicsőülünk. Ezt azonban általában a zsidókra alkalmazták, akik buzgón várták a Messiás-Megváltót. A zsidó értelmezés szerint azt várják a Messiástól, hogy amikor megjelenik, megmenti és felmagasztalja a zsidókat, a pogányokat pedig elpusztítja és megalázza. Pál azonban úgy használja fel ezt a zsidók megváltásáról szóló, magasztos tartalmú szöveget, hogy a pogányokra is alkalmazza!

Ugyanakkor alaposan meg kell figyelni: Pál nem azt hirdeti, hogy most már a pogányok azért üdvözülnek, mert pogányok, vagy a zsidók azért üdvözülnek, mert zsidók. A zsidók, akik Istenhez „közeli” voltak (Ef 2:13), ugyanúgy élhettek „Isten nélkül a világban” (Ef 2:12), mint a pogányok (Ef 2:1-10; Róm 2:17-26). A pogányok sosem felejtették el, milyen életet éltek azelőtt, hogy találkoztak volna Krisztussal és elfogadták Őt. Így tehát mindkét csoport egyformán Isten kegyelméből kapott megváltást, ami Krisztus Jézusban nyilvánult meg a kereszten. Mind a zsidók, mind a pogányok csakis akkor nyerhetnek üdvösséget, ha Krisztusban vannak. Másrésről Pál azt is hangsúlyozza, hogy „*az üdvösség a zsidók közül támad*” (Ef 2:12; lásd még Róm 9:4-5; Jn 4:22). Hiszen „Isten választotta ki a zsidó népet, hogy képviselői legyenek a földön... rájuk bízta az isteni kinyilatkoztatásokat és... a Messiás... zsidó volt (Róm 9:4-5)” (*The SDA Bible Commentary*. 5. köt. 940. o.).

A tanulmány témái: Az e heti tanulmányunk három fő témát tárgyal:

1. Krisztus Jézus egyaránt megváltja a zsidókat és a pogányokat, bár Isten először a zsidókra bízta azt a missziót, hogy hirdessék megváltását a világnak.
2. Az Úr Jézus által mindenkinek felajánlott megváltás azért egyetemes, mert Ő meghalt a kereszten, így biztosítva megváltást mindazok számára, akik hisznek benne (Jn 3:16). Ezzel leomlott a zsidókat a pogányoktól elválasztó fal.
3. Jézus Krisztus nem csak lerombolta a zsidókat és a pogányokat egymástól elválasztó falat, de új valóságot is épít, Isten új templomát, az egyházat, ahol a zsidók és a pogányok egyenlők, együtt alkotják az egyházat.

Kommentár

Lerombolni a falat

Egyes keresztények tévesen úgy értelmezik Ef 2:16 versét, hogy Pál a zsidók és pogányok közti béke megvalósulását a mózesi törvény eltörlésében látta. Ebből következik, hogy ezek a keresztények az Ószövetséget és a törvényt már nem tartják érvényesnek a kereszténységre nézve. Ez azonban nemcsak a páli teológia félreértelmezése, hanem az apostol írásával ellentétes következtetés is. Két fő megfigyelést fontos itt aláhúznunk. Először, Ef 2:16 közvetlen szöveggörnyezete valóban rámutat arra, hogy a pogányok, akik csatlakozni akartak Isten népéhez egy falba ütköztek, ami megakadályozta őket ebben. Ez a válaszfal azonban egy tragédia volt önmagában, hiszen Isten a kegyelmébe hívta el Izraelt, és azt a missziót bízta rájuk, hogy hirdessék a világnak a kegyelmet. Az izraeliták azonban összekeverték a kegyelemből kapott szentség tapasztalására való elhívásukat az elszigeteltséggel és az elitizmussal. Így aztán kudarcot vallottak, nem tudták teljesíteni az Istentől rájuk bízott küldetést.

Egyesek hajlamosak az itt leírt ellenségeskedés problémáját kizárólag a zsidók számlájára írni, mondván, hogy így akarták megtagadni a pogányoktól az Istenhez való közeledést. Ebből pedig főként az a nézet következik, hogy a problémát az oldaná meg, ha Jézus egyszerűen eltörlőné a zsidó törvényt és új vallást alapítana. Kétségtelen, hogy a zsidók ellenségesen viszonyultak a pogányokhoz. Az Ószövetség azonban tanúskodik az ókori világ népeinek Izrael és Júda ellen megnyilvánuló ellenségeskedéséről is.

Pál azonban itt nem a két népcsoport hagyományos nemzetközi megbékélésének feladatába bonyolódik bele, amely a közös alapok azonosításán, a két oldal kompromisszumain és a kölcsönös tolerancia politikai döntésén alapul. Igen, Pál azt mondja, hogy mind a zsidók, mind a pogányok hibásak, de nem arra utal, hogy e két népcsoport fő gondja egyszerűen a kölcsönös ellenségeskedésben vagy abban áll, hogy nem találják meg az együttélés módját a világban. Ef 2:14 versének közvetlen szövegkörnyezetében Pál azt írja a pogányokból lett keresztényeknek Efezusban, hogy „*halottak voltak vétkeikben*” (5. vers), de nem a zsidók miatt, hanem amiatt, hogy behódoltak saját bűnös természetüknek és Sátánnak, és mert öntelt módon úgy gondolták, ők jobban tudják, miként mentsek meg magukat (Ef 2:1-3; lásd még Róm 1:21-32).

Másrészt a zsidók problémáját sem a pogányoktól tapasztalat elnyomás, illetve a tőlük elszenvedett támadások jelentették. Isten megígérte nekik a védelmét, ha teljesen megbíznak benne. A probléma gyökere nem is abban volt, hogy Isten a zsidóknak adta ígéreteit, szövetségeit, törvényeit és rendelkezéseit, nem pedig a pogányoknak. Továbbá, a zsidók nem azért lettek a pogányok ellenségei, mintha Isten ezt parancsolta volna nekik. A zsidók és a pogányok közötti ellentét valami másból eredt.

Pál hangsúlyozza, hogy kölcsönös ellenségeskedésük fő oka az volt, hogy mindkét csoport egyaránt bűnös volt és fellázadt Isten ellen (Róm 3:9-19). Míg a pogányok elképzelése szerint az üdvösséghez a cselekedetek által vezet az út, a zsidók megkapták a kinyilatkoztatást Istentől, hogy az üdvösség kegyelemből van. Jézus idejére azonban a zsidók és a pogányok közt már nem arról szólt a vita, hogy kegyelem (zsidók) vagy cselekedetek (pogányok); sokkal inkább arról, hogy melyikük cselekedetei elegendőek az üdvösséghez. Míg a pogányok úgy gondolták, hogy hősies kezdeményezésükkel, tetteikkel és életmódjukkal az emberiség üdvösségének útjára léptek, addig a zsidók úgy gondolták, hogy ők azok, akik az üdvösség – az ő üdvösségük – útjára léptek, mert a parancsolatok szigorú betartásával eleget tettek az Istentől kapott törvénynek (Róm 9:31-32; 10:3).

Az ellenségeskedés tehát felületes és mesterséges volt. A zsidók és a pogányok egyformák: bűnös lázadók Isten kegyelme ellen (Róm 1:21; 2:4-5), hiszen mindkét csoport állította, hogy cselekedeteik által üdvö-

zülnek. A zsidók és a pogányok a cselekedetek vallásáért harcoltak. Lényegében a zsidó vallás is pogány lett jellegében. Ezért történt, hogy miután Jézus hosszasan feddte a zsidókat, mert beleestek a törvényeskedésnek és az Írás félremagyarázásának csapdájába (Máté 23), kijelentette a vezetőknek: „*Íme, pusztán marad házatok*” (Mt 23:38).

Isten arra hívta el Izraelt, hogy a kegyelem vallásának őrzője és hirdetője legyen a világban. Ez a kegyelemből és a kegyelemre való elhívás jelentette Izrael identitását és küldetését. Pál éppen ezért harcolt hevesen azért, hogy a kegyelem a keresztény vallás alapját képezze. A galatákhöz (pogányokhoz) és a héberekhez (zsidókhöz) írt levél egyaránt szenvedélyes felhívás a kereszténység számára, hogy ne kövessék Izraelt a legsúlyosabb tévedésében.

Másodszor és következésképpen, Pál megoldása erre a döntő fontosságú problémára nem társadalmi vagy politikai tárgyalás volt, amely során az ószövetségi törvényt részben vagy teljesen fel kellett volna adni, hogy helyet adjon a pogányoknak a zsidókkal való kibéküléshez. Pál mindkét csoporthoz azt a felhívást intézte, hogy adják fel sziklaszilárd álláspontjukat, amellyel a cselekedetekhez ragaszkodtak, és fogadják el Isten Jézus Krisztusban felkínált kegyelmét. Amikor e csoportok mindegyike elfogadja Isten kegyelmét, hogy megbékéljen Istennel, akkor Isten országának egységes légkörében találják magukat. Meglátják, hogy Isten ugyanazon népének részei, ugyanazon ország polgárai és ugyanazon család (Ef 2:19), az egyház tagjai.

A zsidók és a pogányok megbékélése tehát először is abban áll, hogy tapasztalják az engesztelést. Ez az engesztelés Krisztuson keresztül valósul meg, aki azért öltött emberi testet, hogy megbékéltesse „*Istennel mind a kettőt egy testben a kereszt által*” (Ef 2:16). Így az egyház – az a tér, ahol béke van a zsidók és a pogányok között – nem Isten törvényének eltörlésére épül, mert az Isten szeretetének és kegyelmének törvénye (Jn 14:15; Róm 13:8-10).

Ha Isten a saját törvényének eltörlésével akarta volna kibékíteni az emberiséget önmagával, akkor nem lett volna szükség Jézus vérére és a keresztre. Nem lett volna szükség az egész megváltási tervre. Ehelyett Isten úgy békéltette meg magával a zsidókat és a pogányokat egyaránt,

hogy visszahívta őket magához és megmentette őket Krisztus és a Lélek által (Ef 2:16, 18).

Gyakorlati alkalmazás

1. Az évezredek során számos keresztény egyház számára lényegtelené vált a zsidók és a pogányok közötti kapcsolat. Valószínűleg a helyi gyülekezetünk vagy regionális egyházunk nagyrészt pogányokból áll, és nem is gondolunk a zsidóságra. Azonban a zsidókhöz hasonlóan mi, keresztények is felhúztuk a saját elválasztó falainkat köztünk, Isten népe és más népcsoportok között; falakat, amelyek távol tartják az embereket az evangéliumtól. Kérjük meg az osztály tagjait, vizsgálják meg, léteznek-e ilyen falak a saját és a gyülekezetük életében! Mit tehet az egyház, hogy Krisztus által és Krisztusban lebontsák az ilyen falakat?
2. Egyesek úgy értelmezhetik a zsidók és a pogányok közötti fal lebontását, hogy most már nem lehet különbség az egyház és a világ között, és az egyház már a világ normái szerint élhet. Miért nem biblikus ez a hozzáállás? Kérjük meg az osztály tagjait, gondolják végig, hogyan akadályozza ez a hozzáállás az evangélium hirdetését minden embernek! Miért jogos Isten szentségét védelmezni és távol tartani az egyháztól a bűnt meg a bűnös életmódot?
3. Néhány keresztény talán megjegyzi, hogy a zsidók és a pogányok közötti válaszfalat elsősorban maga Isten emelte, különösen akkor, amikor utasította az izraelitákat, hogy különüljenek el a pogányoktól. Maga Jézus is úgy mutatta be Istent, mint aki „kerítést emelt” Izrael köré (Mt 21:33). Ezen kívül Isten szigorúan megtiltotta az izraelitáknak, hogy más nemzetekből származó emberekkel házasodjanak (lásd pl. 5Móz 7:1-6). Még Pál is óva int a nem hívőkkel való házasságtól (2Kor 6:14). Úgy tűnik, a mai társadalom többsége befogadóbb, megkülönböztetéstől mentes szemléletet vetít előre a vallási vegyes házasságokkal kapcsolatban. Ezeket a megfigyeléseket figyelembe véve hogyan magyaráznánk Pál azon kijelentését, hogy Jézus lerombolta a zsidók és a pogányok közötti falat, amikor a Bibliában egyértelműnek tűnik, hogy Isten volt az, aki a falat Izrael köré építette?

BIZTONSÁG JÉZUSBAN

Andrew McChesney

Egyik délután, amikor Almira hazaért az iskolából, fáradtan dőlt le a díványra, arccal az ajtó felé. Egyedül volt otthon. Hirtelen megérezte valaminek a jelenlétét a szobában. Az ajtó felé pillantva először látta meg fizikai valójában azt, ami szürke felhőnek hatott és eltorlaszolta a bejáratot. Almira abban a pillanatban úgy érezte, hogy ha csak egyet pislog, valami szörnyűség fog történni. Ezért mozdulatlanul meredt az ajtóra, olyan hosszú ideig, ami egy örökkévalóságnak tűnt számára. Végül mindenképpen pislognia kellett, és abban a pillanatban a szürke felhő rárontott. Almira úgy érezte, mintha hirtelen egy hatalmas szikla zuhant volna rá, nem tudott mozdulni, csak kapkodta a levegőt. Könnyörgött a jó erőknél, hogy segítsenek. Semmi válasz. Eszébe jutott egy régi, pogány ima, ami az elődei hagyományos vallásához volt köthető. Hangosan idézni kezdte. Egy percre szabad lett és tudott lélegezni, de aztán az erő újra magába zárta. Újra meg újra felidézte az imát, mire az erő elengedte, aztán újra elkapta, elengedte, elkapta. A lány nagyon kimerült. Kétségbeesve kereste a módját, hogyan menekülhetne meg. Hirtelen eszébe jutott: az egyik oktató egyszer elejtett egy félmondatot arról, hogy Jézus Krisztus hatalmasabb minden jó és rossz erőnél. Felötlött benne a gondolat, hogy Jézus nevét kellene segítségül hívnia. Kinyitotta a száját, és amint a legelső betűt kiejtette, a szürke felhő azonnal eloszlott. Almira úgy érezte, mintha maga Jézus lépett volna be a szobába és nyomta volna le róla a gonosz támadót. Ezek után szemernyi kétsége sem volt afelől, hogy Jézusra van szüksége. Mégis hogyan tovább? Nem volt keresztény. Ezért ősei hagyományos istentiszteleti helyére járt, nagyjából két hónapon keresztül. Akkor már jobban aludt, tehát arra a következtetésre jutott, hogy Jézus bizonyára ott is jelen van. Ekkor találkozott nővére két barátnőjével, akik az adventista gyülekezetbe jártak.

Folytatás következik

Az evangélium titka

Áttekintés

Kulcsszöveg: Efezus 3:20-21

Alapigék: Jób 11:5-9; Ez 43:13-16; Ám 7:7-8; Ef 3; Jel 11:1-2

Bevezetés: Miután Ef 3:1 versében Pál megosztotta olvasóival csodálatos látását Krisztus keresztyéről és amit ezzel valóra váltott Jézus a zsidók és a pogányok számára egyaránt, biztosítani akarta efezusi testvéreit: imádkozik azért, hogy mindig a keresztnek erről a látásáról elmélkedjenek, értsék meg, ez vezesse és alakítsa át életüket, valamint az Isten dicsősége, hatalma és szeretete, amelyről a kereszt tesz bizonyosságot. Pál kijelenti az efezusiaknak, hogy imádkozik értük, aki „*Krisztus Jézus foglya értetek, pogányokért*” (Ef 3:1). Úgy döntött, hogy egy kicsit jobban részletezi a pogányok között végzett szolgálatát. Ebbe beletartozott, hogy az emberek megértsék Isten dicsőséges „titkát”, azt, hogy őket, a pogányokat is belefoglalta megváltási tervébe és egyházába. Ez a titok, amit az apostol hangsúlyoz, nem valami utólagos gondolat volt Isten tervében, hanem „örök végzés” (Ef 3:11). Krisztus korában Isten kiteljesítette a világgal kapcsolatos tervét, betöltötte azt Fia által, majd pedig továbbviszi általa, Krisztus apostola által.

A tanulmány témái: Az e heti tanulmány három fő témára összpontosít:

1. Pál imáját és az egyházzal kapcsolatos ideális képet úgy kell tekinteni, hogy az egyház az új emberiség, amibe a pogányok is beletartoznak.
2. A pogányok bevonása volt Isten nagy titka és meglepetése az emberiség számára. Pál volt e titok alázatos szolgája.
3. A pogányok – így az egész emberiség – befogadása a megváltási tervbe azt jelentette, hogy az egyház lett Isten bölcsességének, szeretetének, hatalmának és dicsőségének bemutatása, úgy a földön, mint az egész világegyetem előtt.

Kommentár

Az Isten titka és az apostolok meg a próféták alapzata

A Krisztus testében egységet alkotó zsidók és pogányok témája azt a kérdést veti fel, hogy milyen kapcsolat van az egyház és Izrael között. A keresztények többféle értelmezést alakítottak ki ezzel kapcsolatban. Az egyik hagyományos álláspont, hogy Izrael ugyan Isten szövetséges népe volt, de miután mint nép elutasította Jézust, a Messiást, elvettetett, és helyébe az egyház lépett. Ezért Krisztus után Izrael már nem tölt be semmilyen szerepet Isten megváltási tervében. Más teológusok a Szentírás magyarázatánál a „mindent szó szerint való értelmezést” részesítik előnyben, és kialakították a diszpenzacionalista elméletet, amely szerint Izrael és az egyház Isten kétféle népét jelenti. E két népnek különböző elhívása van, eltérő a szövetségük Istennel, más az üdvösséghez vezető útjuk, különféle céllal vannak ott az üdvrendben.

Még Pál levelei és az Újszövetség felületes olvasásával is kiténik, hogy gond van a fentebb részletezett mindkét elmélettel, és a diszpenzacionalista megközelítés éppen az ellenkezője annak, ami az apostol látása volt a témáról. Az apostolnak Izrael és az egyház kapcsolatáról alkotott nézeteiről több fontos pontot is meg lehetne fogalmazni. Először is, Pál alapvető folytonosságot látott Izrael és az egyház között. Ez a kapcsolat az ígélet-teljesítés átfogó bibliaértelmezési elvének összefüggésében értenődő: Krisztus és Isten újszövetségi népe az ószövetségi ígéretek beteljesedése. Az Ószövetségben Isten megmentette Izraelt és elhívta, hogy hirdesse szövetségeit és kegyelmi ígéreteit a világban. Általuk szólt hívása, hogy fogadják el kegyelmi ígéreteit és csatlakozzanak szövetségeihez. A nemzetektől inkább azt várták, hogy csatlakozzanak Isten szövetségéhez és ígéreteihez, nem pedig azt, hogy egy nemzeti vagy birodalmi egységhez csatlakozzanak. Az Ószövetség tehát Isten népének nemzetek feletti struktúráját várta, amelyben minden nemzet tagjai ugyanannak az Istennel kötött szövetségnek a részei lesznek (1Móz 12:1-3; 1Kir 8:41-43; Ézs 56:3-7; 60:3). Ez a nemzetek fölötti szerveződés Isten újtestamentumi népében teljesedett, amely zsidókból és pogányokból tevődött össze.

Másodszor és ebből következően Izrael és az egyház nem Isten két, párhuzamosan létező népe, melyeknek külön szövetsége, üdvösséghez vezető útja és küldetése lenne. Amint Krisztus magyarázta: küldetése az,

hogy egybe terelje juhait, amelyek más aklokban vannak, így legyenek egy nyájja, egy pásztorral (Jn 10:16). Az egyház nem egyszerűen Izrael mint nemzet helyettese, abban az értelemben, hogy Izrael Krisztusig Isten népe volt, most pedig, miután Krisztus elvetette őket, az egyház lett Isten új népe. Ellenkezőleg, Pál számára az egyház nem Isten másik népe, hanem az Ő csodálatos ószövetségi ígéretének beteljesedése: az egész emberiséget a kegyelmébe hívja. Ezért van az, hogy Pál Róma 9-ben úgy tekint az egyházra, mint amely zsidókból és pogányokból áll (Róm 9:23-26).

Igaz, hogy Izraelnek csak egy maradéka csatlakozott a Jézus körül összegyűlt közösséghez (Róm 9:27-29), de éppen ez a maradék mutatja, hogy Isten nem utasította el Izrael jelenlétét az egyházban (Róm 11:1). Ez a maradék biztosítja a folytonosságot és az egységet Izrael és az egyház között. Ezért Róm 11:16-18 szakaszában Pál az egyházat az olajfához hasonlítja: egyes ágak Izrael fiai, más ágak pedig a pogányok, de végül minden ág ugyanabból a gyökérből táplálkozik, vagyis Isten Ábrahámmal kötött szövetségéből. Istennek mindig is egy megváltási terve volt, egyetlen magja, aki Krisztus, egy ígérete, egy szövetsége és egy népe.

Ugyanez a gondolat, amely Isten egyetlen tervéről, Izrael és az egyház közötti folytonosságról, valamint az egyház egységének lényegéről szól, újra felbukkan Efezus 2. és 3. fejezetében. Pál elmagyarazza, hogy az egyházat a „körülmetéltek” és a „körülmetéletlenek” egyaránt alkotják (Ef 2:11). Az apostol nem azt mondja, hogy a zsidók és az egyház két külön nép, vagy hogy az egyház Isten népeként a zsidók helyébe lépett. Pál távolról sem zárja ki a zsidókat az egyházból, hanem követi Jézus teológiáját, és megerősíti, hogy az üdvösség a zsidóktól származik (Jn 4:22). Ezért hangsúlyozza, hogy míg a pogányok „távol” vannak, addig a zsidók „közel” (Ef 2:17). Máshol Pál ezt a „közelséget” úgy írja le, hogy megkapták Isten ígéreteit vagy szövetségeit, Isten próféciait, a Messiást és Isten küldetését, hogy mindezt bemutassák a világnak (Róm 9:4-5). Tehát a pogányok azok, akiket Isten közel vont magához és akik a héber próféták ugyanazon alapjára épültek fel, nem pedig a régi mítoszok vagy filozófiák alapjaira.

Harmadszor, még amikor az egyház alapjáról beszél, Pál akkor is Izrael és az egyház folytonosságának ugyanezen gondolatát használja, ez alkalom-

mal a kinyilatkoztatás kifejezéseivel. Az egyház az isteni kijelentésre épült. Istennek azonban nincs két, egymástól független kinyilatkoztatása, amit Ó- és Újszövetségnek nevezünk. Nem történt olyan, hogy kinyilatkoztatott valamit az Ószövetségben, aztán „abbahagyta” a tervét, hogy valami teljesen új programot hirdessen meg. Az Ő terve egyetlen, kinyilatkoztatása is egy és folyamatos. Ezért hangsúlyozza Pál, hogy az egyház az apostolokra és a prófétákra épült (Ef 2:20; lásd még János leírását az Új Jeruzsálemről, ahol az apostolok nevei a város alapkövein szerepelnek, a pátriárkák nevei pedig a kapukon; de az apostolok és a pátriárkák ugyanannak az Új Jeruzsálemnek, Isten lakhelyének a polgárai; Jel 21:10-14). Az apostolok talán csak azért vannak előrébb a felsorolásban, mert ők „nagyobbak” a prófétáknál olyan értelemben, ahogyan Keresztelő János nagyobb volt az összes prófétánál. Ezt a „nagyságot” az ígéretek beteljesedése szempontjából értelmezhetjük: míg a próféták a Messiás eljöveteléről jövendöltek, az apostolok már a valódi történelmi eljövetelet jelentették be a világnak. A Messiás, akiről az apostolok hirdették, hogy eljött a világba, ugyanaz a Messiás, akit a próféták láttak látomásaikban. Az apostolok és a próféták egyik a bizonyosságtételükben, és ez az egyház alapja.

Ugyanakkor míg Pál elismeri, hogy az apostolok és a próféták Isten meghívását fogadták el, hogy alapvető szerepük legyen az egyházban, azzal tisztában voltak és azt hirdették, hogy az egyház Szegletköve a Názáreti Jézus, akiről az ótestamentumi iratok jövendöltek (Ef 2:20). Ez volt bizonyosságtételük tartalma és lényege. Apostolként Pál követte Jézus magyarázati elvét, hogy az egész Írás (Lk 24:27) róla tesz bizonyosságot, az Ő eljövetelére és szolgálatára utal (Lk 24:25-27). Jézus a Szegletkö, ezért az épület Őbenne épül fel tökéletes rendben (Ef 2:20-22), „szent templommá” (Ef 2:21), hogy Isten ott lakozhasson (Ef 2:22).

Negyedszer arra is rávilágít mindaz, amit Pál nézetéből megismerünk Izrael és az egyház kapcsolatával összefüggésben, hogy milyennek látta ő Istent és a jellemét. Izrael Istene nem a saját „nemzeti Istenük”, hanem az egész világé. Bár földi lakhelye Jeruzsálemben lehet, illetékessége azonban nem korlátozódik Júdeára és annak környékére. A keresztények Istenének királyi széke a mennyben van, hatalma kiterjed minden földi vagy mennybéli erőre (Mt 6:10; 28:18; Ef 1:21), mert Ő az egész világ Teremtője és Üdvözítője. Ezért hívja Isten az egész világot, hogy térjen vissza hozzá, fogadja el kegyelmét és éljen az Ő országában.

HARC A SZENTÍRÁS SEGÍTSÉGÉVEL

Andrew McChesney

Azon az éjszakán Almira megint felriadt egy rémálom után, és elhatározta, hogy a következő szombaton elmegy a hetednapos adventista imaházba. Reggel mégis azt gondolta: „Nem vagyok keresztény. Nem mehetek oda.” Ám másnap éjjel ismét rémálmok gyötörték. Újra azon tanakodott, hogy mitévő legyen, végül szombaton elment az adventista gyülekezetbe. A szülei tiltották, az ismerősök szidták, hogy miért megy oda, ő azonban békességre talált ott, ezért kitartott. Otthon viszont a gonosz lélek is kitartott. Újra meg újra megjelent éjszakánként. Almira hangosan imádkozott: „Jézus Krisztus, véred érdeméért kérem, óvj meg engem Sátántól, hogy tudjak aludni!” Három hónapig imádkozott így, minden egyes éjjel. Az imák elűzték ugyan a gonoszt, de Almira szívében továbbra is megmaradt a félelem. Beszélt erről a lelkésznek, aki bátorította, hogy mondja ki hangosan a Szentírás ígét is. Almira különös békességet talált ebben a két igeverben: „*De most így szól az ÚR, a te Teremtőd, Jákób, és a te Alkotód, Izráel: Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!... Mivel drága vagy a szememben, becses vagy, és szeretlek, azért embereket adok helyetted és népeket az életedért*” (Ézs 43:1-4).

„*Elvehetik-e a prédát a hőstől, és megszabadulhatnak-e a zsarnok foglyai? Igen - így szól az ÚR -, a hőstől is elvehetik a foglyokat, és megszabadulhat a kegyetlen zsákmánya. Perlőiddel én szálllok perbe, és én mentem meg fiaidat*” (Ézs 49:24-25).

Almira végül megszabadult a félelemtől. Amikor olvasta a Bibliát és imádkozott, a gonosz lélek mindig távozott. Ráébredt, hogy bár a lélek erősebb nála, Jézus azonban mindkettejükénél hatalmasabb.

Folytatás következik

Krisztus testének egysége

Áttekintés

Kulcsszöveg: Efezus 4:11-12

Alapigék: Zsolt 68:18; Ézs 5:4; ApCsel 2; 1Kor 12:4-11, 27-30;
Ef 4:1-16; Fil 2:3

Bevezetés: Pál az eddigiek során Isten megváltásának erejéről beszélt és arról, hogy miként nyilvánul meg a világ történelmében, Krisztusban új emberiséggé egyesítve zsidókat és pogányokat. Ef 4:1-17 szakaszában folytatja az egység témáját. Hangsúlyozza, hogy ez az egyház nélkülözhetetlen jegye, ami Isten megváltásának eredménye, ugyanakkor az eszköze is az egyházzal kapcsolatos és az egyház általi missziójának teljesítésére. Ezért az apostol a zsidók és pogányok egységének témája után az egyház életének és missziójának belső egységére fókuszál. Miután Krisztusban nincs már zsidó vagy pogány és etnikai hovatartozástól függetlenül Krisztusban mindnyájan testvérek vagyunk, Pál arról beszél, hogy minden keresztény ugyanannak a testnek a tagja és Krisztusnak ugyanabban a missziójában vesz részt.

Az egyház egysége különböző módokon érhető el:

- 1) Krisztus jellemtulajdonságaival: alázattal, szelídséggel és türelemmel;
- 2) elmélkedve az egyház életének legfőbb modelljéről, a Szentháromság három személyéről, az Atyáról, a Fiúról és a Szentlélekről, valamint együttműködésükről a teremtésben és a megváltásban;
- 3) Krisztus megváltásának egyesítő eszközeivel, amelyek az egyházat alkotják: egy reménység, egy hit, egy keresztség;
- 4) a lelki ajándékok által, amelyekkel Isten megáldja az egyházat, hogy növekedjen és egységet alkosson Krisztus testében és elvégezze a küldetését a világban.

A tanulmány témái: Az e heti tanulmány Ef 4:1-16 szakasza alapján három fő témára összpontosít:

1. Az egyház egysége létfontosságú az egyház identitásához, életéhez és missziójához.
2. Az egyház egysége úgy valósul meg, ha a Szentháromságra figyelnek és magukévá teszik Isten értékeit és hozzáállását, ugyanis a Szentháromság tagjai különbözőek, mégis tökéletes egységben élnek és munkálkodnak.
3. A lelki ajándékok szükségesek az egyház egységéhez, életéhez és missziójához.

Kommentár

Az egyház Krisztus teste

Amikor Ef 1:22 versében Pál az egyházat Krisztus testének nevezi, ezt nem úgy érti, hogy az egyház isteni vagy természetfeletti lenne. A megváltás üdvrendjében Isten volt az, aki testté lett, nem pedig az emberek váltak istenekké/istenivé. Az egyház Krisztus teste abban az értelemben, hogy ez az új, megváltott emberiség, amit Krisztus testet öltése jelképez és valósít meg. Az új teremtést alkotta, váltotta meg és uralja Krisztus, a Teremtő, a Megváltó és az Úr. Az egyház tehát nem isteni emanáció, hanem Isten népe; azokból az emberekből áll, akiket Isten teremtett, most pedig megújított és visszahozott országába. Így értelmezhetjük, hogy „*az ő teste és teljessége annak, aki mindent mindennel betölt*” (Ef 1:23).

A Szentháromság az egyház létének, egységének forrása és mintája

Pál egyházzal kapcsolatos tanításának alap gondolata az egyház egysége. Ezt azonban nem a Római Birodalom vagy valamely más emberi szervezet közigazgatási, politikai, gazdasági vagy katonai egységéről mintázta. Pál szerint az egyház egysége a keresztények Istenének, a három személyű egy Istennek a természetében gyökerezik. Az Efezusi levél tele van az Istenség különböző személyeire tett utalásokkal, amelyek megmutatják Pál nagyszerű látomását az Istenség mindhárom személyének munkájáról az üdvösség tervében, az egyház megteremtésében és építésében.

Ef 1:1-14-ben Pál leírja az Istenség tagjait, akik az üdvösségünkért munkálkodnak, Ef 1:15-23-ban pedig az Atya és a Fiú munkáját ábrázolja az egyház megteremtésében, megáldásában és felhatalmazásában. Ezért ezt a szakaszt azzal zárja, hogy az egyházat Krisztus „testének” és az

Atya „teljességének” nevezi (Ef 1:23; lásd még Ef 4:6). Ef 2:19-22 szerint az Istenség mindhárom tagja részt vesz az egyház létrehozásában: az egyház az Atya „háza” vagy „szent temploma”, amely Krisztus Jézusra épül, „akiben” az egyháztagnak együtt épülnek „a Lélek által Isten hajlékává”. Efezus 3-ban Pál úgy tekint az egyházra, mint az Atya kegyelmének (Ef 3:2) eredményére, amely „Lélekben” (Ef 3:5, NASB) „Krisztus titkaként” (Ef 3:4) vagy mint „Krisztus kikutathatatlan gazdagsága” (Ef 3:8) jelentetett ki az „apostoloknak és prófétáknak” (Ef 3:5). Továbbá az Atya (Ef 3:14) felhatalmazza az egyházat „az Ő Lelke által... hogy Krisztus lakjon hit által a szívetekben” (Ef 3:16, 17), és az egyház „megértse” Krisztus szeretetét (Ef 3:18), „beteljesedjen Isten egész teljességéig” (Ef 3:19). Ezenkívül az egyházat Isten teremtette és egyesíti, mert Ő az Atyja minden nemzetségnek mennyen és a földön (Ef 3:14-15). A világegyetem minden lényé az Ő vezetéknévét viseli, mert mindnyájunkat Ő teremtett, Őbenne egy család vagyunk. Isten egyetemes családjában rokonok vagyunk, nemcsak az egész emberiségben az egyház minden tagjával, hanem az egész a világegyetemmel (lásd még Zsid 12:22-23). Miközben Pál az üdvösségre és a földi gyülekezetre összpontosít, gondosan ügyel arra, hogy megőrizze kozmikus perspektíváját, amelyet akkor vezetett be, amikor Efezus 1-ben a mennyei helyekről írt. Efezus 4-ben Pál tulajdonképpen nagyszabású értekezésének csúcspontjához érkezik, amelyben az egyházzal, mint az Istenség által és az Istenségben teremtett és egyesített egyházzal beszél. Kijelenti, hogy az egyház egysége valójában „a Lélek egysége” (Ef 4:3). Az apostol meglehetősen költői módon közli olvasóival, hogy ez az egység lényegében az Istenség minden személyével kapcsolatos. „Egy test” vagyunk, mert „egy a Lélek”, aki „egy reménységre” hívott el minket (Ef 4:4). Ugyanígy „egy Urunk” van, „egy hitünk, egy keresztségünk” (Ef 4:5). Végül soron az egyház azért egységes, mert „egy az Istene és Atyja mindenknek, aki mindenk felett van, mindent áthat, és mindenben jelen van” (Ef 4:6). Az egyház tehát azért létezik, mert Isten teremtett és elhívott minket, továbbá mert Isten, aki teremtette és elhívta három személy, mégis egy Isten. Az egyház nem létezhet Isten nélkül, illetve ha nem „egy” és ha nem a három személyű egy Isten bibliai tanításában gyökerezik.

Az egyház lelki ajándékai, léte, egysége és küldetése

Miután Pál apostol lefektette az egyház létezésének és egységének teológiai alapjait a Szentháromság Istenben, Efezus 4-ben gyakorlatiasabb

módon magyarázza el, hogy az egyház Krisztus teste és hogyan működik ebben az egységben a Szentlélek. Ezért visszatér az Efezus 1-ben szereplő témákhoz: Krisztus felemelkedése Isten trónjára (Ef 1:20), felmagasztaltatása (Ef 1:21-22), miszerint Ő a Fej, az egyház pedig „az Ő teste” (Ef 1:22-23) és egyházának megáldása „*minden lelki áldással a mennyekben*” (Ef 1:3). Ezek a Krisztusban való üdvösség kegyelmi áldásai voltak: „*a mi váltságunk az ő vére által, a bűnök bocsánata*” (Ef 1:7, NKJV), Krisztus evangéliumának kinyilatkoztatása (Ef 1:7-13) és a hit (Ef 1:13, 15).

Efezus 4-ben az apostol hasonló mintát követ, amikor azt magyarázza, hogy Krisztus felemelkedett (Ef 4:8) és felmagasztaltatott (Ef 4:10). Mivel Krisztus az egyház „Feje” (Ef 4:15), vagyis az egyház az Ő teste (Ef 4:16), „*ajándékokat adott*” népének (Ef 4:8). Ezeket Krisztus ajándékainak nevezi és a „kegyelemmel” is összefüggésbe hozza: „*mindegyikünk pedig a Krisztus ajándékának mértéke szerint részesült a kegyelemben*” (Ef 4:7). Az ajándékok azonban nem a bűnösök megmentésére adott áldások, mint Efezus 1-ben, hanem inkább az egyház szervezését, egységét és küldetését szolgálják, erősítik. Pál így azonosítja ezeket: „*ő adott némelyeket apostolokul... profétákul... evangélistákul... pásztorokul és tanítókul*” (Ef 4:11). Másutt kegyelmi ajándékoknak (*kharizmata*; Róm 12:6-8; 1Kor 12:4) vagy a Lélek ajándékainak (*pneumatikoisz*; 1Kor 12:1) nevezi ezeket, amelyeket a Szentlélek ad és oszt szét (1Kor 12:4, 7-11) Krisztus testének tagjai között (1Kor 12:12-13).

Pál Efezus 1-ben és 4-ben nagyon hasonlóan építi fel a témákat, ám az egyház más-más aspektusait tárgyalja. Míg Efezus 1-ben az emberek üdvösségéről beszél, addig a 4. fejezetben az egyház létéről, egységéről és küldetéséről szól. Efezus 4-ben a feltámadt és felemelkedett Úr Jézus (Ef 4:8-10) az egyház minden tagjának „*kegyelmet [ad]... Krisztus ajándékának mértéke szerint*” (Ef 4:7).

Az „adás” vagy a „kegyelem” itt az elosztásra utal (Ef 4:11), nem pedig az üdvösség vagy a megbocsátás kegyelmére. Ez az ajándék arra való, „*hogy felkészítse a szenteket a szolgálat munkájára, a Krisztus testének építésére*” (Ef 4:12).

Igen, az egyházat egyes emberek alkotják, a megváltottak, de megváltott állapotuk csak a kezdete annak az életnek, amelyet Isten az Ő egyháza

számára tervezi. Új emberiséget teremt, az Ő népét, és ezt az új közösséget a Lélek építi „kegyelem” (*kharizma*, Ef 4:7) által. A *karizmák* vagy ajándékok által a Lélek munkálkodik az egyházban, „*míg mindnyájan eljutunk a hitnek és az Isten Fia megismerésének az egységére*” (Ef 4:13). Vagy más szavakkal, amíg mindannyian megérünk „*a Krisztus teljessége szerinti nagykorúságra*” (Ef 4:13), aki az egyház Feje (Ef 4:15).

Van több fontos következtetés, amit Efezus 4 alapján levonhatunk Pál egyházzól szóló teológiájából:

Először is, az egyház nem emberi szervezet, amelyet emberek építenek és tartanak fenn emberek által és emberi célokra. Isten hozza létre, tartja fenn és vezeti küldetésében.

Másodszor, mivel az egyház a három személyű egy Isten képmását tükrözi, egységes és annak is kell lennie. Főpapi imájában Jézus azért könyörgött az Atyához, hogy az egyház tagjai „*mindnyájan egyek legyenek, Atyám, mint te énbennem, és én tebenned, ők pedig mibennünk, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél engem*” (Jn 17:21).

Harmadszor, ez az egység nem emberi akarat vagy zsenialitás eredménye, hanem az Atya, Jézus Krisztus és a Szentlélek munkája, aki az egyházban és az által munkálkodik.

Negyedszer, a három személyű egy Isten a lelki ajándékokkal munkálja az egyház egységét és növekedését. A lelki ajándékok tehát nem az egyház opcionális programját jelentik, amelyet az egyháztagek akkor használnak, amikor azt éppen szükségesnek tartják. Ellenkezőleg, a lelki ajándékok segítségével Isten megalkotja, fenntartja és vezeti az egyházat. Fontos megjegyezni, hogy amikor Pál az egyház lényegéről és egységéről beszél, nem a hierarchikus és a szentségekre vonatkozó irányítási struktúrát javasolja. A jó szervezés előmozdítása mellett az apostol úgy tekintett az egyház létének, egységének és küldetésének forrására, hogy az a három személyű egy Istenben gyökerezik, aki az egyház Feje és az általa adományozott lelki ajándékoké is, amelyek által kinyilvánítja jelenlétét és munkáját az egyházban.

Ötödször, a Szentháromság és a lelki ajándékok témája annyira fontos a bibliai teológia szempontjából, hogy több hetednapi adventista hitelvben is megjelenik: a 2-esben (ami a három személyű egy Isten bibliai tanítást tárgyalja), a 3-asban („Az Atya Isten”), a 4-esben („A Fiú Isten”), az 5-ösben („A Szentlélek Isten”) és a 10-esben („Az üdvösség élménye”, amely mindhárom isteni személy szerepét bemutatja a megváltási terv-

ben). Az egyházzól szóló tanítást gazdagon részletezi hét alapvető hitelv: 12. („Az egyház”), 13. („A maradék és küldetése”), 14. („Krisztus testének egysége”), 15. („A keresztség”), 16. („Az úrvacsora”), 17. („Lelki ajándékok és szolgálatok”) és 18. („A prófétaság ajándéka”).

Gyakorlati alkalmazás

1. Minden egyház történelmében tragikus fejlemény, amikor megosztások vagy szakadások alakulnak ki. Ef 4:1-16 szakasza alapján az osztály tagjai állítsanak össze egy 3 pontból álló tervet, amely biztosíthatja a helyi vagy regionális gyülekezet egységét és fejlődését!
2. Milyen összefüggés van a megtérés, Krisztus egyházának, a gyülekezetnek tagjává válás és aközött, hogy az ember milyen lelki ajándékokat kap?
3. Mikor gondolkodtunk el utoljára a lelki ajándékok szempontjából önmagunkról, a családjunkról, a baráti körünkről vagy a gyülekezetünkről? Vajon hogyan segíthet a szombatiskolai csoport vagy a gyülekezet jobban erősíteni a köztudatban azt a gondolatot, hogy a Szentlélek munkálkodik a gyülekezetben a lelki ajándékok által? Kérjük meg az osztály tagjait, hogy mondjanak három módszert arra, miként figyelhetnének a gyülekezeti választásnál vagy a gyülekezet vezetésében egyre inkább a lelki ajándékokra, hiszen azok által folytatódhat a gyülekezet növekedése, erősödhet az egység és a missziós lelkület!
4. Nem létezik eszköz az alázat, a szelídség, a türelem mérésére. De ha - tegyük fel - létezne, az osztály tagjai szerint milyen értékeket mutatna a saját életükben, a barátaikéban vagy a gyülekezetükében? Kérjük meg az osztály tagjait, gondoljanak ki három módszert, amelyek segítségével elősegíthetnék az alázat és a türelem igazi, bibliai elveinek kiteljesedését a saját és a gyülekezetük életében is, ami az egység erősödéséhez vezetne.

VALÓDI ÁLDOZAT?

Andrew McChesney

Körülbelül egy év telt el. Almira minden este imádkozott és olvasta a Bibliát, hogy kordában tartsa a gonosz lelket. Minden szombaton gyülekezetbe ment, elviselte a fájdalmas kritizálást és a szülei, rokonai, szomszédai fenyegetéseit. A hétköznapijai azonban változatlanul teltek. Iskolába járt, de éjszakánként és hétvégeken gyakran buliba ment.

18 évesen Almira útkeresztelkedéshez érkezett keresztény hitében. Nem értette, miért nevezi a Biblia áldozatnak Jézus halálát. Számára nem tűnt annak. Miközben kínozták és kivégezték, bizonyára tudta, hogy fel fog majd támadni, tehát hol itt az áldozat? Ő viszont minden szombaton üldözéssel és ellenállással szembesült. Úgy érezte, hogy Jézus miatt elvesztette a szüleivel, a rokonaival és a barátaival való kapcsolatát. Fogalma sem volt arról, hogyan végződik majd a történet. Számára ez nagyobb áldozatnak tűnt. Elmondott egy őszinte imát, kérte Jézust, hogy a Biblián és a *Jézus élete* c. könyv sorain keresztül mutassa meg a választ a kérdésére. Először nagyon unalmasnak találta az olvasást, de nem hagyta abba. Végül Isten válaszolt neki. Ezt olvasta: „Sátán kegyetlen kísértéseivel kínozza meg Jézus szívét. Az Üdvözítő nem tudott átlátni a sírkamrát elzáró kövön. Egyetlen biztató reménysugarat sem látott, hogy majd győztesként jön elő a sírból, és semmi biztosíték nem volt arra, hogy az Atya elfogadja áldozatát. Krisztus attól félt, hogy a bűn oly súlyos Isten szemében, hogy örökre elszakítja Őt az Atyától” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 2010, Advent Kiadó, 661. o.). Almira megkapta a választ a kérdésére. Jézus is félt, hogy örökre meg fog halni, mégis kész volt vállalni ezt az áldozatot érte. Megdöbbenette a gondolat, hogy Jézus nem tudta, mi lesz a történet vége (mint ahogy ő maga sem tudja, hogyan végződik az övé), Jézus mégis kockáztatta az örök életét, hogy megmentse őt. Almira eldöntötte, hogy megkeresztelkedik, Jézusnak adja az életét.

Folytatás következik

Krisztus által formált élet és Lélek-ihlette beszéd

Áttekintés

Kulcsszöveg: Efezus 4:22-24

Alapigék: Ézs 63:10; Zak 3:3-4; 8:16; Róm 8:16, 26-27; Ef 4:17-32;
Kol 3:1-17

Bevezetés: Miután Pál elmagyarázta az efezusiaknak, hogyan működik és él egy érett, keresztény közösség a Szentlélekben és Krisztusban, gyakorlati módon is példázza mindezt. Egy mindenki számára érthető hasonlatot használ: a ruhaviselés és váltás képét. Ezzel szemlélteti a személyes identitás változását, amely akkor következik be, amikor Krisztus átalakítja az életünket a Szentlélek bennünk lakozása által. A kereszténységhez való csatlakozás olyan, mintha levetnénk egy öltözetet, ami a régi identitásunkat jelenti, majd felveszünk egy újat, ami azt a benyomást kelti másokban, hogy új emberré lettünk. Ám kereszténnyé válni nem ugyanaz, mint átmenetileg levenni a régi ruhát, mondjuk éjszakára, csak azért, hogy reggel újra felvegyük. Amikor Pál a ruhák levételére utal, azt úgy érti, hogy végleg el is dobjuk azokat.

Így vesszük le magunkról, hagyjuk magunk mögött vagy feleslegként dobjuk el (Fil 3:7-8) a pogány világ „hiábavaló” dolgait, amelyek a föld bűnös világnézetét és életmódját jelentik. Helyettük új identitást, új állampolgárságot és új személyi igazolványt kapunk, amely az Isten országába való belépést biztosító útlevel. Az új személyi igazolvány azonban több mint egy egyszerű papíralapú igazolás, az ember világnézetének, életmódjának, jellemének és az egyház többi tagjával és az emberiséggel való kapcsolatainak valódi átalakulását jelenti. Az új élet nem emberi filozófián vagy ideológián alapuló megújulási projekt (Jn 1:12-13), hanem minőségileg új élet. Csak úgy válik lehetővé, ha találkozunk Krisztus Jézussal, Isten Fiával és elfogadjuk Őt, és csak ha engedjük, hogy a Szentlélek munkálkodjon bennünk.

A TANULMÁNY TÉMÁI: Az e heti tanulmányunk három fő témára összpontosít:

1. A keresztény új élete minőségileg ellentétes a régi, világi étellel.
2. Az élet és az identitás megváltozása csak Krisztusban és a Szentlélekben lehetséges.
3. A Szentlélek jelenléte az életünkben világnézetünk, identitásunk, életmódunk, beszélgetéseink, magatartásunk és kapcsolataink átalakulásához vezet.

Kommentár

Világnézetek, életstílusok, kultúrák közötti misszió, átgondolt alkalmazás
A mai társadalom értékeli a befogadást, az elfogadást, a helyi kultúrák, életstílusok és világnézetek megőrzését és előmozdítását. A „rég stílusú” misszionáriusokat kritika éri, amiért figyelmen kívül hagyják a helyi-nemzeti vagy törzsi, kulturális örökséget és mert a misszióterületeken az egyházakat a kereszténység „nyugati” értelmezése és életmódja alapján modellezik. Bár az átgondolt alkalmazásnak minden bizonnyal megvan a helye a misszióban, két lényeges kérdés merül fel: Milyen elemei vannak a helyi kultúrának, amelyeket valóban el lehet ismerni és érdemes megőrizni, és mely elemek az „ő ember” részei, tehát amelyeket el kell hagyni, mint bűnös, „e világból való” dolgokat? E kérdésekre válaszolva több pontot is ki lehet emelni. Először is, Ef 4:17-32-ben Pál szembeállítja a bűn, a hiábavalóság, a tudatlanság, a sötétség, a tisztátalanság, a harag, a rágalom és az álnokság világát (Ef 4:17-22, 25, 31) Isten kegyelmének, igazságának, ismeretének, világosságának, tisztaságának, becsületességének, kedvességének, könyörületességének, megbocsátásának és igazságának világával (Ef 4:25-29, 32). Végző soron egy kultúra vagy életmód értékelésének elve nem egy ideológia vagy filozófia, mint például a racionalizmus, az empirizmus, a modernizmus, a pragmatizmus, az utilitarizmus vagy a posztmodernizmus. Bármely kultúra vagy életmód értékelésére sokkal inkább a bibliai alapelv érvényes: „*És meg ne szomorítsátok az Isten Szentlelkét, aki által megpecsételtetek a megváltás napjára*” (Ef 4:30). Ez az elv, ha megvalósul, megmutatja Isten irántunk való szeretetét és a mi szeretetünket iránta, valamint feltárja Isten igazságosságát.

Másodszor és következőképpen Pál nem beszél antropológiáról vagy a világ kulturális örökségének megőrzéséről. Nem foglalkozik a kultú-

rák osztályozásával és értékelésével a többi fényében. Inkább arra szólít fel, hogy minden kultúrát, legyen az zsidó vagy pogány, Krisztus Jézus evangéliumának és országának kultúrája és életmódja fényében értékeljünk. Pál apostol a leveleiben számos dorgálásra méltó dolgot talált a zsidó kultúrában, és bűnbánatra szólította fel őket. Hasonlóképpen azt mondja a pogányoknak is, hogy Isten befogadja őket az országába, szövetségébe és egyházába. Viszont nem riad vissza attól sem, hogy a pogány világnézet (politeista, mitológiai, filozófiai) és életmód nagy részét hiábavalónak és bűnösnek minősítse (Ef 4:18-19). Amennyiben tehát az evangélium rávilágít a bűnre az egyháztagok életében és kultúrájában, akkor azt bűnként kell megvallaniuk és elhagyniuk. Ellenkező esetben az üdvösség már nem a bűntől való megváltás, hanem a bűnös életmód eltűrésének kulturális igazolása volna.

Igaz, úgy jövünk Istenhez, ahogy vagyunk, a bűn szennyes rongyaiban, de nem azért jövünk hozzá, hogy azokban a rongyokban maradjunk. Azért jövünk Istenhez, hogy a rongyokat levegyük, Ő megmosson bennünket és „új életben járjunk” (Róm 6:4). Megértés nélkül a kereszténység elveszíti erejét és megváltó üzenetét. A kereszténység nem az emberiséget a bűnös életmódjában megerősítő vallás. A bibliai üzenet inkább arra szólít fel minden nemzetet, törzset, nyelvet és kultúrát, hogy a Szentírás fényében értékeljék magukat, fogadják el Isten megtisztítását és a Szentlélek újjáteremtő munkáját. Pál evangéliuma szerint nem védhetjük az életünk egy bűnös részét azzal, hogy az a kulturális örökségünk vagy a világnézetünk része. Valójában minden, ami bűnös, végső soron önpusztító; a bűn inkább kultúrákat és nemzeteket pusztít el, mintsem fenntartja vagy építi azokat. Harmadszor, Isten elismeri a sokféleséget és a kulturális kifejezőmódokat, már amennyiben azok összhangban állnak országa evangéliumával. Ezért az evangélium nem szólít fel minden kultúra teljes uniformizálására. Ha egy kultúra Krisztus értékeire és életmódjára épít, csak virágozni és gazdagodni fog.

Børge Schantz (1931-2014), neves missziológus a *Ministry* magazin 1992-ben megjelent cikkében a kontextualizáció három vezérelvét javasolta a hetednapi adventisták kultúrák közötti missziójának megközelítéséhez. Először is, azoknak a misszionáriusnak, akik a kultúrákon átívelő munkát végzik helyesen kell megérteniük a bibliai történeteket és tanításokat azok eredeti kontextusában.

Másodszor, a misszionáriusoknak pontosan különbséget kell tenniük az egyetemes bibliai tanítások és elvek, valamint saját kulturális értékeik és tapasztalataik között. Harmadszor, a misszionárius őszinte és mély érdeklődéssel, megértéssel forduljon annak a népnek a kultúrája felé, ahol szolgál.

Mindezeket az elemeket figyelembe véve a kontextualizáció végső elve az, hogy miközben a misszionáriusoknak érzékenységet kell tanúsítaniuk a helyi kultúra különböző elemei iránt, ugyanakkor engedniük kell, hogy a megtérők új tanításait és gyakorlatát a bibliai abszolútumok határozzák meg.

Schantz „figyelmeztető üzenetet” mondott vezető hetednapos adventista misszionáriusoknak és evangelizátoroknak: „A keresztény egyházak számára kísértést jelent, hogy eltávolodnak a tiszta tanítás és az objektív etika talajától, amikor kritika (átgondolás) nélkül elfogadják, hogy Isten Igéje mindig és mindenhol kulturálisan és történelmileg kapcsolódik. A kontextualizációs folyamat határozottan felvet néhány problémát. A bibliai igazságoknak a világi kultúrákra való adaptálása közben a közvetítő találkozik hamis, rossz, sőt démoni elemekkel is. Ha túl messzire megy, annak romboló szinkretizmus lesz a szomorú következménye, ami egymással ellentétes vallási elemeket kényszerít egymás mellé.” Ezért Schantz leszögezte: „Minden kultúrában, beleértve a sajátunkat is, vannak az evangélium által elítélt szokások, és amit a Szentírás elítél, azt a misszionáriusoknak és a nemzeti vezetőknek is el kell ítélniük.” Ez az alapelv azonban nem tehet érzéketlenebbé bennünket a helyi népek kultúrájának ártatlan területei iránt. Ellenkezőleg! Schantz azért imádkozott, hogy „a misszió Ura adjon nekünk bölcsességet ahhoz, hogy különbséget tudjunk tenni a világszerte hirdetendő egyetemes értékek és a nyugati kultúra különféle választható verziói között” („One Message - Many Cultures: How Do We Cope?” *Ministry*, 1992 június, 11. o.).

Az új emberek

A történelem során különféle filozófiák, ideológiák és hatalmak szószólói állították, hogy radikális változást képesek hozni az emberiségnek. Egy ilyen ideológia például a marxizmus, különösen ahogyan azt az egykori Szovjetunióban propagálták. Az 1970-es évek optimizmusától fűtve a szovjetek azt a gondolatot hirdették, hogy az emberiség evolúciójának

előmozdítása folyamatában az emberi fajt magasabb szintre emelik a következő lépcsőfoknak számító szovjet néppel. A szovjetek ugyanis maguk mögött hagyják a régi vallásos és kapitalista ideológiájú csomagot, és közösségre evolválódnak új, marxista emberré. Amint a történelem bizonyítja, ez a szovjet program teljes kudarcot vallott. Ahelyett, hogy megalkotta volna az új és jobb embertípust, a történet egy széles körben ismert, pejoratív értelmű kifejezéssel végződött, ami a *homo sovieticus*.

Ha már az evolúciónál tartunk, említsük meg, hogy különösen a 20. században a teista evolucionisták, mint például Teilhard de Chardin szintén meghirdették az új ember, a spirituális ember felemelkedését. Teilhard de Chardin olyan jövőbeli ómega pillanatot vizionált, amikor a még állati formából való fejlődés folyamatában lévő ember végleg háta mögött hagyja a ragadozó életmód örökségét és új emberré evolválódik, akit a globális tudatosság és az egyetemes szeretet jellemez.

Mindössze két példát említettünk olyan ideológiák vagy filozófiai irányzatok közül, amelyek igyekeznek a bűnös embereket gyökeresen átformálni „új emberekké”. Bár ezek a filozófiák radikálisnak tűnnek, azonban kimondhatjuk, hogy egyaránt abból a feltételezésből indulnak ki, hogy a birtokukban van az emberiség, az emberi társadalom megváltoztatásának a kulcsa. Ez a feltevés legalább két fontos megfigyelésre rámutat. Egyrészt e mozgalmak rávilágítanak az emberekben nagyon mélyen élő vágyra, hogy igazán, belülről szeretnének megújulni. Másrészt ezek a filozófiák kudarcra végződtek, még ha egyik-másik kezdetben sikerrel kecsegtetett is. E jelenség legújabb példája a modernizmust bíráló posztmodernizmus felemelkedése, amelyben tökéletesen megbízott a világ, hogy majd biztosan megmondja az igazságot az eredetünkről, a fejlődésünkről, az emberiség sorsáról és az egész világegyetemről. A posztmodernizmus megkísérli megalkotni az új embert, de az máris lépésről lépésre egyre nyilvánvalóbb, hogy a filozófia nem tudja a választ az új emberiséget illetően. Az emberiség mindig kudarcot vall önmaga újjáteremtésében vagy újra feltalálásában a filozófia vagy a tudomány égisze alatt. Ez abban gyökerezik, hogy hiányzik a helyes minta és az erő is hozzá, hogy az emberiséget arra a mintára formázza. A bibliai kereszténység mindkettőt kínálja: Jézus az új emberiség Mintája és Ő maga az erő Forrása, ami átalakít minket, megújít az Ő dicsőséges képmására (Jn 1:12-13).

VALÓDI ISTENI GYÓGYÍTÁS

Andrew McChesney

Almira elmondta a döntését a szüleinek, hogy hetednapos adventista lesz. Beszélt nekik a természetfeletti dolgokkal foglalkozó kurzusokról is, amiktől eltiltották, a gonosz lélek megjelenéséről és az állandó rémálmairól. Az édesanyja sírt. „Ha a gyülekezet segít neked, hát menj!” – mondta a lányának.

A keresztségét követően Almirát nem háborgatta többé a gonosz lélek.

Ma Almira H. Jaliseva 46 éves, nyelvtanár a Zaoksky Adventista Egyetemen, Oroszországban. Férje, Kemil K. Jalisev – akivel akkor ismerkedett meg és házasodott össze, amikor az 1990-es évek végén a Zaoksky Egyetemen tanult – lelkész és a Tanulmányi Osztály igazgatóhelyettese ugyanabban az intézményben. Mielőtt alkalmazásba kerültek az egyetemen, a házaspár misszionáriusként dolgozott Oroszország észak-kaukázusi régiójában, ami a 10/40-es ablak része. Almira édesanyja is, és azt a szabályt határozta meg a családjában, hogy tilos minden olyan rajzfilm és könyv, amiben mágia van. A saját tapasztalatai alapján hiszi, hogy nincs jó és rossz mágia, mert minden ilyesmi Sátánnak és gonosz erőinek nyitja meg az ajtót. Almira nővére is adventista lett, és az édesapjuk is elment velük az istentiszteletre a halálát megelőző szombaton. Almira édesanyja most 75 éves, rendszeresen olvassa a Bibliát és Ellen White írásait. Leszokott a fekete teáról, így elmúlt a kízó fejfájása, amit Almira annak idején a kurzuson elsajátított praktikákkal akart gyógyítani. „Megváltoztatott az a bátor döntés, hogy átadtam Jézusnak az életemet. Az önző, elkényeztetett lány, aki egykor voltam, megkapta a kiváltságot, hogy Jézus keze és lába legyen. Ma is az a legnagyobb vágyam, hogy Őt szolgáljam.”

Bölcsen élni

Áttekintés

Kulcsszöveg: Efezus 5:15-17

Alapigék: Péld 20:1; 23:29-35; ApCsel 16:25; 1Kor 5:1-12; Ef 5:1-20; Kol 4:5; Jel 16:1-16

Bevezetés: A világnézet és az identitás meghatározza az értékeket és a bölcsességet. A pogány világnézetből adódik egy bizonyos értékrendszer és egyfajta tudás. Isten országa, Isten világnézete, az Ő értékei teljesen másféle típusú bölcsességet eredményeznek. Pál tehát nem arra kéri a keresztényeket, hogy fogadják el valamely mérsékelt filozófiai iskola bölcsességét, vagy kövessék a görög-római eszmét az erényekre való törekvésben. Felfogása szerint a keresztény bölcsesség Isten önfeláldozó szeretetében, Krisztus világosságában és tiszta erkölcsiségében gyökerezik. A bölcs keresztény elfordul a világi bölcsességtől, ami mindent felémésztő szexuális kicsapongásban, egocentrikus dicsekvésben és borivásban mutatkozik meg. A bölcs keresztény felébred a világ „alvásából”, elméjét megvilágosítja Krisztus evangéliuma, erőt kap a Szentlélek jelenléte által, megragadja az üdvösség pillanatát és... imádja Istent!

Az e világ bölcsessége és Isten bölcsessége közötti különbség az, ha megértjük, ki az egyén imádatának tárgya: önmaga vagy Isten? Kire irányul a figyelme? Önmagára vagy Istenre? Ki tölti be a gondolatait? Önmaga vagy Isten?

A tanulmány témái: E heti tanulmányunk három fő témát hangsúlyoz:

1. A keresztény bölcsesség Isten kinyilatkoztatásában vagy Krisztus világosságában gyökerezik.
2. A keresztény bölcsesség nem az életről szóló szellemes mondások gyűjteménye. Sokkal inkább egy életstílus, életút, amit a Szentlélek a Krisztus által ránk hagyott példa alapján alakított át.
3. A keresztény bölcsesség a megváltásról és az imádatról szól.

Kommentár

Felülről származó bölcsesség

Pál nem ír anélkül a keresztény élet gyakorlati oldaláról, hogy belefoglalná a bölcsességet. Az ókori világ belemerült a bölcsességről való beszédbe. Alig néhány évszázaddal Pál előtt a görögök körében született meg az, amit „filozófiának”, vagyis a bölcsesség szeretetének neveztek. A filozófia lázadt az ősi görög mitológiai bölcelet ellen, amelyben Zeusz, Métis (Zeusz első felesége), Athéné (a lányuk) és Apollón mind kötődtek a bölcsesség fogalmához, csak más-más szempontból. Ezek az istenségek állítólag emberekkel tanácskoztak, különböző városok és népcsoportok patrónusai lettek. A hiedelmek szerint például az élet különböző területein bölcsességet keresők megismerhették a görög isten, Apollón gondolatait vagy tudását Püthián, a delphoi jósdaként is ismert Apollón templomának papnőjén keresztül. A templom látogatóját amellet, hogy Püthiától kérte a bölcsességet, különböző rövid mondások fogadták és oktatták. A három legnépszerűbb mondás így hangzott: „Ismerd meg önmagad!” „Semmit ne vigyél túlzásba!” „Az elbizakodottság romba dönt.” Más mondások a görög életmódról tanítottak, az istenek tiszteletétől kezdve az etikus életig és azt, hogy az erény, ha valaki feláldozza az életét a hazájáért.

A filozófusok vagy „a bölcsességet szeretők” elvetették ősi vallásuk mitológiai vetületeit, de maguk is beálltak a delphoi jósda követőinek sorába. Egyrészt azt állították, hogy Püthia megjósolta: Szókratész lesz Görögország legbölcsebb embere. Másrészt maguk is felhasználták a delphoi bölcsességet, különösen az első maximát¹: „Ismerd meg önmagad!”

Ezért a görög filozófia határozta meg és alakította ki a nyugati gondolkodás későbbi célját, hogy az emberi értelemre hivatkozva keresse a bölcsességet. Szintén az emberi értelem szolgált az etika vagy a görög életmód alapjául. Más filozófiák, különösen keleten ugyanúgy az emberi értelemre építettek. A buddhizmus középpontjában az emberi tapasztalat és lélektan áll. Mind nyugaton, mind keleten a filozófiai iskolák sokfélesége dacára ugyanazon a közös alapon nyugszik minden: az „Ismerd meg önmagad!” elvén. Ez azt mutatja, hogy ezek a filozófiák az élet végső valóságának megértésére irányuló, emberközpontú erőfeszítést

1 maxima: életszabály

képviselnek és az emberi önvizsgálaton és észérveken alapuló életmódot, döntéshozatalt és viselkedést feltételeznek. Ezáltal az emberi bölcsesség mind nyugaton, mind keleten elutasította az isteni kinyilatkoztatást vagy eltért tőle.

Ezzel szemben a bibliai bölcsesség alapvető jellemzője, hogy az isteni kinyilatkoztatásban gyökerezik. Pál és Jakab is említi a bölcsesség olyan jellemzőit, amelyeket filozófusok is hirdetnek: nyugalom, kiegyensúlyozottság, mértékletesség, igazságosság stb. Jakab azonban úgy jellemezte a keresztény bölcsességet, hogy az „felülről való” (Jak 3:17), nem pedig „földi, testi és ördögi” (Jak 3:15). Pál a keresztény bölcsesség és a világi bölcsesség közötti ellentétet érzékelteti a világosság és a sötétség fogalmára hivatkozva. Ezért óvja az ehezusiakat attól, hogy bárki „üres szavakkal” (Ef 5:6) vagy a „a sötétség gyümölcstelen cselekedeteivel” (Ef 5:11) megtévesse őket, mert az nem bölcs dolog.

Mégis miért jellemzi Pál a világ bölcsességét ilyen sötét színekkel? Nem adtak-e a világ filozófusai is jó tanácsokat, nem tanították-e az igazságoságon és kölcsönös tiszteleten alapuló életvitelt? De igen, sokan közülük igen. Azonban bármilyen nemes életmódot is találna ki az emberi filozófia, az mindig hiányos, részleges és rossz indíttatáson alapulna, ha elutasítja Isten kinyilatkoztatásának lehetőségét. A világi filozófiák problémája nem abban rejlik, amit megerősítenek, hanem abban, amit elutasítanak vagy tagadnak. Talán egy filozófus az élet egy-egy aspektusát részben helyesnek látja, de Isten kinyilatkoztatásának lehetőségét és a világba való beavatkozásának hatalmát elutasítva filozófiája használhatatlanná válik az üdvösség és az Isten országában való élet szempontjából. A szexuális tisztátalanságot például a legtöbb filozófia nem tekintette problémásnak. Még ha egyes filozófusok szorgalmazták is az önmegtartóztatást, de nem a helyes indokkal tették.

Ellen G. White megjegyzi: „Számos tettünk, melyeket jócselekedeteknek, sőt nagylelkűségnek tartunk - ha alaposan szemügyre vesszük, helytelen indítékok gyümölcseinek bizonyulnak. Sokakat olyan erényekért tapsolnak meg, amelyekkel nem rendelkeznek. A szívek kutatója megvizsgál minden indítékot, és gyakran az emberek által lelkesen magasztalt tettek önző okokból, alantas szenteskedésből fakadókként kerülnek a feljegyzéseibe. Életünk minden tettét, akár kitűnő és dicséretre méltó, akár

megrovást érdemel, a szívek vizsgálója ítéli meg, mégpedig az indítékok alapján” (*Testimonies for the Church*. 2. köt. 512. o.).

Másrészt szavaik „üresek”, mert ezek a filozófiák nem rendelkeznek a kegyelem, a megváltás, a megbocsátás vagy a Lélek erejével, amely átalakít minket és segít Isten útján járni. Ellen G. White egy levelében leírja a motiváció és a kinyilatkoztatás fontosságát az igazsággal és a filozófiával kapcsolatban: „A hazugságban való hit nem gyakorolhat megszentelő befolyást az életre és a jellemre. A hazugság maga sem tehető igazsággá annak ismételtetése vagy az abban való által. Az őszinteség egyetlen lelket sem menthet meg a hazugságban való hit következményeitől. Lehetek tökéletesen őszinte, miközben rossz irányba haladok, de attól az még nem válik a helyes iránnyá, nem vezet el a kívánt célhoz. Az Úr nem akarja, hogy vak hiszékenységbe essünk, s ezt a hiszékenységet megszentelő hitnek nevezzük. Az igazság megszentelő alapelv, ezért van szükség annak megismerésére. Lelkieket a lelkiekkel kell összevetnünk. Mindent meg kell vizsgálnunk, és csak azt megtartanunk, ami jó, ami az isteni névjegyet hordozza és ami élénk tárja azokat az indítékokat és alapelveket, melyek alapján cselekednünk kell” (*Szemelvények Ellen G. White írásaiból*. Budapest, 2000, Advent Kiadó, 2. köt. 54. o.).

Ezért a Pál által támogatott keresztény életút Isten Krisztus Jézusban való kinyilatkoztatásán alapul. Csak a Biblia Istene, aki teremtett minket, tudja kinyilatkoztatni, hogy ki Ő, kik vagyunk mi és hogyan élhetünk boldogan. Egyedül Isten adhat kegyelmet és erőt, hogy az Ő országában éljünk.

A világ világossága

Az Efezusi levélben Pál nem azt mondja, hogy az efezusiak „sötétségben” voltak, hanem azt, hogy ők maguk voltak „a sötétség” (Ef 5:8). „*Most pedig világosság az Úrban*” (Ef 5:8). Felszólítja őket: „*járjatok úgy, mint a világosság gyermekei*” (Ef 5:8), és elmagyarázza, hogy ez azt jelenti: „*a világosság gyümölcse minden jóságban, igazságban és valóságban van*” (Ef 5:9), úgy kell élni, „*ahogy az kedves az Úrnak*” (Ef 5:10), Krisztus világosságában, Krisztus által megvilágosítva (Ef 5:13-14). Világosság vagyunk tehát „*az Úrban*” (Ef 5:8), mert Krisztus világosít meg minket (Ef 5:14).

PELENKA A BEVÁSÁRLÓLISTÁN

Amy McHenry

Egy péntek reggel a heti bevásárlást végeztem a helyi üzletben, a libanoni Bejrútban. A férjem a cserkészeknek vásárolt, én pedig élelmet vettem a családnak. Misszionáriusként szolgálunk a Közel-keleti Egyetemen. Amikor felmentem a második szintre, hogy fertőtlenítő- és mosogatószert vásároljak, rápillantottam a pelenkás polcra és készletet éreztem: „Vegyél egy csomag pelenkát!” Meglepett a hirtelen gondolat. „Uram, ez Te vagy?” – tettem fel a kérdést. „Miért vennék pelenkát? A legkisebb gyerekem is 10 éves már!” „Vegyél egy csomag pelenkát!” A liftajtó felé indultam. „De, Uram, nem ismerek senkit, akinek kisbabája van!” „Vegyél egy csomag pelenkát!” Kénytelen-kelletlen visszamentem a pelenkás polchoz. „Rendben, Uram, veszek pelenkát, de vajon kinek adjam oda? Milyen méretű legyen?” Betettem a kosárba egy csomag midi pelenkát, és folytattam a vásárlást. Amikor beültünk az autóba, mondtam a férjemnek, hogy ne lepődjön meg, ha pelenkát lát a csomagtartóban. Az Úr indított, hogy vegyem meg, biztosan ajándék, csak még nem tudom, kinek. Másnap, szombaton talákoztam egy barátunkkal, akinek a felesége menekült családoknak segít Bejrútban. Megkérdeztem, vajon vannak-e ott családok, akiknek pelenkára van szükségük. Este kaptam egy üzenetet a barátunktól. „Amikor a feleségemnek elmondtam a történetedet a pelenkáról, elsírta magát. Holnap két családot fog meglátogatni, akiknek szüksége van pelenkára. Elmehetnénk ma este a csomagért?” Aznap este átadtam nekik a pelenkát, amit az Úr vetetett meg velem. Megtudtam a hölgytől, hogy több mint 20 család van a gondozottai között, akiknek pelenkára lenne szükségük, de nem engedhetik meg maguknak. Most már tudom, hogy többször kell felvennem a listámra ezt a terméket.

Férj és feleség - együtt a keresztnél

Áttekintés

Kulcsszöveg: Efezus 5:25-27

Alapigék: 1Móz 2:15-25; Ez 16:1-14; 2Kor 11:1-4; Ef 5:21-33; Fil 2:3-4

Bevezetés: Az egység témája aranyfonalként húzódik végig az Efezusi levélen, ami nem csak a zsidók és pogányok közötti kapcsolat szempontjából fontos az egyházban (Efezus 2). Pál végig azt taglalja a levélben, miként hozza létre az egységet a Szentháromság Isten a megváltás, a keresztség, a hit, a lelki ajándékok, a Szentlélek bennünk való lakozása, az életmódunk megváltoztatása, Krisztus példája és a keresztyén bölcsesség által. Álláspontja szerint az egység minden vonatkozásban csakis Krisztusban valósulhat meg.

Pál az egyház egységéről, mint az új emberiségről szóló egész beszédét az azt megillető helyre helyezi: a családba. Ha volt valaha jó példa vagy minta az egységre, akkor az a család, ami valóban csak Krisztusban lehet egységes, ahogy a pogányok és a zsidók is egyek Krisztusban és ahogy az egyház minden tagja egységet alkot Krisztus testében. A családban a feleség enged a férjének Krisztusban, a férj pedig szereti feleségét „az Úrban”. Az isteni szempont a házastársi kapcsolatban azt jelenti, hogy úgy kell látnunk a családukat, ahogyan Isten látja azt. Ez az isteni szempont azt is jelenti, hogy a családnak be kell töltenie azt a rendeltetését, amit az Úr szánt neki a teremtéskor: „egy test”, oszthatatlan egység. A kettő egy, de nem valamilyen kölcsönös érdek miatt, hanem mert Isten így teremtette meg őket és így parancsolta nekik. A család egysége túlmutat önmagán, ahogy az egyház egysége is a három személyű Istenre mutat és arra, ahogyan a Szentháromság viszonyul az emberiséghez.

A TANULMÁNY TÉMÁI: Az e heti tanulmányunk három fő témára összpontosít:

1. Az egység témája folytatódik a keresztény családdal, ahogyan az a férj és a feleség kapcsolatában megnyilvánul.
2. A keresztény család csak úgy tudja megtartani egységét, ha „az Úrban” marad, ami azt jelenti, hogy alávetik akaratukat egymásnak, ahogyan Isten tervezte azt a teremtéskor és ahogyan Jézus bemutatta az emberiség iránti, önfeláldozó szeretetét a megváltás tervében.
3. „Az Úrban” lévő családban nincsenek fájdalmat okozó viszonyok, mint amilyen a házasságtörés vagy az erőszak, mert úgy a férj, mint a feleség megtanulja, hogyan tisztelje és szeresse a másikat az Úrban.

Kommentár

Pál család-teológiája

Ef 5:21-33 szakasza alapos krisztológiai és ekkleziológiai fejtegetés. Mint máshol a páli levelekben, az apostol itt is vegyíti az erős teológiai érvelést (a Krisztusról és az egyházzal szülő tanítást) a gyakorlati szempontokkal. Szerinte a bibliai teológia szerepe nem csupán az, hogy következetes és szép bölcséleti rendszert alkosson, gyakorlati üzenetét mindig a szilárd bibliai teológia alapjára helyezi.

Ez okból az apostol nem úgy kezeli a család témáját, mintha az lényegtelen dolog lenne, amit el lehet intézni az emberi bölcsesség, a pszichológia vagy a szociológia módszereivel, hanem az alapvető keresztény tantételek összefüggésébe helyezi: Isten, teremtés, Krisztus, megváltás és egyház. Nem a tantételek szemléltetésére használja a család témáját, inkább a tantételeket használja a keresztény család témájának illusztrálására.

Ahogy az egyház esetében is, Pál nem fogadja el, hogy a keresztény család témáját a bűnös emberi természet és társadalom fogalmaival lehet meghatározni, inkább Jézus „vissza a kezdetekhez” magyarázó elvét követi („*de kezdettől fogva nem így volt*” – Mt 19:8). Ez segíti a keresztény egyházat és teológiáját, hogy az isteni ideál helyreállítása felé mozdítsa az iránytűt ahelyett, hogy igazolni akarná a bűnös világ valóságait. Pál a család témáját az alapvető keresztény tanítások összefüggésében tárgyalja, ami azt bizonyítja, hogy a keresztény család nem lehet megalkuvás tárgya.

Alávetettség és szeretet

Rengeteg vitára adott már okot Pál leveleiben az „alávetett... szeretet” szóhasználat, amit a férfi-nő kapcsolat témakörében alkalmaz, sokan emiatt egyenesen nőgyűlölőnek kiáltották ki a kereszténységet. Ezek a reakciók azonban Pál üzenetének félreértelmezésén alapulnak.

Néhány irányelv segít jobban megérteni ezt a szakaszt:

- 1) A férj-feleség magatartása egyaránt abból az alapállásból indul ki, hogy engedelmeskedjenek egymásnak (Ef 5:21), egyszerűen azért, mert a Szentlélek betöltötte őket (Ef 5:18).
- 2) A feleség enged a férjének, de nem úgy, mint egy főnöknek, hanem mint Krisztusnak, Megváltójának és Védelmesőjének. Az alávetettség pedig azt jelenti, hogy nagyra értékeli férjét, tiszteli, elismeri, kincseknek tartja, mint védelmesőjét és segítőtársát. A Biblia nem ad alapot annak a gondolatnak, hogy a feleség alsóbbrendű volna a férjénél, ezért mint feleségnek kellene alávetnie magát. Pál itt inkább azt tanítja, hogy a feleség szelíd és tiszteletteljes legyen a férjével. A kereszténység egyenlő méltóságot tulajdonít férfiaknak és nőknek Krisztusban, ami nem készítheti a nőt arra, hogy arrogánsak legyenek és felsőbbrendűnek érezzék magukat férjükénél. A feleség legyen szeretetteljes és hűségesen támogató.
- 3) A férj a maga részéről emlékezzen mindig arra, hogy a nő számára a szeretet a gondoskodás és védelem fogalomkörében értelmezhető. A felesége iránti szeretete olyan, mint az Úr önfeláldozó szeretete az egyház iránt. Pál azt tanítja, hogy a férfiak szelíden, nagyrabecsülésel és szeretettel forduljanak feleségük felé.
- 4) Pál a feleség alávetettségét az egyház alávetettségével hasonlította össze, a férj szeretetét pedig Krisztus szeretetével, de nem veszi lazán ezt az összehasonlítást, nem keveri össze a teológiai fogalmakat és nem is ad ezzel alapot arra, hogy hierarchikus kapcsolatot feltételezzünk férfi és nő között, vagy a házasságot sákramentumnak² tartsuk. Ellenkezőleg, az apostol azonnal finomra hangolja összehasonlítását, nagyon pontosan elmagyarázza, hogyan értette, amit leírt és mi az összehasonlításának a lényege. Ez az egymásnak való alávetettség és a szeretet kifejezésének magatartására és formáira vonatkozik.

2 sákramentum: szentség

Aranyszájú Szent János (Kr. u. 347-407), konstantinápolyi pátriárka, híres prédikátor a legjobb homiletikai tudását és gyakorlatát latba vetve így írt a férj szeretetéről felesége iránt:

„Szeretnéd, hogy feleséged engedelmes legyen neked, ahogyan az egyház engedelmes Krisztusnak? Akkor nyújts számára olyan gondviselő kezet, miként Krisztus gondoskodik az egyházzal! Igen, még akkor is, ha életedet kellene adnod érte; igen, még ha tízezer darabra vágnának is; igen, még ha bármilyen nyomorúságon kellene is átmenned, ne tagadd meg tőle! És még ha mindezekben keresztül is kellene menned, nem, még akkor sem tennél olyat, mint Krisztus! Mert te azért teszed, akivel már összekötötted az életed, de Krisztus azokért tette, akik hátat fordítottak neki és gyűlölték Őt. Tehát ahogyan Ő maga elé helyezte őt, aki gyűlölettel, megvetéssel, utálattal volt iránta, és nem fenyegetéssel, erőszakkal vagy ijesztéssel sem semmi hasonló módon, hanem fáradhatatlan szeretettel, te is így viselkedj feleségeddel! Igen, még ha azt látod is, hogy lenéz, megvet és gúnyol, akkor is nagy gondossággal, gyengédséggel, kedvességgel képes leszel magad elé helyezni őt. Mert semmi sem erősebb ezeknél a kötelekekénél, különösen a férj és a feleség közötti köteleknél. A szolgálta is képes kötődni, de csak félelemből, de nem, még ő sem, mert hamarosan útnak indul és már messze jár. De a férfi életének társát, gyermekei anyját, minden örömeinek alapkövét sosem szabad félelemmel és fenyegetésekkel megkötözni, hanem csakis szeretettel és nyugodt természetel. Mert milyen egység az, ahol a feleség retteg a férjétől? És milyen örömet talál abban maga a férj, ha úgy él együtt feleségével, mintha a rabszolgája lenne, nem pedig úgy, mint egy szabad nővel? Igen, ha bármit is szenvednél miatta, ne szidd őt, mert Krisztus sem tette azt” (*Homilies of St. John Chrysostom: Archbishop of Constantinople, on the Epistle of St. Paul the Apostle to the Ephesians*. Szerk.: Philip Schaff. Grand Rapids, MI., 1983, Eerdmans Printing Company, 13. köt. 144. o.).

A házasságról és a családról szóló adventista tantétel

A családdal kapcsolatos teológia olyan fontos, hogy keresztény egyházak a hitvallásukba is beillesztették.

A Hetednapos Adventista Egyháznak a családról, különösen pedig a házastársak közötti kapcsolatáról szóló, 23. hitelve így hangzik: „A házasságot, mely a férfi és nő között életre szóló egység szeretetkap-

csolatban, Isten alkotta az Édenben és Jézus megerősítette. Mivel a keresztény számára a házasság Isten és a házastárs felé elkötelezettség, ezért csak azonos hitű társak között köttessen. E kapcsolat a kölcsönös szeretetre, megbecsülésre, tiszteletre és felelősségre épül, mely a Krisztus és egyháza közötti szeretet, szentség, meghittség és állandóság kapcsolatát tükrözi. Jézus a válásról azt tanította, hogy házasságtörést követ el az, aki elválik házastársától – kivéve a paráznság miatti válást –, és mással házasodik össze. Noha nem minden családi kapcsolat eszményi, de a Szentlélek vezetésével és a gyülekezet gondozásával a házaspárok között szeretetközösség jöhet létre, ha teljesen alárendelik magukat egymásnak Krisztusban. Isten megáldja a családot, és azt akarja, hogy a családtagok a teljes érettségre segítsék egymást. A szülők tanítsák meg gyermekeiket Isten szeretetére és a neki való engedelmességre. Példájukkal, szavaikkal tanítsák őket arra, hogy Krisztus szerető, nevelő, örökké gyengéd és gondoskodó, aki azt akarja, hogy az Ő testének – Isten családjának – tagjaivá legyenek. A család növekvő összetartása az utolsó idők evangéliumi üzenetének egyik ismertetőjele” („Mit hisznek az adventisták a házasságról és a családról?” <https://adventista.hu/kik-az-adventistak/hitelveink/hazassag-es-csalad/>).

Hivatalos állásfoglalásaiban az Adventista Egyház további részleteket közöl a család témájáról. „A házasság megerősítése” című, 1996-os állásfoglalásban (lásd alább) egyértelmű összefüggés fedezhető fel Efezus 5-tel, bár ez a szöveg nem tartalmaz konkrét bibliai utalásokat. Bizonyos pontjai azonban rávilágítanak a házasság és a család teológiai jelentőségére:

Először, az állásfoglalás párhuzamot von a házasság és a Szentháromság természete között: „A két emberi nem különbözőségéből adódóan a házasság egysége egyedülálló módon ábrázolja az Istenség egységét a különbözőségben.”

Másodszor, a család szimbolizálja Isten és az emberiség kapcsolatát: „Az egész Bibliában a házasságban megvalósuló heteroszexuális egység az Isten és az emberiség közötti kötelék jelképeként jelenik meg. Ez az Isten önmagát adó szeretetének és népével való szövetségének emberi bizonyossága. Egy férfi és egy nő harmonikus kapcsolata a házasságban a társadalmi egység mikrokozmoszát biztosítja, a stabil társadalom valódi összetevőjét alkotja.”

Harmadszor, az állásfoglalás hangsúlyozza, hogy a családok a bűn állapotában vannak, szükség van a helyreállításra Krisztusban, a Szentlélek által: „A házasságot megrontotta a bűn, ezért Isten elhatározta, hogy a házasság tisztaságát és szépségét helyre fogja állítani. Krisztusnak és a Szentléleknek az emberi szívekben véghezvitt megváltói munkája értékelésén keresztül a házasság eredeti célja helyreállhat, aminek során a házasság szövetségében egyesülő férfi és nő megélheti e kapcsolat örömét és teljességét” (ezt a nyilatkozatot a Hetednap Adventista Egyház Generál Konferenciájának Adminisztratív Bizottsága [ADCOM] hagyta jóvá és szavazta meg 1996. április 23-án; <https://adventista.hu/kik-az-adventistak/allasfoglalasok-es-egyeb-dokumentumok/a-hazassag-megerositese/>).

Az Adventista Egyház további állásfoglalásokat is kiadott a családi erőszak és zaklatás ellen (Robert S. Folkenberg tette közzé a Generál Konferencia 1995. június 29-től július 8-ig tartó ülészakán, Utrechtben, Hollandiában), a különböző, nehéz élethelyzetekben lévő nők érdekében (a Hetednap Adventista Egyház Generál Konferenciájának Adminisztratív Bizottsága [ADCOM] hagyta jóvá, és szavazta meg és Robert S. Folkenberg, a hivatal elnöke tette közzé a Generál Konferencia 1995. június 29-től július 8-ig tartó ülészakán Utrechtben, Hollandiában).

Gyakorlati alkalmazás

1. Tartsunk ötletbörzét arról, miként lehet a családuink vagy a gyülekezetuink a megbékélés központja, ahol férjek és feleségek tágabb közösségben békülhetnek meg.
2. Képzeljük el, kapunk egy feladatot, hogy három előadást kell elkészíteni a férj és a feleség keresztényi kapcsolatáról, ahogyan azt a közösségben megélik. Milyen témákat választanánk és milyen elemeket illesztenénk azokba?
3. Kérjük meg az osztály tagjait, hogy azonosítsanak be három fő különbséget abban, ahogyan a Biblia tekint bizonyos dolgokra a férj-feleség családban megélt kapcsolatában, illetve ahogyan a helyi kultúra látja ugyanezt! Mondjunk egyéneként 3-3 módszert arra, miként lehetne javítani a családi viszonyokon, hogy közelítsünk a férj-feleség kapcsolatának bibliai modelljéhez!

BÖRTÖNLÁTOGATÁS SPANYOLORSZÁGBAN

Gabriel Diaz

Úgy is mondhatnám, szenvedélyem a rabok között végzett szolgálat. Bárhová is helyeztek lelkészként, mindenhol végeztem börtönmissziót, először Kolumbiában, most pedig Spanyolországban. Az elmúlt két évtizedben négy börtönben szolgáltam Spanyolországban, az egyik a madridi női fegyház volt. A 400 rabot őrző fegyházba bejutnom háromévnyi tárgyalás után sikerült. Végül 2019-ben a vezetőség biztosított számomra heti másfél órát minden csütörtökön 17:30-tól 19 óráig. Az első istentiszteletre egyetlen nő jött el, de ő nagyon figyelmesen hallgatott. Mondtam neki, hogy nagyon örülök a jelenlétének, és kértem, hogy imádkozzunk többiekért is. A negyedik alkalommal már tízen vártak rám! Ma 60 rab jár a heti összejövetelekre. Életkoruk 22-70 év között van. Az istentisztelet három részből áll: énekek és ima, személyes bizonyoságtételek és bibliatanulmányozás.

Beszélgetés közben mindig emlékeztetem őket, hogy Isten a mennyei Atyjuk. „Isten a lányainak tekinti magukat” - erősítem bennük a gondolatot.

Lelkészi szolgálatom teljes ideje alatt sehol nem tapasztaltam olyan komoly istentiszteletet és dicsőítést, mint ott. Az asszonyok nagyon őszinték, nyíltan feltárják szívüket imáikban. Néha jobban várom a csütörtöki alkalmakat, mint a szombati összejöveteleket. Mivel az időnk szűkös, mindig kérem őket, hogy írják le papírra a tapasztalataikat. Már egész nagy halom levelem van, amelyek arról tanúskodnak, milyen változásokat hozott Isten az életükben. Jönnek velem a gyülekezet tagjai is, de ők csak üvegablakon keresztül találkozhatnak a rabokkal, egyedül én mehetek be közéjük. Mégis együtt látjuk szolgálatunk gyümölcsét, az átadott életeket.

Maradéktalan hűség Krisztus iránt

Áttekintés

Kulcsszöveg: Efezus 6:9

Alapigék: Mk 10:13-16; 2Kor 5:10; Ef 6:1-9; Kol 3:21, 24-25; 1Pt 2:18-25

Bevezetés: A család egységének témája után Pál belekezd az egységgel kapcsolatos, legtöbb vitát kiváltó és bonyolult kérdéskörökbe: a generációk és társadalmi csoportok, illetve osztályok közötti egység témájába. Ezekre a helyzetekre Pálnak ugyanaz az evangéliumi megoldása: egység „az Úrban”. Azt tanácsolja a gyerekeknek, hogy tiszteljék a szüleiket az Úrban. Ez a kifejezés máris a keresztyén családba és társadalomba helyezi a gyerekeket, ahol őket is az Úr családja tagjaiként kezelik. Az apostol szülőknek szóló tanácsa is pontosan ilyen lelkületből fakad: bánjanak úgy a gyerekeikkel, hogy ők is az Úréi. Ez az alapelv azonban nem jelenti azt, hogy a gyerekeket ne lehetne nevelni, kijavítani, fegyelmezni. A szülőknek azonban úgy kell megközelíteniük a nevelést, fegyelmezést, ahogyan azt Isten tenné.

Annak ellenére, amit egyes kritikusok állítanak a Bibliáról, Pál nem pártolja a rabszolgaság gonosz intézményét. Lelkigondozói szemmel, mód-szeresen közelíti meg. Jézus példáját követi, aki elvetette az üldözésnek vagy elnyomásnak forradalommal történő megoldását (Péternek azt parancsolta, hogy tegye vissza a kardját a helyére). Pál azt támogatta, hogy Krisztusban oldják meg ezt a társadalmi problémát éppúgy, mint a többi. A rabszolgák tekintsék magukat Krisztus szolgálóinak – mint ahogy Pál is annak tartotta magát –, és dolgozzanak szorgalmasan az Úr Jézusért. Másrészt az urukat (földi uraikat) tekintsék embernek, akik szintén megváltásra szorulnak, éppúgy, mint bármely más bűnös. A rabszolgatartók a szolgálókban Isten országának polgártársait lássák, magukat pedig a mennyei Mester szolgálóinak tekintsék. Az úr-szolga társadalmi feszültség „feloldódik” abban, hogy az egyházban egyaránt Krisztus hívta el, fogadta

fiainak és emeli a mennybe az urakat és a rabszolgákat. Ugyanazt az Istent és Megváltót imádják, aki arra hívja őket, hogy a bennük lakozó Szentlélek teljesen átformálja életüket Isten képére Krisztusban.

A tanulmány témái: Az e heti tanulmány két fő témára összpontosít:

1. Generációk közötti egység: a gyerekek és szüleik valóban egységet alkothatnak, ha az Úrban maradnak és az Ő gyermekeiként tekintenek egymásra.
2. A különböző társadalmi osztályok közötti egység: az urak és a szolgák csak akkor lehetnek egyek az Úrban, ha úgy tekintenek egymásra, mint akik Krisztus országának állampolgárai és az új élet részesei Krisztusban.

Kommentár

Szülők és gyerekek, szolgák és urak egysége

Ef 6:1-9 szakaszában Pál folytatja az egység témáját, amit Isten hoz létre az emberek között és az egyházban Jézus Krisztus által. Két érzékeny, családi és társadalmi témát is érint: a generációk közötti kapcsolatot és a szolgák és az urak viszonyát. Az apostol elmondja a gyerekeknek, hogy engedelmessé legyenek szüleiknek „*az Úrban, mert ez a helyes*” (Ef 6:1). Helyes azért, mert ez Isten parancsolata, és ez a parancs ígérettel jár együtt (Ef 6:2), az áldások és a jólét ígéretével (Ef 6:3). Másrészt Pál felszólítja a keresztyén szülőket: ne „*ingereljék*” a gyerekeiket (Ef 6:4) azzal, hogy kényük-kedvük szerint irányítgatják őket. Inkább az legyen a szülők célja, hogy neveljék „*őket az Úr tanítása és intése szerint*” (Ef 6:4), nem pedig a saját belátásuk szerint. A gyerekeket úgy kell nevelni, hogy érettségre jussanak az Úrral való kapcsolatukban. Amikor a szülők bevonják őket a házimunkába, az ne fegyelmezés vagy kihasználás, esetleg teljesítményre kényszerítés eszköze legyen, ami csak kárára válik a gyerekeknek. A gyerek-szülő kapcsolat alapvető jelentőségű a társadalom szempontjából. Sajnálatos módon azonban a különböző társadalmakban gyakran megfigyelhető volt a bántalmazás, akár a szülők irányában, akár fordítva, a gyerekek irányában, vagy mindkettő. Pál biztos abban, hogy csakis úgy oldható meg az egyházon belül a generációk közötti feszültség, amit a bűn okoz, ha a tagok Krisztusban maradnak.

Az apostol felhívja a keresztyén szolgákat, hogy „*félelemmel és rettegéssel*” engedelmessé legyenek test szerint való uruknak, „*tiszta szívvel, mint*

Krisztusnak” (Ef 6:5). Ezzel nem azt akarja mondani, hogy Isten jóváhagyását adná olyan nyilvánvalóan gonosz, ördögi dologra, mint a rabszolgaság. Párhuzamot sem von a földi urak és Krisztus között. Egyszerűen azt hangsúlyozza, hogy igen fontos a rabszolgák és az urak megtérése.

Őszinte keresztényeknek kell lennünk, bármilyen körülmények között találjuk is magunkat. A bűnös világban gyakran elsodornak a különféle események. Néhányunkat betegség tesz munkaképtelenné vagy korlátoz a tevékenységeinkben. Előfordul, hogy természeti vagy társadalmi katasztrófák ütnek be. Van, akinek hirtelen ér véget az élete. Természetesen a Szentírás azt tanácsolja, hogy ilyen körülmények között tegyünk meg minden tőlünk telhetőt a helyzet javításáért vagy megváltoztatásáért. Azonban ez nem mindig kivitelezhető. Ez esetben az a legfontosabb, hogy a keresztény kitartszon őszinte hite és Krisztussal való kapcsolata mellett.

E gondolat mentén Pál azt mondja az efezusi rabszolgáknak: ha szolga vagy, mint József volt Egyiptomban, és nem tudsz változtatni a szörnyű helyzeten (1Kor 7:21-23), emlékezz az evangélium titkára, Krisztus mennyei áldásaira és a tisztességre, amelyben bennünket részesített, miszerint felemel Isten királyi székéhez. Emlékezzünk arra is, hogy mindnyájan kövek vagyunk Isten templomában, testének részei, tapasztaltuk szívünk és életmódunk gyökeres átalakulását, magatartásunk és szemléletmódunk teljes változását és a Szentlélek bennünk munkálkodó hatalmát, ennek köszönhetjük a lenyűgöző változásokat.

Tehát Józsefhez hasonlóan dolgozzunk urunkért, házának jólétéért ugyanúgy, mintha Jézusért végeznénk a munkánkat (Ef 6:6). Ez nem szolgálai hízélgés, nem is önámítás, nem egyenértékű a szolgálalelkűséggel, hanem a kereszténység lényegét jeleníti meg az emberi kapcsolatokban. A körülményektől vagy társadalmi struktúráktól függetlenül a legfontosabb tényező a keresztény számára mindig a megtért szív, ami őszinte, szorgalmas, tökéletes hozzáállást eredményez a munka és az életmód tekintetében egyaránt (Ef 6:6-8).

Másrészt Pál azt mondja a keresztény uraknak, hogy „ugyanazt” tegyék (Ef 6:9) a rabszolgáikért: legyenek olyan urak, mint Jézus. A rabszolgatartóknak vagy a tehetős, hatalommal rendelkező embereknek is tudatá-

ban kell lenniük, hogy Jézus az Uruk. Tehát Pál apostol nemcsak, hogy nem támogatja a rabszolgaságot, hanem annak az alapjaira mér megsemmisítő csapást, amikor kimondja az alapvető keresztényi elvet, miszerint mind a szolgáknak, mind földi uraiknak ugyanaz az Ura a mennyben, Jézus Krisztus. Minden társadalmi és gazdasági kapcsolatot alá kell rendelni Jézus Krisztusnak. A szolgák elsősorban Krisztushoz tartoznak, elsőként az Úr Jézusnak tartoznak azzal, hogy érte élnek és dolgoznak. Az urak pedig bánjanak úgy a szolgálóikkal, ahogyan a Mester, Jézus velük bánik. Pál hangsúlyozza, hogy „*nála nincs személyválogatás*” (Ef 6:9). Mesterét, Jézust követve (Mt 26:51-53) hitte, hogy a Krisztusban való egység és szeretet evangéliumának hirdetése nyomán a rabszolgaság intézménye majd magától összedől.

A gyerekekre vonatkozóan mit mond a hetednapi adventista teológia?
A hetednapi adventisták hatalmas értéknek tartják a házasságot és a gyerekeket is, ez tükröződik a 23. alapvető hitelvben: „Isten megáldja a családot, és azt akarja, hogy a családtagok a teljes érettségre segítsék egymást. A szülők tanítsák meg gyermekeiket Isten szeretetére és a neki való engedelmességre. Példájukkal, szavaikkal tanítsák őket arra, hogy Krisztus szerető, nevelő, örökké gyengéd és gondoskodó, aki azt akarja, hogy az Ő testének – Isten családjának – tagjaivá legyenek, annak a családnak, amely egyedülállókat és házasokat egyaránt soraiba fogad” (Mit hisznek az adventisták a házasságról és a családról, olvasható itt: <https://adventista.hu/kik-az-adventistak/hitelveink/hazassag-es-csalad/>).

A gyermekek értékéről a Hetednapi Adventista Egyház egyéb hivatalos állásfoglalásai is szólnak. Például Ef 6:4 versére utalva „A gyermekek neveléséről és védelméről” című állásfoglalás úgy jellemzi a gyerekeket, „mint Isten drága ajándékait, akiket a szülők, a család, a hitközösség és a társadalom gondjaira bízott”. Övnünk kell tehát őket az erőszak, a bántalmazás és a megrontás minden fajtájától. A nyilatkozat kijelenti, hogy „sok gyerek tapasztal durva bántalmazást, mégpedig az úgynevezett fegyelmező »bibliai« szemlélet alapján. Azonban a büntetésre alapozó, zsarnoki szigor gyakran nehezteléshez és lázadáshoz vezet. A durva fegyelmezés sajnos komoly fizikai és pszichikai sérülések nagy kockázatával jár, valamint annak is nagyobb a valószínűsége, hogy a fiatalok erőszakhoz és kényszerhez folyamodnak, ha nézeteltérésbe keverednek. Ezzel ellentétben, amint a Szentírásból vett példák, kutatások sokasága bizonyítja, jobb

eredményhez vezetnek a fegyelmezés szelídebb formái, amelyek során a gyerekek az érvelés és a cselekedeteik következményeinek hatása révén tanulnak. A gyengédebb eszközök bizonyítottan oda vezetnek, hogy az így nevelt gyerekek felnövekedve nagy valószínűséggel életigenlő döntéseket hoznak és nagyszerű szülői értékeket visznek tovább.” Ez az állásfoglalás arra szólítja a gyülekezeteket, hogy „biztonságos helyek” legyenek a gyerekek számára, ahol „érzelmi és lelki gyógyulásra találhatnak” a nehéz háttérből érkezők is (A Hetednapos Adventista Egyház Generál Konferenciájának Végrehajtó Bizottsága által 2010. június 23-án megszavazott, „A gyerekek neveléséről és védelméről” című állásfoglalásból, amely elérhető: <https://www.adventist.org/official-statements/nurture-and-protection-of-children>. Hasonló állásfoglalásokat adtak ki gyakorlati javaslatokkal 1997-ben, köztük „A gyermekek szexuális zaklatásáról” című dokumentumot, amit a Hetednapos Adventista Egyház Generál Konferenciájának Végrehajtó Bizottsága hagyott jóvá és szavazott meg 1997. április 1-én, Loma Lindában, Kaliforniában; valamint 2000-ben „A gyermekek jólétéről és értékéről” címmel, amelyet a Hetednapos Adventista Egyház Generál Konferenciájának Adminisztrációs Bizottsága szavazott meg, és a 2000. június 29-július 8. között megtartott torontói generál konferencia ülésén tett közzé). Fontos megjegyezni, hogy az Adventista Egyház több osztályának munkája is támogatja a családokat: Családi Szolgálatok Osztálya, Gyermekszolgálatok Osztálya, Női Szolgálatok Osztálya, Ifjúsági Szolgálatok Osztálya.

A hetednapos adventista teológia és a rabszolgaság

Hetednapos adventistaként a társadalmi kérdések bibliai megközelítését is beillesztettük alapvető hittételeinkbe, mint például a rasszizmussal, a rabszolgasággal és egyéb társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségekkel szembeni állásfoglalást, ahogyan Pál is tette az Efezusi levélben. A hetednapos adventisták alapvető hitelvei közül a 14. tantétel, „Krisztus testének egysége” kijelenti, hogy „Krisztusban új teremtés vagyunk. Az egyházat nem oszthatja meg faji, kulturális, műveltségbeli és nemzetiségi, valamint alacsony és magasabb rendű, szegény és gazdag, férfi és nő szerinti megkülönböztetés. Krisztusban mindannyian egyenlőek vagyunk, akiket vele és egymással egy Lélek tart közösségben. Célunk, hogy részrehajlás és fenntartás nélkül biztosítsuk és fogadjuk el a szolgálatot” (Elérhető itt: <https://adventista.hu/kik-az-adventistak/hitelveink/krisztus-testenek-egysege/>). Bár az egyház nem szavazott meg konkrétan a rabszolgaságra vonatkozó állásfoglalást, de

elfogadott a szegénységről és az emberi kapcsolatokról szóló állásfoglalásokat, például „A hajléktalanságról és a szegénységről” című dokumentumot (a Generál Konferencia elnöke, Neal C. Wilson, 1990. július 5-én terjesztette elő, és a Generál Konferencia ülészaka fogadta el Indianapolisban, Indiana államban: <https://www.adventist.org/official-statements/homelessness-and-poverty>); „A globális szegénységről” (a Hetednap Adventista Egyház Generál Konferenciájának Végrehajtó Bizottsága szavazta meg 2010. június 23-án és kihirdették a Generál Konferencia Ülésén Atlantában, Georgia államban 2010. június 24-július 3. között: <https://adventista.hu/kik-az-adventistak/allasfoglalasok-es-egyeb-dokumentumok/globalis-szegenyseg/>); „Egy emberiség: állásfoglalás az emberi kapcsolatokról a rasszizmus, a kasztok, a törzsi rendszer és az etnocentrizmus kérdésével kapcsolatosan” (megszavazta a Hetednap Adventista Egyház Generál Konferenciájának Végrehajtó Bizottsága 2020. szeptember 15-én Silver Springben, Maryland államban: <https://www.adventist.org/official-statements/one-humanity-a-human-relations-statement-addressing-racism-casteism-tribalism-and-ethnocentrism>).

Gyakorlati alkalmazás

- Olvassuk fel és beszéljük meg az alábbi kérdéseket az osztály tagjaival!
1. Talán vannak olyanok köztünk, akikkel rosszul bántak vagy akiket bántalmaztak a szüleik. Ebben az esetben is melyik az a három alapelv, amit az Efezusi levél 5-6. fejezetéből segítségül hívhatunk gyerekeink neveléséhez? Ugyanezen elvek miként segítenek gyógyulni a múltunk családi sebeiből?
 2. Másrészt talán Isten Igéje, Efezus 6. fejezete és a Szentlélek arról győz meg bennünket, hogy éppen mi magunk voltunk/vagyunk azok, akik rosszul bántunk/bánunk a házastársunkkal vagy a gyerekeinkkel. Újra átolvasva az 5-6. fejezetet, készítsünk egy három lépésből álló tervet, hogyan szabadulhatunk ebből a szituációból! Tegyük fel, hogy nincs ilyen gondunk, de ismerünk valakit, aki ilyen élethelyzettel küzd. Hogyan segíthetünk neki?
 3. Ha az e heti tanulmányunk fényében rájövünk, hogy eddig engedetlenül éltünk és elhanyagoltuk a szüleinkkel való kapcsolatot, milyen három módszer segíthetne ebben?

EGY KÖNYV ÉS EGY FUVAR

Andrew McChesney

Alekszej Arusianian 33 éves ukrán férfi, aki jelenleg Lengyelországban él. Egy este éppen késésben volt. Munka után még meg kellett állnia tankolni, aztán sietni akart, hogy felvegye a feleségét és együtt menjenek bevásárolni. A benzinkútnál egy fiatal ételfutárra lett figyelmes, aki mindhiába próbálta beindítani a kismotorját. Alekszej megállt mellette és megkérdezte, mi a gond. Miután bemutatkoztak egymásnak - a fiút Kamilnak hívták - tisztázták, hogy a motor nem indul. Alekszej felajánlotta neki, hogy elviszi a megadott címre, hogy a rendelést kézbesíthesse. A fiú elámult. Amikor visszaérkeztek a benzinkúthoz, Alekszej adott neki egy példányt *A nagy küzdelem* c. könyvből, amit ő örömmel elfogadott. „A lengyel keresztények nem állnak meg csak úgy, hogy egy futárnak segítsenek. Az ukrán keresztény viszont igen” - summázta Kamil a tapasztalatot. Közben kollégái kérkeztek hozzá, hogy megjavítsák a motort. Alekszej távozhatott, mert a fiúnak már volt segítsége.

Álljatok meg!

Áttekintés

Kulcsszöveg: Efezus 6:10-11

Alapigék: 5Móz 20:2; Róm 13:11-14; 1Kor 15:23-24; Ef 6:10-20; 1Thessz 5:6-8

Bevezetés: Pál az eddigiek során egybefűzte az evangéliummal kapcsolatos alapvető tényeket: az Úr helyreállította az egységet zsidók és pogányok, férjek és feleségek, gyerekek és szülők, szolgák és uraik között; életünk átalakult, Krisztussal együtt feltámadtunk, felemelttünk és felmagasztaltattunk; Isten áldásokat és ajándékokat adott nekünk; valamint Isten egyházává szerkesztettünk egybe és egyek vagyunk az Úrban. Vajon mindez azt jelenti, hogy a megváltás története teljes, nincs már más teendő? Semmiképpen!

Levelének utolsó fejezetében Pál arra emlékezteti az efezusiakat és velük együtt mindnyájunkat, hogy a keresztények nem csupán üdvösséget nyertek és együtt alkotják Jézus nyáját. Azt hangsúlyozza, hogy miután a keresztények csatlakoztak az Úr országához, katonákként részt vesznek annak védelmében és hirdetésében. Csakhogy nem olyan katonák, mint a Római Birodalom harcosai, nem is felfegyverzett, lázadó milíciák. Az ellenségük lelki természetű, így lelki jellegű a védőfelszerelésük és a fegyverzetük is. Kozmikus az a küzdelem, amit a mennyben indított el a gonosz, vele „a sötétség világának urai... a gonoszság lelkei” (Ef 6:11-12) az Isten királyi széke ellen.

A keresztények erejének forrása nem izmaikban, páncéljukban, fegyvereikben, harcképzettségükben és stratégiájukban rejlik, hanem mindig és csakis az Úrban. Úgy harcolnak, mint az Úr. A gonoszt és az evilági erőket a keresztről áradó szeretet és az igazság erejével verik vissza, ám a kereszt nem az övék, hanem az Úré. Ő volt az, aki győzelmet aratott ott a gonosz erők felett, majd feltámadt és felment a mennybe. Az Ő győzelmének érdemei által részesíti egyházát feltámadásában, életében

és áldásaiban (Efezus 1), ajándékaiban (Efezus 4), fegyverzetében (Efezus 6). A keresztyének Krisztus fegyverzetébe öltözve vívják a csatát, amit Vezérük már megnyert.

A tanulmány témái: Az e heti tanulmány két fő témára összpontosít:

1. Amikor a keresztyén az egyházhoz csatlakozik, automatikusan belekerül a kozmikus lelki küzdelembe.
2. Azonban nem kell aggódnia, mert ereje és fegyverzete az Úrtól van. Annyit kell tennie, hogy megállja a helyét az Űrban.

Kommentár

A győztes oldalon állni

A háború mindnyájunk életében folytatódik, amint állást foglalunk. Az igaz keresztyének Isten oldalára állnak. Elköteleződésükkel ugyan a háború küszöbére kerülnek, de nem kell félniük. Éppen ellenkezőleg! Tudhatják, hogy a jó, a győztes oldalon vannak és soha nincsenek egyedül. Rendelkezésükre áll minden erő és felszerelés a győzelemhez, nekik csak állást kell foglalniuk. Ez pedig annyira fontos, hogy Efezus 6-ban az apostol háromszor ismétli meg a felhívást: álljanak ki Istenért (Ef 6:11, 13, 14)!

Itt állok

1521-ben Luther Márton (1483-1546) már a reformáció vezető szószólója volt. Az Ágoston-rendi szerzetes, aki a Wittenbergi Egyetem bibliai teológia szakának professzora lett két fő következtetésre jutott, miközben az eredeti nyelveken tanulmányozta a Szentírást. Mindkét következtetésre Pál teológiája vezette. Először is a bűnös Isten kegyelméből igazul meg, amit hit által fogadhat el. Ez a gondolat fogalmazódik meg a reformáció *sola gratia* (egyedül kegyelemből) és a *sola fide* (egyedül hit által) elveiben. Másodszor pedig a Szentírás az önmagában elegendő kinyilatkoztatás Istenről, továbbá a Biblia, nem pedig az egyházi tanács vagy a pápa a hit és a hatalom egyetlen, legfőbb mércéje az egyházban. Ezt a gondolatot fogalmazta meg a reformáció a *Sola Scriptura* elvben.

Miközben ezek a gondolatok forogtak Luther elméjében, Johann Tetzel búcsúcédulákat árult Wittenberg környékén. Ez arra készítette Luthert, hogy felemelje szavát az egyházon belüli kirívó romlottság ellen, és 1517. október 31-én közzétette híres 95 tételét. Azonban ahelyett, hogy mély

megtérést és reformációt tapasztalat volna az egyházban, támadások áradatával szembesült, amelyekkel meg akarták törni és el akarták hallgattatni. 1518-ban Augsburgban Luther már a Szentírást és csakis a Szentírást mondta a hit, az erkölcs és a teológia alapjának. Hamar két tűz között találta magát: Németországban növekedett a népszerűsége, a pápaság részéről viszont komoly nyomás nehezedett rá. 1519-ben beleegyezett, hogy amennyiben ellenfelei felhagynak az ellene való támadásokkal, nem jelenteti meg nézeteit.

Amikor 1520-ban ismét támadás érte, Luther elhatározta, hogy széles körben nyilvánosságra hozza az egyház alapos reformációjára vonatkozó felhívásait. Szórólapokat készített, ezekben a Szentírás szakaszaival leplezte le 1) a pápa igényét arra, hogy abszolút hatalmat gyakoroljon az egyház és a világ felett a hierarchia által 2) és az egyház igényét arra, hogy Isten kegyelme felett rendelkezzen a szentségek és a papság által. Luther indítványozta, hogy az egyház térjen vissza minden hívő papságának elvéhez, mivel hit által közvetlenül járulhatunk Istenhez és részesülhetünk kegyelmében. A római egyház válasza X. Leó pápa 1520-as *Exsurge Domine* című bullája volt, amelyben mintegy negyvenegy állítólagos teológiai tévedést nevezett meg Luther írásaiban. A reformátort még ugyanabban az évben kiátkozták az egyházból, és rendelet jelent meg, hogy könyveit el kell égetni. Luther hasonlóképpen válaszolt: amikor a pápai bulla 1520 decemberében megérkezett hozzá, nyilvánosan elégette. A feszült helyzet nyílt háborúba torkollt. Az új császár, V. Károly igyekezett rendet teremteni birodalmában, ezért 1521 tavaszán a birodalmi gyűlés elé idézte Luthert Worms szabad, császári városába (közel Frankfurthoz), ahol Luthernek meg kellett védenie nézeteit és tetteit. A reformátornak az oda vezető úton Frigyes szász választófejedelem védelme alatt kellett utaznia, aki a Wittenbergi Egyetem alapítója és Luther patrónusa volt. Lutherben hatalmas volt a lelkesedés, hogy kiáll Istenért, ahogyan indulása előtti kijelentése is jelzi: „Krisztus zászlaja alatt vonulok be Wormsba, a pokol kapui ellen” (Roland H. Bainton: *Here I Stand: A Life of Martin Luther*. Nashville, 1950, Abingdon-Cokesbury, 179. o.).

Luther 1521. április 16-án érkezett meg Wormsba. Elrendelték, hogy másnap délután 4 órakor jelenjen meg a birodalmi gyűlés előtt. Az ülést vezető elnök azonnal rátért a kérdésre: az asztalon kiterített könyvek az övéi-e, és hajlandó-e visszavonni leírt tanait. Mivel érzékelte a pillanat

súlyát és annak jövőbeni hatását az evangéliumra, Luther habozott, időt kért a válasz megfontolására. Kérését méltányolták, és másnap, április 18-án délután 6 órakor kellett visszatérnie a gyűlés elé.

Arckifejezése és hangja más volt, mint előző nap: összeszedett volt, hangja pedig erősen, biztosan csengett. Miután elismerte, hogy az ott felhalmozott könyveknek valóban ő a szerzője, kifejtette, hogy nem vonhatja vissza az azokban leírt gondolatokat, mert 1) általános keresztény tanításokat tartalmaznak, 2) a pápaság romlottsága ellen szólnak, ami elnyomásban tartotta a német népet és 3) feltárják bizonyos személyek romlottságát. Ennélfogva azt kérte, bizonyítsák tévedéseit a Szentírás alapján, nem pedig egyházi rendelkezésekkel.

Az elnök megfeddte Luthert, amiért a Szentírást merészelte a legfőbb tekintélynek nevezni, és rámutatott, hogy az egyház szégyene volna, ha ennyi évszázad után tévedőnek bizonyulna. Ezért megparancsolta Luthernek: adjon egyenes választ arra a kérdésre, hogy visszavonja-e írásait és tanításait. Luther zengő hangon adta meg az azóta híressé vált választ: „Mivel tehát császári felséged és ti, kegyelmes urak egyszerű és pontos választ kívántok, megadom. Hacsak meg nem győznek engem a Szentírás bizonyosságaival vagy világos okokkal – mert sem a pápának, sem a zsinatoknak egymagukban nem hiszek, mert bizonyos, hogy többször tévedtek és egymásnak ellentmondottak –, akkor az általam idézett Szentíráshoz vagyok kötve, és lelkiismeretem Isten Igéjének foglya. Visszavonni nem tudok, de nem is akarok semmit, mert nem biztonságos, de nem is helyes dolog a lelkiismeret ellen cselekedni. *Itt állok, másként nem tehetek*, Isten engem úgy segítjen! Ámen” (i. m. 185. o.).

A történészek megjegyzik, hogy az „Itt állok, másként nem tehetek” nem szerepel a birodalmi gyűlés hivatalos, írott feljegyzéseiben, de a beszéd legkorábbi, nyomtatott változataiban igen (i. m. 185. o.). Ellen G. White úgy írja, hogy Luther ezt valóban elmondta (lásd *A nagy küzdelem*. 146. o.). Sok történész szerint ez így is volt, csak az írnokot talán annyira magával ragadta a szónoklat, hogy egyszerűen elmulasztotta lejegyezni. Ha el is tekintünk attól, hogy pontosan miként fogalmazta meg védőbeszédét, a tény tény marad: Luther kiállása a wormszi gyűlés előtt igen bátor tett volt, kiállt az igazságért, az evangéliumért, Istenért és az emberiség üdvösségéért.

MEGTALÁLNI A HELYES SZAVAKAT

Andrew McChesney

Alekszej Arusianian, a 33 éves Lengyelországban élő ukrán férfi Bibliát és sok vallási témájú könyvet vett észre annak az asszonynak a lakásában, akinek az ablakait éppen akkor állította be. Alekszej egy kis csoport tagja, akik Ellen G. White: *A nagy küzdelem* c. könyvét terjesztik. Ez néha nem egyszerű feladat, mert kevesen fogadják el. Az asszony teával kínálta. Alekszej leült, kortyolta a teát, miközben a hölgy végezte tovább a házimunkát. Munka közben egyfolytában énekelt. Alekszej imádkozott, mitévő legyen. Majd megszólalt. „Látom, szereti a könyveket” – mondta. „Igen, nagyon szeretek olvasni” – válaszolta a hölgy. „Észrevehette, hogy tévém sincs. Folyton olvasok.” Azzal folytatta a munkáját és énekelt. „Ön keresztény?” – érdeklődött Alekszej. „Igen, és egy egyházi kórusban is énekelek” – válaszolta az asszony. Alekszej – felbátorodva attól, hogy a hölgy érdeklődve figyel – beszélt arról, hogy ő is keresztény, hetednapi adventista, egy varsói gyülekezet tagja. Majd felajánlott *A nagy küzdelem* című könyvből egy példányt. Hozzáfűzte, hogy igen megkapó, tartalmas könyv a kereszténység történetéről, és ajándékba szeretné adni.

Az asszony belelapozott. Alekszej közben kiment a kocsihoz néhány szerzőjéért. Közben azon tűnődött, hogy a hölgy visszaengedi-e a házába. Természetesen beengedte. Látszott az arcán, hogy bár nagyon tetszett neki az igényes borító, a tartalmával talán itt-ott nem ért egészen egyet. „Természetesen önön múlik, hogy elfogadja, vagy sem, ami a könyvben olvasható” – mondta Alekszej.

A hölgy örömmel köszönte meg a könyvet.

Munkája végeztével Alekszej boldogan távozott – örült, mert hallgatott a Szentlélek szavára és felajánlotta az asszonynak a könyvet.

Békeharcban

Áttekintés

Kulcsszöveg: Efezus 6:16-17

Alapigék: Ézs 52:8-10; 59:17; Ef 6:10-20; 1Thessz 5:16-18; 1Pt 4:1; 5:8

Bevezetés: Pál szemléletesen ír Isten fegyverzetének elemeiről (öv, mellvért, saru, páncél, sisak, kard), de nem egy magányos katonát akar ábrázolni. Éppen ellenkezőleg, a görögben az igéket többes szám második személyben használja, amivel egész hadseregre utal: 1) legyetek (többes szám) erősek (Ef 6:10), 2) öltsetek (többes szám) magatokra Isten teljes fegyverzetét, 3) hogy megállhassatok (többes szám), 4) mert nem vér és test ellen van nekünk tusakodásunk (többes szám), 5) vegyetek fel (többes szám) Isten teljes fegyverzetét (Ef 6:13), 6) hogy megállhassatok (többes szám). Tehát szinte minden ige, amit Pál az egyházzal kapcsolatosan használ, többes számban szerepel itt. Az apostol bátor katonának dicső hadseregét vetíti elénk, akik teljes fegyverzetet öltöttek a küldetés teljesítése érdekében.

Mi a sereg küldetése? Felöltötték a fegyverzetüket és készek hirdetni Isten üzenetét a világegyetemnek, ami békét hoz a föld lakóinak, a nemzetek között, a közösségekben, a családokban, a generációk és a társadalmi osztályok között. A békét azonban nem a megalkuvás vagy a szinkretizmus talaján teremti meg, amiben mindkét fél fenntartja a jogot, hogy az ő világnézetük, értékeik, projektjeik egy részét fogadják el. Nem, Isten úgy hoz békét, hogy a kereszten bemutatta szeretetét, igazságát, ezzel nyerte meg a harcot vádolóival és ellenségeivel szemben. Amikor az ember elfogadja, amit az Úr Jézus elvégzett érte a kereszten, Isten örömmel megáldja Krisztus igazságával. Ez az igazság és szeretet az, ami békét hoz ember és Isten, ember és ember között és az egész világegyetemben. Ez az a békesség, amit a keresztények hirdetnek. A nemzetek, a vallások, a kultúrák, a filozófia, a pszichológia és a tudomány története egyaránt azt bizonyítja, hogy a béke elérésére nincs más mód. Mivel a keresztények egyénileg is tapasztalták ezt a békességet,

a családjukban, a közösségeikben és a gyülekezetben, ezért hirdethetik az egész emberiségnek, sőt az egész világegyetemnek.

A tanulmány témái: Az e heti tanulmány négy fő témára összpontosít:

1. Az egyház egy kozmikus küzdelemben vesz részt azzal a küldetéssel, hogy hirdesse a békesség evangéliumát.
2. Nem egyedül, magányos harcosként küzdünk, hanem „az Úrban” és a tőle kapott fegyverzetben.
3. Nem magányos harcosok vagyunk, hanem Isten hadserege, Isten népe.
4. Nem bizonytalan kimenetelű harcot folytatunk, hanem azt, aminek már megvan a győztese: a kereszten Isten végérvényesen győzött a bűn, a gonoszság, a halál és Sátán felett.

Kommentár

Háború és béke

Pál Ef 6:10-17 szakaszát a hatalomra való hármassal utalással kezdi (Ef 6:10). Háromféle szót használ itt: az *endünamoó* igét („felhatalmaz”, „hatalommal ruház fel”), és két főnevet: *kratosz* („erő”, „hatalom”) és *iszkhüsz* („erő”, „képesség”). Az apostol ugyanezeket a szavakat használta - mindet főnévi alakban - a levele elején (Ef 1:19-21), amikor Isten Krisztusban megnyilvánult nagyságáról és hatalmáról beszélt. A levél végén (Efezus 6) azt mondja az efezusiaknak, hogy Jézus Krisztus ereje számukra is elérhető. Azért hivatkozik az erőre, mert az összecsapás, a háború, a harc és a győzelem témáját részletezi.

Sajnos a keresztényi élet szorosan kapcsolódik a harc és a legyőzés fogalmához. Igaz, hogy minden vallás, filozófia, tudományág, az irodalom, a történelem és minden narratíva, mint például az evolúció, a marxizmus, a náciizmus háborúként, harcként, konfliktusok sorozatként jellemzi az életet. Aki el akar adni egy történetet, annak bele kell írnia a cselekménybe valamilyen összecsapást vagy küzdelmet. A főszereplő vagy a hős harcol valami vagy valaki ellen, például egy szuperhatalommal küzd meg, vagy a fekete lyukat, vagy egy gyógyíthatatlan betegséget kell legyőznie.

Pál magyarázata szerint a keresztény harca „*az ördög minden ravaszságával szemben*” zajlik (Ef 6:11). A háború „*nem vér és test ellen van..., hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, a sötétség világának urai ellen,*

a gonoszság lelkei ellen, amelyek az ég magasságában vannak” (Ef 6:12; lásd még Ef 1:19-21; 2:6; 3:10). Ez „az ég magasságában” zajló lelki küzdelem közvetlen és reális következményekkel jár az életünkre nézve. Benne vagyunk, és el kell döntenünk, melyik oldalon állunk. Pál az egész levelében azt mondja el, hogy nem csak azért vagyunk benne a háborúban, mert két szuperhatalom harcol egymással, mi pedig csak ártatlan áldozatként bonyolódtunk bele, vagy ragadtunk ott, akaratumk ellenére.

Éppen fordítva van. Isten az, aki belebonyolódott a harcba, mégpedig értünk. Ő az, aki mellénk állt, amikor a rossz oldalon harcoltunk ellene. Ahelyett, hogy elpusztított volna bennünket, felajánlotta, hogy harcol az üdvösségünkért. Magára vette vétkeinket és bűneinket, meghalt helyettünk, hogy békességet adhasson nekünk, helyreállíthassa jog szerinti státuszunkat az országában.

Ezért van az, hogy amikor keresztények leszünk, elfogadjuk Isten békeajánlatát, felhívását, és ezt el akarjuk mondani másoknak is, akik még harcban állnak Istennel. Nem semleges pozícióból csatlakozunk Krisztushoz, hanem Isten ellenségeinek a soraiból. Amikor csatlakozunk Krisztus seregéhez, támadni fog Sátán meg a többi gonosz erő, amelyek bennünk dolgoznak. Ezért szükségünk van Isten védőpajzsára és a békesség evangéliuma hirdetésének fegyverére. „Sokan úgy tekintik ezt a Krisztus és Sátán közötti küzdelmet, mintha ennek nem lenne különösebb kihatása az ő egyéni életükre, ezért kevésbé érdekli őket. Pedig ez a küzdelem minden emberi szívben lejátszódik. Soha nem léphet ki senki a gonosz soraiból, hogy Istennek szolgáljon, anélkül, hogy ne találkozzék Sátán támadásaival. Krisztus ellenállt azoknak a csábításoknak, amelyek legyőzését mi olyan nehéznek találjuk. Pedig a csábítások annyival jobban vonzották Őt, amennyivel jelleme a mienk fölött áll. Ránehezdedt a világ bűneinek szörnyű súlya, így állta ki az étvágy, a világ szeretete és az elbizakodottsághoz vezető feltűnési vágy próbáját. Ezek voltak az Ádámot és Évát legyőző kísértések, ezek győznek le oly könnyen minket is” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 2010, Advent Kiadó, 88. o.).

A nagy küzdelem

Norman Gulley rávilágít, hogy a keresztény teológia általában szem elől tévesztette a kozmikus konfliktus/nagy küzdelem témáját (lásd Norman

Gulley: *Systematic Theology: The Church and the Last Things*. Berrien Springs, MI., 2016, Andrews University Press, 4. köt. 478. o.). Miközben más keresztyények számára a nagy küzdelem (az Isten és Sátán gonosz erői közötti kozmikus harc) csupán olyan részlet, ami a teodiceával kapcsolatos, tehát csak filozófiai kérdés és a filozófia fogalmaival határozható meg, addig Ellen G. White és a hetednapos adventisták értelmezésében a nagy küzdelem az a mindenre átívelő tan, ami magába foglalja az összes többi tantételt, nemcsak a rendszer szintjén, hanem történelmileg is. Hitünkben a nagy küzdelem témája nemcsak a tantételek rendszere, hanem egy történet, Istené. Ebben ott van a teremtés szeretetteljes cselekedete, az Isten elleni lázadásunk, az Úr irántunk való, önfeláldozó szeretete, testet öltése általi közvetlen beavatkozása világunk történelmébe, kereszthalála, feltámadása, vágy a vele való kapcsolatunk helyreállítására és az ezért való munkálkodása, az emberek közötti egység és szeretet helyreállítása az egyház által, az ígéretei, hogy véget vet a bűnnek és a gonoszságnak és végül az ígéret, hogy elvisz az örök öröm és béke országába. Ezért van a nagy küzdelem témája a 8. hitelvünkben, amit a Generál Konferencia 1980-ban fogadott el.

„Az egész emberiség belebonyolódott az Isten és Sátán közötti nagy küzdelembe, ami Isten jelleme, törvénye és a világmindenség fölötti uralom kérdése körül forog. A harc a mennyben kezdődött, amikor egy szabad akaratú teremtett lény önmagát felmagasztalva Isten ellenségévé, Sátánná vált és az angyalok egy részét is fellázította. E világba is behozta a lázadás szellemét, amikor Ádámot és Évát bűnre vitte. Az ember bűne azt eredményezte, hogy az emberiség elvesztette istenképűségét, a teremtett világ rendje felbomlott és a föld a vízőzön idején elpusztult, amint olvasható 1Mózes 1-11. fejezeteinek történelmi beszámolójában. E világ az egyetemes küzdelem színtere lett, amit az egész univerzum figyelemmel kísér. Isten szeretete végül igazolódik. Krisztus, hogy segítse népét a harcban, elküldi Szentlelkét és a jó angyalokat, hogy az üdvösség útján vezessék, védelmezzék és oltalmazzák őket” („A nagy küzdelem” c. hitelv: <https://adventista.hu/kik-az-adventistak/hitelveink/a-nagy-kuzdelem/>).

Herbert E. Douglass érthetően és szemléletesen kifejti a nagy küzdelem témájának szerepét a hetednapos adventista teológiában: „A hetednapos adventisták számára a nagy küzdelem témája az a központi fogalom, amely minden bibliai gondolatot koherenssé tesz. Felülemelkedik

a kereszténységet szétszabdalo ősrégi megosztottságon, békét hoz a teológiai ellenfeleknek, akik hirtelen új harmóniában látják az igazságokat, amelyek miatt mind heves vitákat folytattak. Ebben rejlik az adventizmus egyedisége. Ez nem a teológiájának valamely sajátos eleme, mint például a szentély tana. Az adventizmus különlegessége sokkal inkább abban rejlik, hogy átfogóan értelmezi a Biblia központi üzenetét, ami a Biblia alapelve, irányadó elve: a nagy küzdelem témája” (A nagy küzdelem témája: Mit jelent az adventisták számára? Ministry, 2000 december, 5. o.).

Gyakorlati alkalmazás

1. Hol érzük tetten a mindennapi beszédünkben a katonai kifejezéseket? Gondoljunk a nyilvánvalóan „küzdelmet idéző” szóhasználatra például a himnuszban, a versekben, a bibliaolvasó kalauzokban! Adventistaként világosan értjük, hogy az ilyen kifejezéseket kizárólag lelki értelemben használjuk. Ugyanakkor félreérthetik, akik általában a kereszténységet és konkrétan az adventizmust a béke vallásának tartják. Hogyan tudnánk megőrizni azt a bibliai ethoszt, hogy a nagy küzdelem keretein belül harcolunk a gonosz szellemi erői ellen, miközben segítünk a barátainknak és a közösségünknek megérteni, hogy egyházunk Isten szeretetének, kegyelmének és békéjének közössége? Válaszunkat ne csak a csoportunkban, hanem az egész gyülekezettel is beszéljük meg!
2. Tegyük fel, hogy a gyülekezetet meghívják a közösség, a térség vagy az ország egy békével kapcsolatos programjára! Hogyan vehet részt a gyülekezetünk ilyen eseményeken? Hogyan biztosíthatjuk, hogy a bekapcsolódásunk ne politikai jellegű legyen, hanem Jézus és az apostolok tanításain alapuljon a nagy küzdelem, valamint az evangélium összefüggésében?

AKI DICSŐÍTI ISTENT AZ EPILEPSZIÁÉRT

Andrew McChesney

Anna a litvániai Rigában nőtt fel. Pici kora óta epilepsziában szenved. A betegség nem csak a rohamokban nyilvánul meg, hat az érzelmi világra és az agyműködésére is. Bizonyos napokon egyáltalán nem tudott összpontosítani. Nagyon vágyott a gyógyulásra.

Miután elvégezte a középiskolát, a 19 éves lány egy médiumhoz fordult, aki azt hirdette, hogy energiaátadással képes gyógyítani. Az epilepszia azonban maradt. Amikor a médium látta, hogy nem tud segíteni, mesélt egy látszólag reménytelen páciensről, aki egy lelkész imájára válaszul gyógyult meg. A médium odaadta Annának a lelkész telefonszámát. „Sokat fog beszélni az egyházáról és Istenről, de ne hallgass rá! - figyelmeztette még. - Fogadd el a gyógyítást, aztán hagyd ott! Ugyanis a többi, amit szövegél, merő hazugság.”

Anna felhívta a lelkészt. Telefonbeszélgetésük során életében először hallotta a Hetednapos Adventista Egyház nevét. Kétszer találkoztak. A lelkész a második alkalommal imádkozott Annáért. Az epilepszia nem múlt el. Mivel Anna a gyülekezetben nagyon jól érezte magát, továbbra is járt, majd egy év múlva megkeresztelkedett. A szülei is követték, majd a nagymamája és a bátyja is. Az évek során sokan imádkoztak Annáért, megkenték olajjal is, de az epilepszia maradt. Anna Rozenberga most 30 éves. Vallja, hogy akár Pál apostol esetében, az ő életében is ez Isten válasza: „Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz” (2Kor 12:9). „Megtanultam hálásnak lenni a betegségemért. Sokszor elkeseredem, és szombat reggelenként néha úgy érzem, inkább ágyban maradnék, de aztán eszembe jut, hogy szolgálatom van, így mégis elindulok. A betegségem miatt empatikusabb is vagyok, és ez segít a bizonyágtevésben, hiszen az emberek könnyebben megnyílnak előttem. Én pedig figyelmesen hallgatom őket. A betegségem segít hirdetni az Igét. Ezért valójában még az egészségügyi gondjaimért is hálás vagyok.”

Az Efezusi levél mondanivalója

Áttekintés

Kulcsszöveg: Efezus 2:8-10

Alapigék: Efezus 1-6

Bevezetés: Míg az Efezusi levél a kulcs a többi páli levélhez, az e heti tanulmány a kulcs a levélről szóló teljes tanulmányhoz, mégpedig az alábbiak szerint:

A Bibliatanulmány vasárnapi szakasza összefoglalja Pál apostol bámulatos körképét Isten örök, történelmi tervéről – a teremtésről és a megváltásról.

A hétfői szakasz összefoglalja a 2. fejezetet, ami szemléletesen ábrázolja az emberiségnek a bűn és a halál miatti kilátástalan helyzetét, az ígéretek, reménység, Krisztus és Isten nélküli életet a világban. Azonban Pál, mint általában a Biblia nem áll meg ennél a komor ábrázolásnál. Részletezi az evangélium alapelemeit, Isten titkát, amely reményt ad az emberiségnek: Krisztusban és Krisztussal együtt Isten feltámaszt és felvisz a mennyei szentélybe. Sőt, Krisztusban és Krisztussal együtt Isten új temploma leszünk a földön. Ez az átalakulás kegyelemből történik, és a kegyelem a keresztény hit, élet és küldetés alapja.

A keddi részben áttekintett 3. fejezet kiemeli Isten titkát, az egyház létrehozását.

A szerdai szakasz (Efezus 4-et felelevenítve) kifejti, hogyan valósul meg Isten kettős célja, amikor az egész világból való gyermekei között egység jön létre igaz kegyességben, lelki ajándékaik használatában és a misszióban. Tehát az egyház egysége nem egy választható mód az egyház létezésére szempontjából.

Ahogy a csütörtöki szakasz (Efezus 5 áttekintése) hangsúlyozza, az egység nem érhető el anélkül, hogy felhagynánk azzal, ahogyan a múltban

az „énünket” magasztaltuk. Az egység csak akkor valósul meg, ha elfogadjuk új identitásunkat és Krisztusban járunk. Ez a Krisztusban történő mélyreható átalakulás emberi életünk minden területére hat, beleértve a családunkat (férj, feleség és gyermekek), a társadalmat (népcsoportok és társadalmi osztályok) és egyéni életünket is.

A pénteki rész (Efezus 6) arra hív, hogy az egyházat dinamikus, egységes hadsereggént lássuk, amely fel van fegyverezve küldetésére, az Úr evangéliumának, a békesség evangéliumának a hirdetésére. Csakis a Krisztustól és Krisztusban nyerhető békesség a biztosítéka az eredményességünknek és az életünknek. A győzelem garanciája is Krisztusban van. Sikerünk attól függ, hogy szilárdan megállunk-e a Krisztus győzelmébe vetett hitben és aszerint cselekszünk-e.

A tanulmány témái: Az e heti lecke az egész Efezusi levélről szóló tanulmány összefoglalása, tehát igyekszünk rávilágítani fő témáira és egybe-fűzni azokat.

Kommentár

Az evangélium titka

Az Efezusi levél szívében ott lüktet Pál lelkesedése, mivel feltárul az evangélium titka. Annak ünneplésével kezdi levelét, hogy Isten „megismertette velünk akaratának titkát az ő jó kedve szerint” (Ef 1:9), és ez a titok az örökséggel kapcsolatos (Ef 1:11). Ez nem kétségbeejtő, sötét állapotról szól (Ef 2:1-4), vagy elidegenedésről, megosztottságról, ellenségeskedésről, amit a bűn hozott az életünkbe, a családunkba, a társadalomba (Ef 2:11-12). A szakadásoknak és háborúskodásoknak az oka egyáltalán nem titok és az sem, hogy mi nem tudjuk megoldani a bűn és a halál problémáját (Ef 2:9; Jn 1:13). A történelem újra meg újra bizonyítja, hogy semmilyen emberi elgondolás nem képes kihúzni bennünket a bűn okozta fekete lyuk vonzásából. A titok, amiről Pál beszél Isten szeretetének felfoghatatlan csodája. Azt gondoltuk, hogy Isten nem szeret, elfeledkezett rólunk. Azt gondoltuk, hogy inkább a zsidókat szereti, a pogányokat pedig elveti, vagy a zsidók esete örökre veszett ügy lett, miután elutasították Jézust, mint Messiást.

Viszont kiderül, hogy teljesen rosszul ítéltük meg Istent! Amikor feltárta a titkokat Pál előtt, az apostol elámult. Ezért - bár a levél egésze ugyan-

ezt a titkot tárgyalja különböző szemszögből - Pál középén Isten tettét titoknak, majd Isten titkának (Ef 3:3, 9; vö. 3:4), a levél végén pedig az evangélium titkának nevezi. Ez a titok még értékesebb, ha rájövünk, hogy el volt rejtve az emberek szívében a korábbi évszázadokban, és Isten éppen Pál nemzedékét választotta ki arra, hogy abban az egyedülálló történelmi időszakban éljen, amikor a titkok titka mindenki előtt nyilvánvalóvá lett (Ef 3:9; Róm 16:25; 1Kor 2:7; Kol 1:26-27; 2:2). Micsoda előjog, micsoda dicsőség!

Szinte látjuk, hogyan ujjong Pál a nagy felfedezésen! Egész életére hatott, sőt, egész életét átformálta az evangélium igazsága. Mint a Jézus példázatában szereplő (Mt 13:44) megtalált kincsert, ő is „eladta” mindenét, amije volt, hogy megszerezze és birtokolja (Fil 3:4-8). Arcával is azt fejezte ki, hogy tud valamit, amit ők nem. A kincsvadászal (Mt 13:44) vagy a hűtlen szolgával (Mt 25:18) ellentétben azonban ő nem rejtette a földbe a rejtélyes kincset. Épp ellenkezőleg, amikor Isten feltárta titkát neki, világ körüli útra indult, hogy mindenkinek beszéljen róla. A titok pedig arról szól, hogy az Isten szeretet. Ő teremtett bennünket szeretetből, és azért halt meg helyettünk, mert Ő a szeretet. Azért támadt fel, hogy vele élhessünk Lelke által, az Ő szent helyén, mert Ő a szeretet. Azért harcol értünk, mert Ő a szeretet, és azért is fog visszajönni értünk. A titok tehát, Pál szavaival élve, „*hogy bennetek van Krisztus, a dicsőség reménysége*” (Kol 1:27).

A nagy küzdelem vége

Egy napon a bűn történelme véget ér, de Isten titka továbbra is megismerésre vár. A nagy küzdelem végének leírása Ellen G. White tollából úgy nyelvezetében, mint erkölcsiségében összecseng Pál emelkedett stílusával:

„A világegyetem minden kincse kutatásra tárul Isten megváltott gyermekei elé. A halandóság béklyóitól megszabadult ember fáradhatatlanul szárnyal távoli világok felé, amelyeknek lakói sírtak az emberi szenvedés láttán, de örömeinek csendült ajkukon már egyetlen ember megtérésének hírére is. E föld lakói kimondhatatlan élvezettel osztoznak az el nem bukott lények boldogságában és bölcsességében. Megismerik tudásuk kincseit, amelyeket a végtelen korszakokon át Isten keze munkájának szemlélésével gyűjtöttek. Tisztán látó szemmel nézik a természet

dicsőséget – napokat, csillagokat és naprendszeret –, amelyek kijelölt pályájukon keringenek Isten trónja körül. Mindenre – a legparányibbtól a legnagyobbig – a Teremtő neve van írva. Minden Isten végtelen hatalmát hirdeti.

Az évek, az örökkévalóság éveit során még káprázatosabb, még dicsőségesebb dolgok tárulnak fel Istenről és Krisztusról. Nő a szeretet, a tisztelet és a boldogság, miként a tudás is. Az ember minél többet megtud Istenről, annál jobban csodálja jellemét. Ahogy Jézus feltárja a megváltás kincseit és a Sátánnal vívott nagy küzdelem csodálatos eredményeit, a megváltottak szívét még nagyobb áhítattal tölti be és még mámorosabb örömmel pengetik aranyhárfaikat. Tízezerszer tízezer és ezerszer ezer hang cseng össze a dicsőítés hatalmas kórusában.

Minden teremtmény a mennyben és a földön, a föld alatt és a tengerben és minden, ami ezekben van, ezt mondja: *»A királyiságban ülőnek és a Báránynak áldás és tisztesség és dicsőség és hatalom örökkön-örökké«* (Jel 5:13).

A nagy küzdelem véget ért. Nincs többé bűn és nincsenek bűnösök. Az egész világegyetem megtisztult. A végtelen nagy teremtettséget tökéletes harmónia és boldogság tölti be. Tőle, aki mindent teremtett, árad az élet, a fény és az öröm a határtalan téren át. Élők és élettelenek – a legparányibb atomtól a legnagyobb csillagig – tökéletes szépségükkel és felhőtlen boldogságukkal hirdetik, hogy Isten a szeretet” (*A nagy küzdelem*. Budapest, 2013, Advent Kiadó, 577-578. o.).

Gyakorlati alkalmazás

1. Bátorítsuk az osztály tagjait, hogy foglalják össze saját szavaikkal az Efezusi levélről tanultakat!
2. Melyik három fő téma vonul végig a levélen? Hogyan függnek ezek össze egymással? Kérdezzük meg, hogy ki melyiket tartja a fő témának és melyiket mellékszáltnak?
3. Kérjük meg az osztály tagjait, hogy képzeljék el: meghívják őket gyülekezetlapításra az evangélium által még el nem ért területre. Hogyan segítene felkészülni Pál levele egy ilyen küldetésre? Nevezzünk meg olyan témákat az Efezusi levélből, amelyek jó evangelizációs témául szolgálnának az új területen! Milyen sorrendben kellene bemutatni

ezeket? Mely alapelvek segítenének egy életerős gyülekezetet alapítani, hasonlóan az Efezusi levélben bemutatott példához?

Az itt elhangzó javaslatok hasznosak lehetnek a gyülekezeti élet feltuttatásában, hogy a tagok szíve tele legyen az üdvösség örömeivel. Még milyen elveket tudnánk megfogalmazni, amelyek segítenek az új tagoknak, hogy egyek legyenek Krisztusban, és a gyülekezet életében, missziójában is egységesen részt vegyenek? Milyen elvek készíthetnék a gyülekezetet arra, hogy a Szentlélek erejével és a lelki ajándékaikkal munkálkodjanak?

4. Segítsünk az osztály tagjainak olyan elvekre rámutatni az Efezusi levélben, amelyek az evangéliummal összehangolt életre készítetnek, hogy boldog legyen a családjuk és egészséges kapcsolatok épülhessenek a különböző csoportok között!